

Activiteiten- verslag

Aandeelhouderschap

EEN NIEUW TIJDPERK

De gedeeltelijke terugtrekking van VINCI, de komst van de groep Ackermans & van Haaren (AvH) als hoofdaandeelhouder en de exclusieve controle van DEME door CFE zijn de drie markante feiten die het aandeelhouderschap grondig hebben gewijzigd.

In september sluiten AvH en VINCI een belangrijke overeenkomst die CFE in staat stelt om de exclusieve controle te verwerven over DEME. Dit akkoord voorziet een kapitaalverhoging die door AvH wordt onderschreven door haar participatie van 50% in DEME in te brengen, in ruil voor de emissie van 12.222.222 nieuwe CFE-aandelen. Gelijktijdig draagt VINCI de helft van haar participatie in CFE over aan AvH, nl. 23,42%. Ten gevolge van deze twee transacties wordt CFE enige aandeelhouder van DEME, terwijl AvH een participatie van 60,39% neemt in CFE. Van haar kant behoudt VINCI een participatie in CFE van 12,1%.

Op 24 december 2013 wordt het akkoord tussen de verschillende partners werkelijkheid. AvH brengt haar participatie van 50% in DEME in het kapitaal van CFE, in het kader van een kapitaalverhoging voor een bedrag van 550.000.000 euro in. Als tegenprestatie verwerft AvH 12.222.222 nieuwe aandelen van CFE en 3.066.440 andere aandelen van CFE die tot dan toe in handen waren van VINCI.

De prijs van het aandeel is vastgelegd op 45 euro. Dit bedrag komt overeen met de prijs die betaald werd door AvH voor het verwerven van bestaande aandelen en de intekening op nieuwe CFE-aandelen. Deze prijs is hoger dan het gewogen gemiddelde van de verkoopprijs van de CFE-aandelen op NYSE Euronext Brussels, vóór de aankondiging van de wijziging in aandeelhouderschap in de maand september.

Ackermans & van Haaren is een gediversifieerde groep die in meerdere sectoren actief is:

- Marine Engineering & Infrastructure
- Private Banking
- Real Estate, Leisure & Senior Care
- Energy & Resources
- Development Capital

Haar omzet is in 2013 gestegen tot 5,7 miljard euro. De groep concentreert zich op een beperkt aantal strategische participaties die een belangrijk internationaal groeipotentieel vertegenwoordigen.

Ik ben ervan overtuigd dat wij toegevoegde waarde zullen creëren voor alle betrokken partijen, met inbegrip van de aandeelhouders van CFE en van Ackermans & van Haaren. Ackermans & van Haaren wenst CFE te ondersteunen met het oog op de rendabele ontwikkeling van al haar activiteiten (zowel in marine engineering

met DEME als in Bouw, Multitechnieken, Spoor- & Wegeninfra, Vastgoed-ontwikkeling en PPS-Concessies), zodat het op lange termijn tegen de economische cycli opgewassen is. CFE zal bovendien de synergiemogelijkheden met onze bouw- en baggeractiviteiten in binnen- en buitenland voluit kunnen benutten. Om verder door te groeien zal CFE ook de nodige processen moeten instellen om haar bedrijven met de juiste discipline te kunnen begeleiden.

Ik geloof dat wij hiermee aan het begin staan van een nieuw groeiverhaal waarbij zowel de aandeelhouders, het personeel en de klanten ten volle zullen kunnen genieten van de operationele en financiële voordelen voortvloeiend uit het samenbrengen van de activiteiten onder één dak.

Luc Bertrand
Voorzitter van het
executief comité van AvH

DEME aan 100%

DEME

Dredging, Environmental
& Marine Engineering

Naast de toekomstige synergieën die dienen ontwikkeld te worden tussen de burgerlijke bouwkunde activiteiten van CFE en de baggerwerkzaamheden van DEME, leidt de verwerving van de exclusieve controle over DEME tot een versterking van de financiële structuur van CFE: haar geconsolideerd eigen vermogen is in de loop van het boekjaar 2013 meer dan verdubbeld.

Overigens zal CFE vanaf 1 januari 2014 ook 100% van de resultatenrekening van DEME consolideren, wat zich zal vertalen in een stijging van de omzet, de cashflow en het nettoresultaat.

Deze transactie werd door de markt unaniem toegejuicht: de aanzienlijke stijging van de beurskoers is er het mooiste voorbeeld van.

DEME verwelkomt de intrede van AvH in het aandeelhouderschap bij CFE. Op deze wijze is de lange termijn stabiliteit verzekerd van het aandeelhouderschap bij DEME. Hierdoor kan DEME resoluut haar huidige koers verder zetten in haar niche-markten en landen, dikwijls in partnership met lokale of complementaire partners. Verder kan er doelgericht voor bepaalde markten en activiteiten een synergie uitgebouwd worden tussen DEME en CFE, tevens met behoud van de goede relatie met VINCI.

Succesvolle samenwerkingen in binnen- en buitenland tussen CFE en DEME in het kader van bijvoorbeeld afgezonken tunnels, containerterminals of complexe civiele waterbouwwerken en havens zullen aldus in de toekomst aan belang winnen.

Alain Bernard
CEO van DEME

VERWORVENHEDEN CONSOLIDEREN EN SYNERGIEËN BEVORDEREN

Zowel CFE in strikte zin als DEME wensen op middellange termijn hun huidige positie te consolideren en zo veel mogelijk synergieën tussen de verschillende vakgebieden te zoeken.

GEOGRAFISCH

DEME biedt alle diensten aan die in verband staan met maritieme en fluviale onderhouds- en verdiepingsbaggerwerken, evenals landaanwinning in het kader van haven-, industrie en vastgoed infrastructuurwerken.

DEME wenst zich de volgende jaren verder te ontwikkelen in haar bestaande en toekomstige focuslanden waaronder Europa, Singapore, India, Qatar, Australië en Nigeria, maar ook bijvoorbeeld Brazilië en Rusland. Hiervoor zoekt DEME doelgericht naar partnerships met sterke lokale partners en gespecialiseerde lokale civiele aannemers teneinde een compleet pakket te kunnen aanbieden in de hooggespecialiseerde discipline van zee-, haven- en waterbouw.

Met haar uiterst moderne en competitieve vloot wil DEME ook actief zijn in andere markten waar de groep eerder een 'hit-and-run'-strategie hanteert.

Wat CFE exclusief DEME betreft, zullen haar bouwactiviteiten hoofdzakelijk

geconcentreerd blijven in de Benelux. De groep is echter van plan om haar goede positie te bevestigen in Centraal Europa (meer bepaald in Polen en Hongarije) en in Afrika, met name in Nigeria waar er heel sterke groeiperspectieven zijn. Voor de pool Multitechnieken wordt op het gebied van de automatisering hoofdzakelijk gemikt op de internationale markten. Ten slotte zal de vastgoedontwikkeling geconcentreerd blijven in drie landen: België, het Groothertogdom Luxemburg en Polen.

ACTIVITEITEN DREDGING-PLUS

DEME zet in op de verdere ontwikkeling van haar nichespecialiteiten rondom offshore olie- en gaswinning, diensten voor offshore (hernieuwbare) energiekanten, funderingsactiviteiten op het water, winning van materialen op de zeebodem (zand, grind en mineralen) en diensten voor de verbetering van het milieu (bodem, slib en water). Nieuwe oplossingen en materieel met betrekking

tot enerzijds het bouwen van offshore grids, en anderzijds het onderhouden, vernieuwen of afbreken van offshore installaties zullen verder ontwikkeld worden.

SOLUTIONS PROVIDER

DEME zal haar organisatie verder uitbouwen teneinde totaaloplossingen te kunnen aanbieden aan klanten. Dit start met de financiering, aansluitend de engineering en de capaciteit om turnkey te bouwen, en tenslotte het onderhoud op zee. Investerings in concessies (groene en blauwe energie, mijnbouw en onderhoudsbaggerwerken), projectfinanciering, competentiecentra en materieel voor onderhoudsactiviteiten zullen hierin kaderen.

Deze benaderingswijze verloopt bovendien in fase met die welke al enkele jaren door de groep CFE gevolgd wordt. De creatie van de pool PPS-Concessies drie jaar geleden en het zoeken naar globale oplossingen voor opdrachtgevers (design & build,

← Eko Atlantic City
Nigeria

financiering, onderhoud) blijven een hoofddoelstelling van wat één van de fundamentele waarden is van de groep: de tevredenheid van de klant.

INTERNE ORGANISATIE

Om de bovenvermelde groei te kunnen blijven ontwikkelen, zal DEME haar interne organisatie verder stroomlijnen. De reeds ingezette programma's DRIVE en LESS IS MORE zullen onverminderd verder gezet worden, met als doel de kosten onder controle te houden en te optimaliseren. Er zal verder nog meer aandacht gaan naar risicobeheer vanaf aanbesteding tot en met oplevering. Tevens zal de financiële opvolging van al de werven wereldwijd op maandelijkse in plaats van kwartaal-basis geïmplementeerd worden.

De inspanningen voor de interne organisatie zijn in 2013 begonnen voor de ondernemingen van de CFE-groep. In dit kader werd het Steering Committee aanzienlijk afgeslankt om het beslissingsproces soepeler en eenvoudiger te maken. Op lokaal vlak, wanneer er structuren bestaan met een te kleine omvang, zal de bestaande organisatie opnieuw bekeken worden om te kunnen snoeien in de algemene kosten en meer coherentie te verkrijgen op commercieel gebied. Zodoende kwamen in de pool Multitechnieken vanaf 2013 de ondernemingen Ariadne, VMA West en Vanderhoydoncks onder de verantwoordelijkheid van de gedelegeerd bestuurder van VMA.

Op dezelfde wijze werd de activiteit van CFE EcoTech toegevoegd aan die van Nizet Enterprise.

Industriële
automatisering
↓

VEILIGHEID, KWALITEIT, MILIEU EN COMPLIANCE

CFE en DEME zullen zich, in alle landen waar ze actief zijn, verder blijven inzetten om aan de hoogste eisen te blijven voldoen op gebied van veiligheid (no incident policy), kwaliteit, milieu en compliance.

De consolidatie van de verworvenheden betreft ook de uitvoeringskwaliteit van de werkzaamheden. De grote meerderheid van de klanten prijst zich gelukkig met de wijze waarop de werken zijn verlopen, en ook de verwezenlijkte resultaten. Laten we deze reputatie, waar CFE en DEME trots op kunnen zijn, hoog houden.

Renaud Bentégeat
Gedelegeerd bestuurder

Raad van bestuur

Van links naar rechts :

John-Eric Bertrand
Bestuurder

Christian Labeyrie
Bestuurder
Lid van het auditcomité

Piet Dejonghe
Bestuurder
Lid van het auditcomité
vanaf 22 januari 2014

Jan Suykens
Bestuurder

Luc Bertrand
Bestuurder
Lid van het benoemings-
en remuneratiecomité
vanaf 22 januari 2014

Alain Bernard
Bestuurder

Renaud Bentégeat
Gedelegeerd bestuurder

Philippe Delaunois
NV C.G.O. vertegenwoordigd
door de heer Philippe Delaunois
Voorzitter van de raad van bestuur

Philippe Delusinne
Onafhankelijk bestuurder
Lid van het auditcomité

Ciska Servais
BVBA Ciska Servais, vertegenwoordigd
door mevrouw Ciska Servais
Onafhankelijk bestuurder
Voorzitter van het benoemings-
en remuneratiecomité

Koen Janssen
Bestuurder

Alfred Bouckaert
NV Consuco, vertegenwoordigd
door de heer Alfred Bouckaert
Onafhankelijk bestuurder
Lid van het auditcomité
vanaf 22 januari 2014
Lid van het benoemings-
en remuneratiecomité

Jan Steyaert
Onafhankelijk bestuurder
Voorzitter van het auditcomité

BAGGERWERKEN & MILIEU

VASTGOEDONTWIKKELING & CONCESSIES

DEME
Dredging, Environmental & Marine Engineering

Dredging & Marine solutions

 Baggerwerken Decloedt & Zn <small>Baggerwerken & Waterbouw</small>	 <small>MIDDLE EAST DREDGING COMPANY LLC</small> شركة الشرق الأوسط للتجريف
 Dredging International <small>Marine & Waterway Contractor</small>	 SDI <small>Traux maritimes & Rivaux</small>
 IS	 SIDRA <small>Dredging, Marine & Environmental Contractor</small>
 Nordsee <small>Waterbouw & Waterstadionbouw</small>	

Dredging-plus solutions

 GeoSea <small>Geotechnical Offshore Contractor</small>	 DEC <small>Environmental Contractor</small>
 Tideway <small>Offshore Contractors</small>	 Ecoterres <small>Traux Environnementaux</small>
 OWA <small>Offshore Wind Assistance</small>	 de Vries & van de Wiel <small>Milieu, O&M & baggerwerken</small>
 High Wind	 Purazur <small>Water Treatment</small>
 HGO <small>Offshore</small>	 GRC <small>GROUP RECYCLAGE CONCRETE</small>
 SCALDIS <small>HEAVY & MARINE CONTRACTORS NV</small>	 DBM <small>Building Materials</small>
 OceanfLORE <small>Offshore Resource Extraction</small>	 CTOW <small>Terminal & Marine Services</small>

Concessions

 C-POWER	 Power at Sea <small>POWER ENERGY</small>
 DBE <small>DEME Max Energy</small>	

Vastgoedontwikkeling & -beheer

BPI

BPI Polska *

CFE Immo

CLI

SOGESMAINT
PROPERTY MANAGEMENT

SOGESMAINT *
PROPERTY MANAGEMENT • LOGISTICS

PPS-Concessies

RENT A PORT

45%

PEM

45%

RENT A PORT ENERGY

Participaties			
	18%		20%
	25%		19%
Parking Turnhout	50%	Hôtel de Police Charleroi	100%

Enkel de voornaamste eenheden worden hier weergegeven.

* bijkantoren

15/01/2014

Operationeel organigram

CONTRACTING

Bouw

Benelux

CFE Gebouwen Brabant Wallonië

Internationaal

49%

50%

Spoor- & Wegeninfra

Multitechnieken

Vanderhoydoncks
ELEKTROTECHNIEKEN

De markante feiten van 2013

Januari

DEME lanceert op de Belgische markt, met een uitstekend succes, een obligatielening van 200 miljoen euro op 6 jaar tegen een vergoeding van 4,14%. Het vertrouwen van de Belgische privé-beleggers in de onderneming wordt eens te meer bevestigd.

Februari

CLi verwerft 33,3% van PEF KONS Investment voor de herontwikkeling van de 'Galerie Kons', tegenover het station van Luxemburg-stad.

Maart

CFE haalt in partnerschap het contract binnen voor de bouw van de uitbreiding van de universiteit van Toukra II in Tsjaad.

MBG begint met de bouw van een nieuwe 'passieve' school in Londerzeel, een school die deel uitmaakt van het PPS-project dat gestart werd op initiatief van de Vlaamse Gemeenschap: Scholen van Morgen.

Levering van het standingvolle project 'Bataves 1521' in de buurt van het Halfeeuwfeestpark in Brussel door Amart voor de projectontwikkelaar BPI.

April

GEOSEA, filiaal van DEMA, haalt twee aanzienlijke contracten binnen voor de installatie van de funderingen voor windturbines:

Westermost Rough in het VK en Borkum Riffgrund 1 in Duitsland.

Mei

Officiële inhuldiging van de tweede Coentunnel in Amsterdam door de Nederlandse minister van Infrastructuur en Milieu, Mélanie Schultz van Haegen.

BPC en Amart krijgen het contract toegewezen voor de bouw van het gemengde project (handelszaken, woningen en kantoren) Guldenvlies in Brussel.

Levering van het eerste 'Zero Energy'-kantoorgebouw voor Elia in Brussel. Dit project werd gerealiseerd door CFE Brabant voor de Bouw en door de ondernemingen Brantegem en VMA voor de pool Multitechnieken.

Juni

CFE staat haar volledige participatie in Sogemaint-CB Richard Ellis NV af aan CBRE, maar behoudt daarbij bepaalde contracten die uitgevoerd zullen worden door een nieuwe onderneming Sogemaint. CFE verwerft ook de volledige effectenportefeuille van Sogemaint-CBRE in het Groothertogdom Luxemburg.

De markante feiten van 2013

Juli

DEME sleept nieuwe opdrachten in de wacht in verband met energieprojecten die toegepast zullen worden voor rekening van gas- en petroleummaatschappijen alsook van ondernemingen die actief zijn op het vlak van hernieuwbare energie.

Augustus

CFE richt een nieuw Steering Committee op bestaande uit de gedelegeerd bestuurder, de financieel en administratief directeur, de directeur human resources en vijf operationele directeurs. Dit beperkt uitvoerend comité heeft als doelstelling de competitiviteit van de groep te verbeteren.

September

Ackermans & van Haaren NV en VINCI SA hebben een akkoord gesloten voor een nieuw industrieel project voor CFE dat CFE in staat moet stellen de exclusieve controle te verwerven over DEME.

November

Dredging Internationaal Asia Pacific Pte Ltd (DIAP, het filiaal van DEME voor de regio Zuidoost-Azië) verkrijgt in partnerschap, een contract Design & Build voor de ophoging van 148 hectare in het kader van de uitbreiding van het Jurong Island voor rekening van de grootste industriële eigenaar van de regering van Singapore.

BPI opent een zetel te Antwerpen om haar aanwezigheid en haar visibiliteit op de Vlaamse markt te versterken.

December

Ackermans & van Haaren kondigt de effectieve verwerving aan van een participatie van 60,39% in CFE.

GeoSea, de specialist in offshore werkzaamheden, haalt belangrijke contracten binnen voor offshore windenergie voor de uitbreiding van het offshore windturbinepark Kentish Flats van Vattenfall (VK) en de offshore windturbineparken Gode Wind in Duitsland.

De groep CFE in de wereld

Kerncijfers

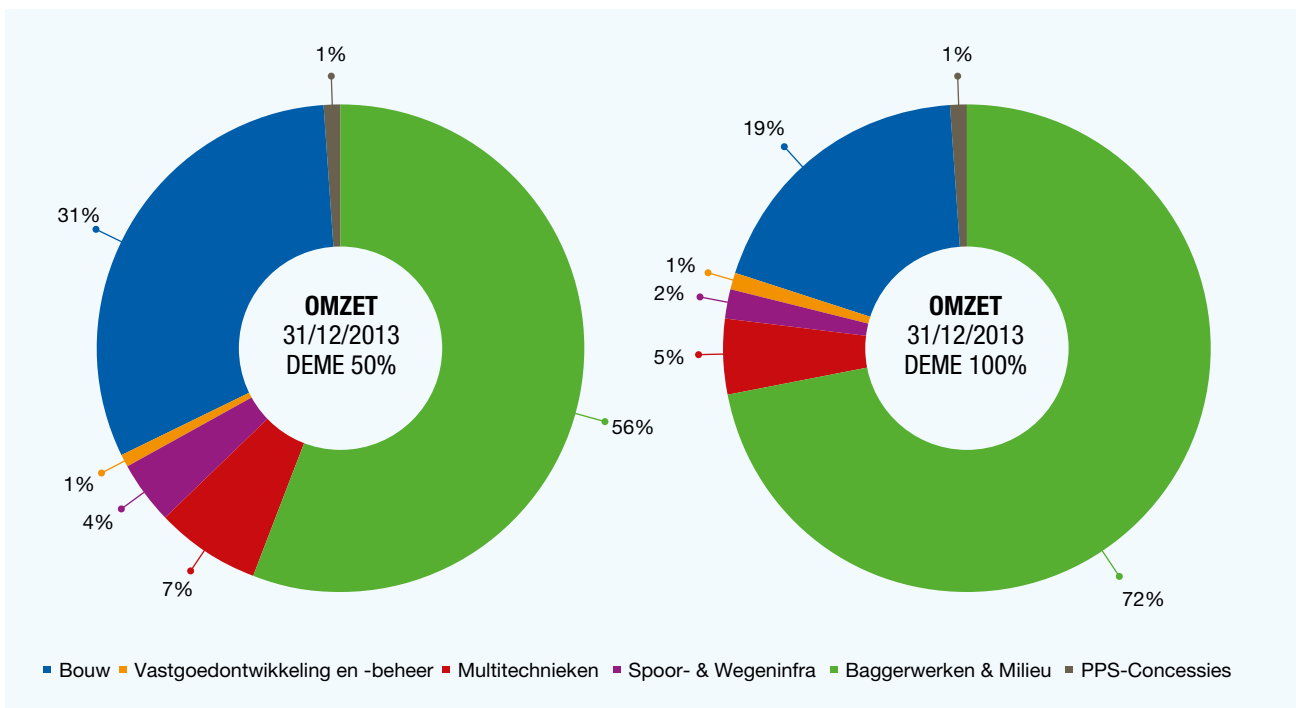
Na een mooie carrière van bijna 40 jaar ging Jacques Ninanne, financieel directeur van de groep CFE, begin dit jaar met pensioen.

Volgens hem zijn er in een onderneming twee grote middelen nodig: eerst de medewerkers en daarna het geld. De taak van de financieel directeur bestaat erin te zorgen voor een optimale toewijzing van de financiële middelen en te garanderen dat deze middelen voldoende en tijdig beschikbaar zijn. Deze taak, die een zeer goed inzicht in de onderneming vereist, en heel veel proactiviteit, luciditeit en koelbloedigheid, omvat zowel het eigenlijke financiële management, het financieel risico-beheer, de boekhouding en de beheerscontrole als de financiële verslaggeving aan alle belanghebbenden binnen en buiten de groep en de fiscaliteit.

Een belangrijke functie die Jacques Ninanne altijd met heel veel vakkenis en toewijding heeft uitgeoefend. Het management-team en de medewerkers van de groep CFE danken hem voor al deze jaren en wensen hem een welverdiend pensioen toe.

Verdeling van de activiteiten van de groep

BELANGRIJKE OPMERKING

Op 24 december 2013 heeft CFE de exclusieve controle over DEME verworven. Bijgevolg wordt in de geconsolideerde gegevens met betrekking tot de exploitatierekening maar voor 50% rekening gehouden met de activiteiten van DEME. Daarentegen zijn de rekeningen van DEME voor 100% opgenomen in de gegevens met betrekking tot de geconsolideerde balans op 31 december 2013. Hetzelfde geldt voor het orderboek op 31 december 2013.

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN HET TOTAAL RESULTAAT IN MILJOEN EURO

	IFRS				
	2009	2010	2011	2012*	2013
Omzet	1.602,6	1.774,4	1.793,8	1.898,3	2.267,3
Bedrijfsresultaat (EBIT) ¹	88,6	99,1	84,9	81,2	67,2
Resultaat vóór belastingen ¹	76,8	85,2	69,2	52,5	21,4
Nettoresultaat aandeel van de groep ¹	61,7	63,3	59,1	49,4	7,9
Nettoresultaat aandeel van de groep ²	61,7	63,3	59,1	49,4	-81,2
Cashflow ³	174,0	195,0	171,5	184,4	190,2
EBITDA ⁴	184,2	197,3	181,6	199,1	213,2
Eigen vermogen aandeel van de groep (vóór de verdeling)	413,3	466,1	501,7	524,6	1.193,2

* Herwerkte bedragen in overeenstemming met de wijziging van de boekhoudkundige methode ingevolge de toepassing van de geamendeerde IAS-norm 19.

¹ Vóór de specifieke boekingen eigen aan de kapitaalverhoging en aan de verwerking van de goodwill als gevolg van de integratie van 50% van de aandelen van DEME op 24 december 2013, die het voorwerp uitmaken van de inbreng en kapitaalverhoging.

² Na de specifieke boekingen eigen aan de kapitaalverhoging en aan de verwerking van de goodwill als gevolg van de integratie voor 50% van de aandelen van DEME.

³ Cashflow: zie geconsolideerde financieringstabel op pagina 165 van het financiële verslag.

⁴ EBITDA: EBIT + afschrijvingen + andere niet-kaselementen (volgens IFRS-referentie).

GECONSOLIDEERDE BALANS IN MILJOEN EURO

	IFRS				
	2009	2010	2011*	2012*	2013
Eigen vermogen	423,8	475,5	506,8	530,8	1.203,1 (DEME voor 100%)
Netto financiële schuld	152,3	248,0	350,8	400,0	781,4 (DEME voor 100%)
Investerings en immateriële en materiële vaste activa	190,2	223,3	217,6	205,9	71,0
Afschrijvingskosten	82,1	98,3	100,6	119,6	126,0

* Herwerkte bedragen in overeenstemming met de wijziging van de boekhoudkundige methode ingevolge de toepassing van de geamendeerde IAS-norm 19.

JAARLIJKSE GROEI

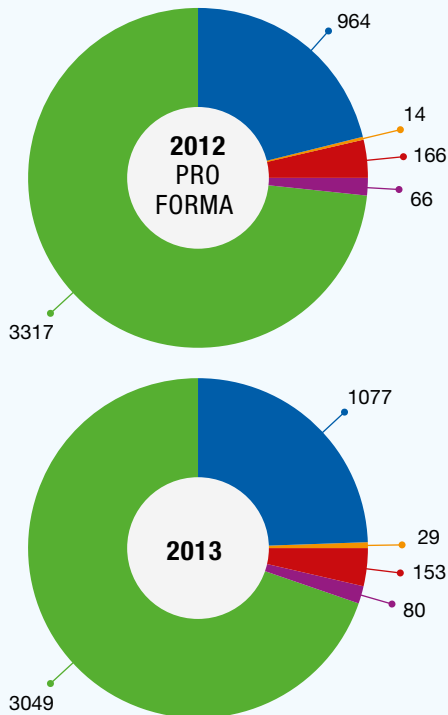
	IFRS				
	2009	2010	2011	2012*	2013
Omzet	-7,3%	10,7%	1,1%	5,8%	19,4%
EBIT ¹		8,4%	-14,2%	-4,4%	-17,2%
Nettoresultaat aandeel van de groep van het boekjaar ¹	-11,7%	2,5%	-6,7%	-16,4%	-83,9%

* Herwerkte bedragen in overeenstemming met de wijziging van de boekhoudkundige methode ingevolge de toepassing van de geamendeerde IAS-norm 19.

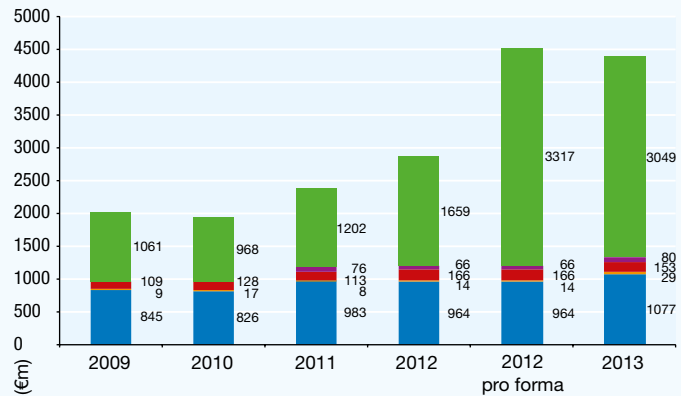
¹ Vóór de specifieke boekingen eigen aan de kapitaalverhoging en aan de verwerking van de goodwill als gevolg van de integratie van 50% van de aandelen van DEME op 24 december 2013, die het voorwerp uitmaken van de inbreng en kapitaalverhoging.

Gegevens per activiteit

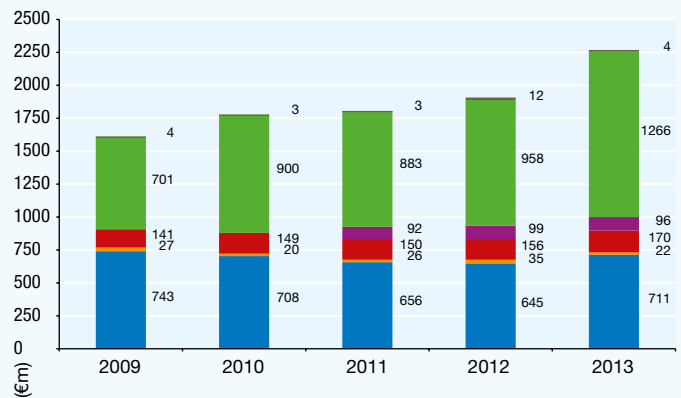
EVOLUTIE VAN HET ORDERBOEK
DEME 100%

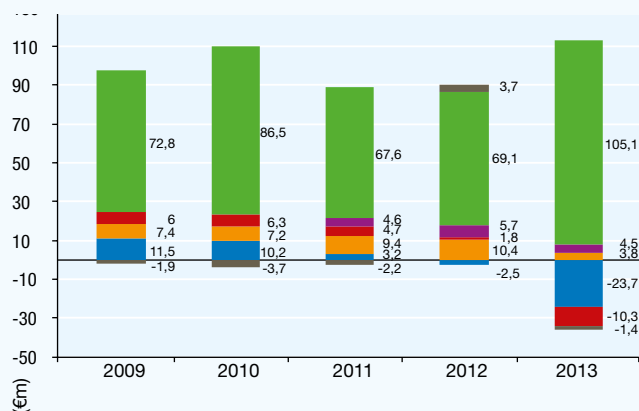
EVOLUTIE VAN HET ORDERBOEK

EVOLUTIE VAN DE OMZET

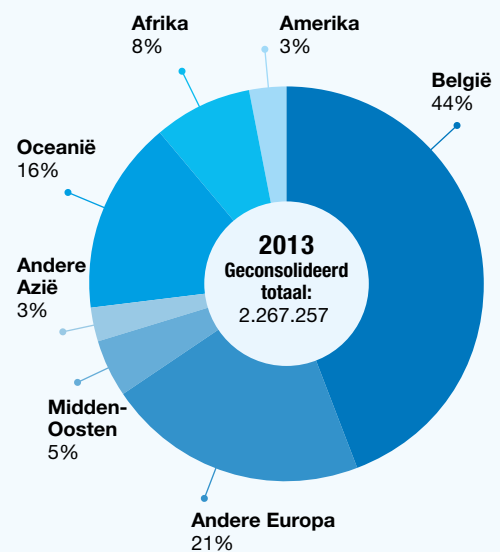

EVOLUTIE VAN HET BEDRIJFSRESULTAAT

- Bouw
- Vastgoedontwikkeling en -beheer
- Multitechnieken
- Spoor- & Wegeninfra
- Baggerwerken & Milieu
- PPS-Concessies

VERDELING VAN DE OMZET PER LAND
(in duizend euro)

Ratio's

	IFRS				
	2009	2010	2011	2012*	2013**
EBIT/ omzet	5,7%	5,6%	4,7%	4,3%	3,0%
EBIT/ cashflow	54,4%	50,7%	49,5%	44,1%	35,0%
EBITDA/ omzet	11,5%	11,1%	10,1%	10,5%	9,4%
Nettoresultaat aandeel van de groep/ eigen middelen aandeel van de groep	14,9%	13,6%	11,8%	9,2%	0,7%
Nettoresultaat aandeel van de groep/omzet	3,9%	3,6%	3,3%	2,6%	0,3%

* Herwerkte bedragen in overeenstemming met de wijziging van de boekhoudkundige methode ingevolge de toepassing van de geamendeerde IAS-norm 19.

** Vóór de specifieke boekingen eigen aan de kapitaalverhoging en aan de verwerking van de goodwill als gevolg van de integratie van 50% van de aandelen van DEME op 24 december 2013, die het voorwerp uitmaken van de inbreng en kapitaalverhoging.

Cijfers in euro per aandeel

	2009	2010	2011	2012*	2013**
Aantal aandelen op 31/12	13.092.260	13.092.260	13.092.260	13.092.260	25.314.482
Bedrijfsresultaat	6,77	7,57	6,49	6,22	Nvt **
Cashflow	13,3	14,89	13,10	14,10	Nvt **
Nettoresultaat aandeel van de groep	4,17	4,83	4,51	3,75	Nvt **
Brutodividend	1,2	1,25	1,15	1,15	1,15
Nettodividend	0,9	0,9375	0,8625	0,8625	0,8625
Eigen vermogen van de groep	31,6	35,6	38,3	40,07	47,1

* Herwerkte bedragen in overeenstemming met de wijziging van de boekhoudkundige methode ingevolge de toepassing van de geamendeerde IAS-norm 19.

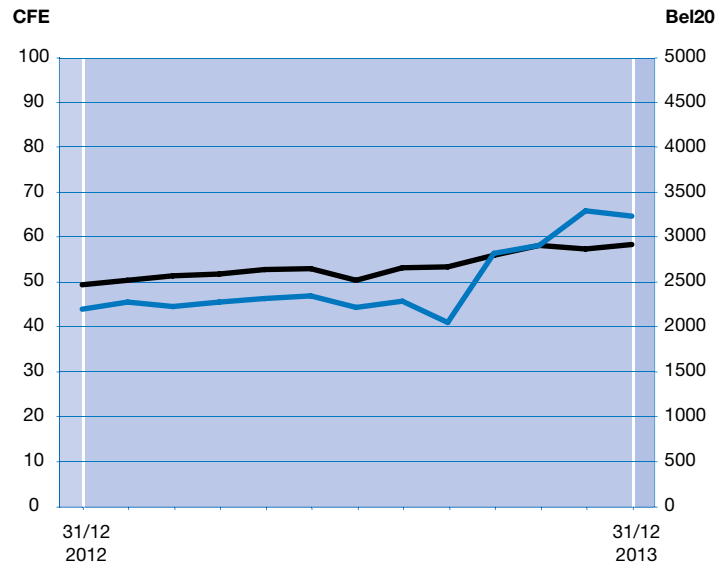
** Niet-relevant bedrag ten gevolge van de verandering van het activiteitsgebied en de boekingen eigen aan de kapitaalverhoging en de verwerking van de goodwill.

De beurs

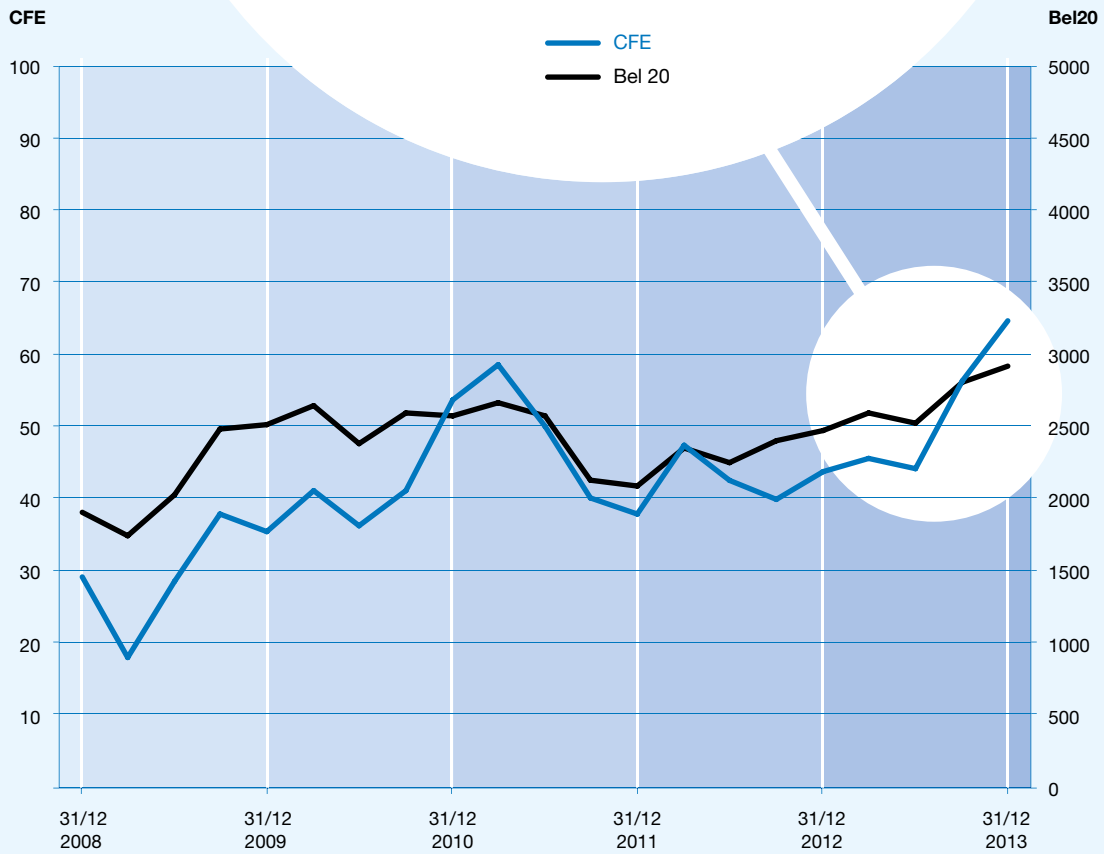
		2009	2010	2011	2012	2013
Laagste minimumkoers	EUR	16,00	32,10	35,03	36,25	41,00
Hoogste maximumkoers	EUR	42,00	54,84	59,78	49,49	66,64
Slotkoers van het boekjaar	EUR	35,50	53,71	37,99	43,84	64,76
Gemiddeld dagelijks volume	aantal effecten	24.035	17.412	15.219	11.672	14.628
Beurskapitalisatie op 31/12	Miljoen EUR	464,78	703,19	497,4	573,96	1.639,4

Vergelijking tussen de stand van het CFE-aandeel en de Bel20-index

VOOR HET JAAR
2013

SEDERT
VIJF JAAR

Informatie over het aandeel en de uitoefening van de rechten

Op 31 december 2013 werd het kapitaal van CFE vertegenwoordigd door 25.314.482 aandelen. De aandelen van de onderneming zijn sinds 1 januari 2014 allemaal op naam of gedematerialiseerd.

Op 1 januari 2014 werden de aandelen aan toonder van de onderneming die op 31 december 2013 nog niet op een effectenrekening ingeschreven waren van rechtswege omgezet in gedematerialiseerde aandelen en geplaatst bij Euroclear op een speciale effectenrekening op naam van CFE. Het gaat om 21.080 aandelen die 0,08% van het maatschappelijk kapitaal van de onderneming vertegenwoordigen.

Conform de vigerende reglementering zullen alle oude aandelen aan toonder die van rechtswege gedematerialiseerd zijn vanaf 1 januari 2014 en waarvan de eigenaar zich uiterlijk op 31 december 2014 niet kenbaar heeft gemaakt, verkocht worden door CFE in het kader van een openbare gedwongen verkoop die zal georganiseerd worden in de loop van 2015.

Het bezit van een aandeel geeft recht op één stem per aandeel in de algemene vergadering van CFE en brengt van rechtswege de instemming met zich mee met de statuten van CFE en met de beslissingen van de algemene vergadering van CFE.

Het uitoefenen van elk recht dat gekoppeld is aan aandelen aan toonder, die op 1 januari 2014 van rechtswege gedematerialiseerd werden, wordt

opgeschort totdat iemand, die zijn hoedanigheid als houder geldig heeft kunnen laten vaststellen, vraagt en verkrijgt dat de aandelen ingeschreven worden op zijn naam op een effectenrekening of in het register van aandelen op naam van de onderneming.

Het register van de aandelen op naam wordt bijgehouden op papier en in elektronische vorm. Het papieren register wordt bewaard in de maatschappelijke zetel van CFE. Het beheer van het elektronische register werd toevertrouwd aan Euroclear Belgium (CIK SA).

Euroclear Belgium werd aangewezen als vereffeninginstelling.

De onderneming heeft geen converteerbare obligaties of warrants uitgegeven.

Bank Degroef werd aangeduid als 'Main Paying Agent'.

De financiële instellingen waarbij de houders van financiële instrumenten hun financiële rechten kunnen uitoefenen zijn: Bank Degroef, BNP Paribas Fortis en ING België.

Verklaring inzake de transparantie en controle van de onderneming

Op 24 december 2013 heeft CFE een kennisgeving ontvangen van de firma's VINCI SA, VINCI Construction SAS, Stichting Administratiekantoor 'Het Torentje' en Ackermans & van Haaren NV, overeenkomstig de Belgische Wet van 2 mei 2007 en het Koninklijk Besluit van 14 februari 2008.

MOTIEF VAN DE KENNISGEVING

Op 24 december 2013 heeft Ackermans & van Haaren NV alle aandelen die in het bezit waren van DEME NV ingebracht in de Aannemingsmaatschappij CFE NV in ruil voor de toekenning van 12.222.222 nieuw uitgegeven aandelen van de groep CFE NV. Op 24 december 2013 heeft Ackermans & van Haaren NV overigens 3.066.440 aandelen verworven in de Aannemingsmaatschappij CFE NV bij VINCI Construction SAS. Ten gevolge van deze transacties heeft Ackermans & van Haaren NV 15.288.662 aandelen in het bezit van de Aannemingsmaatschappij CFE NV en heeft VINCI Construction SAS 3.066.460 aandelen in het bezit in de Aannemingsmaatschappij CFE NV. Ackermans & van Haaren NV, VINCI SA en VINCI Construction SAS hebben op 19 september 2013 een akkoord gesloten via hetwelk ze geacht worden gezamenlijk op te treden krachtens artikel 3, §.1, 13° a) en c), van de wet van 2 mei 2007 met betrekking tot op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen van de emittenten van wie de aandelen toegegaan werden bij de onderhandeling op een gereguleerde markt en de diverse bepalingen ter kennis brengt.

De verklaring van transparantie werd dus opgemaakt om de volgende redenen (i) aankoop of afstand van effecten die stemrecht geven en (ii) overschrijding van de drempel door personen die gezamenlijk optreden.

PERSONEN DIE DE KENNISGEVING HEBBEN UITGEVOERD

VINCI S.A., naamloze onderneming naar Frans recht, met maatschappelijke zetel gelegen in de Cours Ferdinand-de-Lesseps 1, in F-92500 Rueil-Malmaison (Frankrijk);

VINCI Construction SAS, vereenvoudigde aandelenvennootschap naar Frans recht, met maatschappelijke zetel gelegen in de Cours Ferdinand-de-Lesseps 1, in F-92500 Rueil-Malmaison (Frankrijk);

Stichting Administratiekantoor 'Het Torentje', administratiekantoor naar Nederlands recht, met maatschappelijke zetel te 82, Vrieseweg in NL-3311 NX Dordrecht, Nederland;

Ackermans & van Haaren NV, naamloze vennootschap naar Belgisch recht, met maatschappelijke zetel in de Begijnenvest 113, te B-2000 Antwerpen.

Datum van de overschrijding van de drempel
24 december 2013

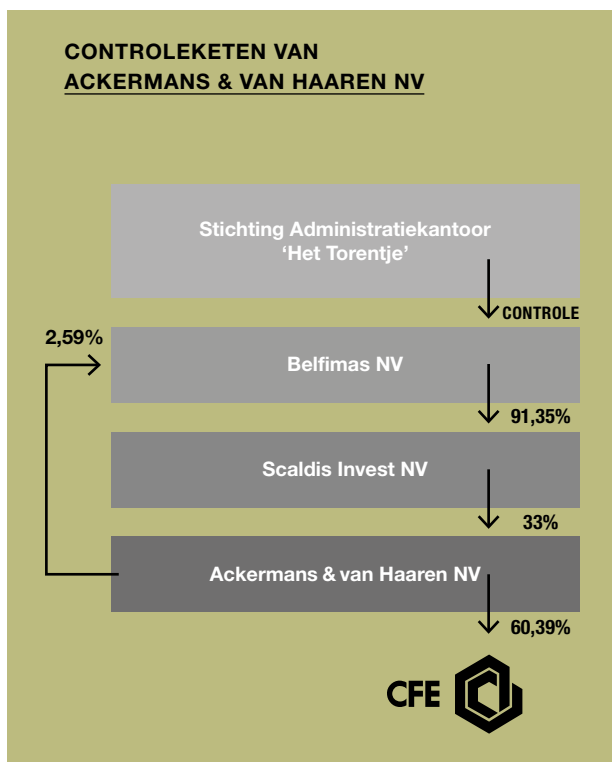
Drempel overschreden
(Ackermans & van Haaren NV, Stichting Administratiekantoor 'Het Torentje', VINCI Construction SAS en VINCI SA samen)
70%

DETAILS VAN DE KENNISGEVING

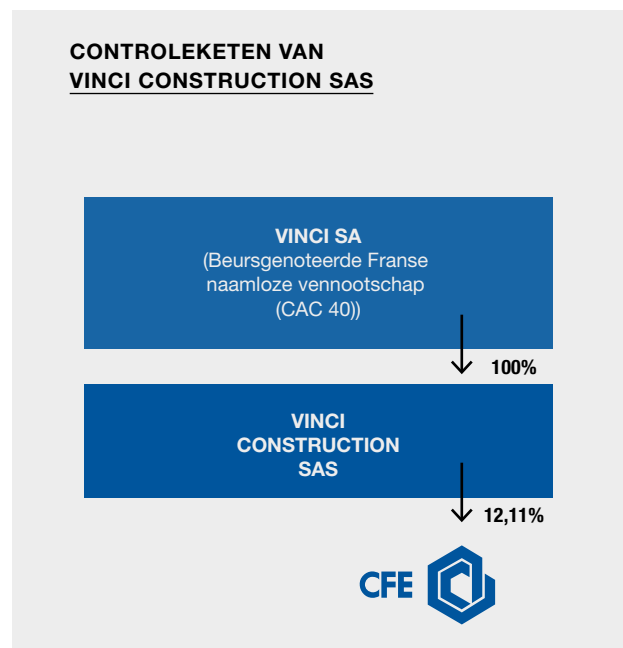
STEMRECHTEN

Houders van stemrechten	Vorige kennisgeving	Na de verrichting			
	# stemrechten	# stemrechten (in aantal)		% stemrechten (in %)	
		Verbonden aan aandelen	Niet verbonden aan aandelen	Verbonden aan aandelen	Niet verbonden aan aandelen
VINCI SA	0	0	0	0,00%	0,00%
VINCI Construction SAS	6.132.900	3.066.460	0	12,11%	0,00%
Subtotaal	6.132.900	3.066.460		12,11%	
Stichting Administratiekantoor 'het Torentje'	0	0	0	0,00%	0,00%
Ackermans & van Haaren NV	0	15.288.662	0	60,39%	0,00%
Subtotaal		15.288.662		60,39%	
TOTAAL		18.355.122	0	72,51%	0,00%

KETEN VAN GECONTROLEERDE ONDERNEMINGEN WAARLANGS DE DEELNEMING EFFECTIEF WORDT GEHOUDEN

CONTROLEKETEN VAN VINCI CONSTRUCTION SAS

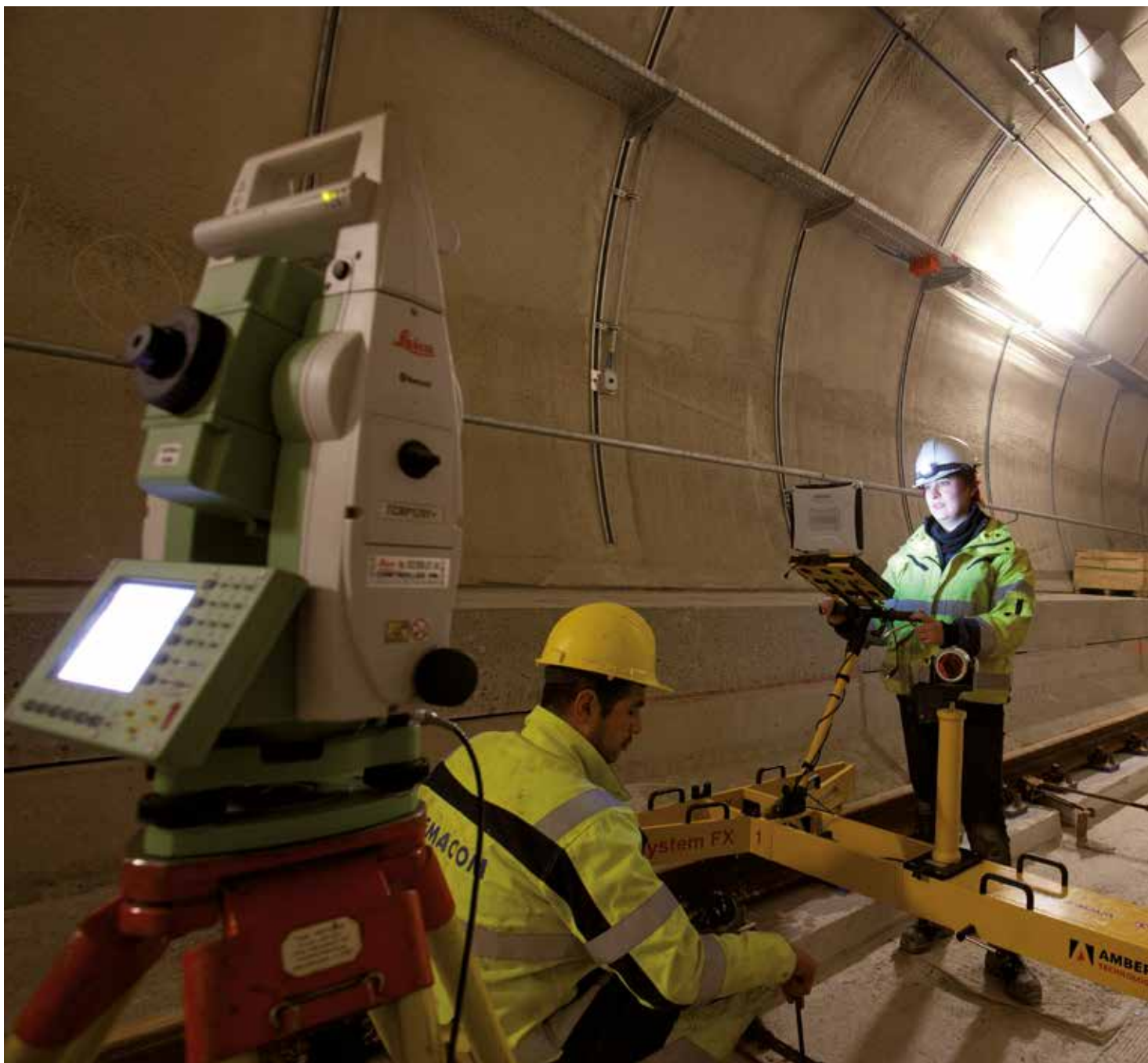

Noot: VINCI S.A. is een Franse naamloze vennootschap die genoteerd wordt op de beurs van Parijs. Gezien de versnippering van haar aandeelhouderschap oefent niemand controle uit op VINCI SA.

Een **sociale** en verantwoordelijke groep

DE DAAD BIJ HET WOORD VOEGEN

‘Continuïteit en versterking.’ Gabriel Marijsse, directeur Human Resources van de groep CFE, vat zonder een zweem van aarzeling de activiteiten van Human Resources van het voorbije jaar samen. ‘Zowel wat het personeel als opleidingen of sensibilisatie betreft, volgt 2013 de lijn van het vorige jaar en toont de wil van de groep om de nadruk te leggen op zijn fundamentele waarden.’

HET PERSONEELSBESTAND: BEVESTIGING VAN DE TENDENSEN

De cijfers met betrekking tot het personeelsbestand binnen de groep weerspiegelen de tendensen die het jaar ervoor al werden waargenomen. Voor het personeel

van de polen Bouw, Multitechnieken en Spoor- & Wegeninfra (buiten de internationale bouwactiviteiten) werd 2013 gekenmerkt door een algemene terugloop van het aantal arbeiders.

De tewerkstelling bij de bedienden nam in 2013 daarentegen aanzienlijk toe door de aanwerving van nieuwe medewerkers voor de internationale activiteiten. Dit was zo in de polen Bouw en Multitechnieken, en meer bepaald in Nigeria, Polen, Roemenië en Tunesië. Het aantal personeelsleden in de pool Spoor- & Wegeninfra is gelijk gebleven, terwijl het personeelsbestand in de pool Vastgoedontwikkeling en -beheer lichtjes gedaald is ten gevolge van de overdracht van de onderneming Sogesmaint-CBRE, die niet gecompenseerd werd door de oprichting van Sogesmaint NV.

De pool Baggerwerken heeft een gevoelige toename gekend van zijn personeelsbestand in evenredigheid met de uitbreiding van het activiteitsvolume.

OPLEIDING LIGT ONS NA AAN HET HART

2013 was de gelegenheid voor de HR-afdeling om verscheidene opleidingen te organiseren die tegemoet kwamen aan de behoeften van de medewerkers, de klanten en de markt. Deze opleidingen werden intern uitgewerkt en gegeven met medewerking van experts in de betrokken onderwerpen, zodat een groot aantal personeelsleden hun bagage hebben kunnen aanvullen om beter op de toekomst voorbereid te zijn.

Liefkenshoekspoortunnel
Antwerpen
←

Valdemarsvik
Sweden
↓

EEN CIJFER *
497

te maken, wordt ze telkens georganiseerd op een werf waar de projectleider zijn knowhow aan de deelnemers doorgeeft.

Opleiding over de impact van de sociale media

Facebook en Twitter maken voortaan deel uit van het dagelijkse leven. Hoe deze digitale instrumenten met de professionele realiteit verzoenen? Welke zijn de grenzen die niet overschreden mogen worden? Tijdens meerdere sessies, in de vorm van workshops, in het operationeel seminarie waaraan 600 medewerkers van de groep CFE hebben deelgenomen, werd dit onderwerp uitgediept en werd het belang van de sociale media behandeld.

Veiligheidsbeheer

De medewerkers komen bij CFE werken om er hun brood te verdienen, niet om er hun leven bij in te schieten!

Daarom begint de opleiding met een film waarin directieleden deze prioriteit, één van de fundamentele waarden van de groep, in herinnering brengen.

Deze opleiding werd opgestart midden 2013 en is gepland tot in 2014. Ze behandelt een uitermate belangrijk onderwerp vanuit een bijzondere hoek: dat van het gedrag en de attitude van de hiërarchische lijn. Ze onderstreept het belang van het delen van een ingesteldheid die permanent gericht is op 'nul ongevallen', ongeacht de functie die men binnen de groep bekleedt.

Interviewtechnieken

Deze opleiding werd gevolgd door een grote groep personen: directieleden, werfleiders, operationele managers en

Dit is het aantal nieuwe personeelsleden van de groep in 2013. Dit cijfer is het gevolg van de vervanging van op natuurlijke wijze afgevoerd personeel en de ontwikkeling van de internationale activiteiten. CFE heeft overigens geprobeerd zoveel mogelijk lokaal personeel aan te werven, afkomstig uit de regio's waar de werven zich bevinden.

* met inbegrip van baggerwerken voor 100%

personeel dat belast is met het rekruteren van nieuwe medewerkers. Het accent wordt gelegd op de gevaren van (rechtstreekse en onrechtstreekse) discriminatie en op de nadruk leggen op ervaring en competenties. De sleutel tot het succes van onze activiteiten berust bij ons personeel. Goede mensen rekruteren is dus een onontbeerlijke factor om de ingeslagen weg positief te blijven bewandelen.

SPECIFIEKE OPLEIDINGEN VOOR DEME

De klanten vragen steeds meer geïntegreerde oplossingen. Om daaraan te kunnen beantwoorden, moet DEME creatief, intuïtief en veelzijdig zijn. Het is op basis van deze vaststelling dat DEME verschillende opleidingsmodules heeft uitgewerkt.

VIER OPLEIDINGEN SPRONGEN VORIG JAAR IN HET OOG:

Opleiding voor jonge en toekomstige projectleiders

Deze volledig geactualiseerde opleiding voor de pool bouw loopt over 18 maanden naar rato van 1 dag per maand. 36 jonge Nederlandstalige en Franstalige medewerkers (18+18) van de groep CFE bespreken er talrijke praktische onderwerpen onder leiding van een voormalige directeur der werken. Onder meer komen de volgende thema's aan bod: het leiden van teams, planning en uitvoering van werkzaamheden, onderhandelingen met de leveranciers, het offerteproses, bekistingsmateriaal, juridische en contractuele aspecten, nieuwe technologieën enz. Om deze opleiding zo interactief mogelijk

Doelstelling: alle medewerkers van de onderneming tot een veeleisend niveau opwaarderen en er houden. De praktische modaliteiten werden speciaal bestudeerd opdat iedereen de opleidingen in zijn planning zou kunnen opnemen.

DEME heeft de veiligheidsopleidingen die bestemd zijn voor het personeel aan boord gemoderniseerd. De internationale maritieme regels veranderen voortdurend en DEME moet deze werkelijkheid op de voet blijven volgen. Daarom heeft DEME

in 2013 nieuwe opleidingsmodules uitgewerkt in het kader van offshore projecten (OPITO-gecertificeerd). De STCW-opleidingen (Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers) zullen in de loop van 2014 geactualiseerd moeten worden.

2013 was ook de kans om de nadruk te leggen op de opleiding op simulators. In Lambersart (Noord-Frankrijk) of in Zeebrugge hebben teams de juiste reflexen kunnen aankweken in

omstandigheden die de werkelijkheid erg dicht benaderen.

Ander initiatief: een gestandaardiseerd opleidingspakket gegeven aan de kaderleden van de onderneming dat hoe langer hoe meer bestaat uit individueel gerichte opleidingen. In de loop van zijn loopbaan in de groep doet de medewerker een heel eigen ervaring op. Hij kan zelfs externe opleidingen volgen.

Sociale indicatoren

MEDEWERKERS PER POOL

	Groep & Concessies	Bouw	Multi-technieken	Spoor- & Wegeninfra	Vastgoed	DEME 100%	Totaal CFE (DEME 50%)	Totaal
2009	79	2.299	977	0	84	3.668	5.273	0
2010	82	2.212	943	0	75	3.824	5.224	0
2011	84	2.305	1.232	0	70	4.080	5.731	0
2012	88	1.955	1.036	588	66	4.080	5.773	0
2013	91	2.213	867	725	44	4.370	0	8.310

MEDEWERKERS VOLGENS STATUUT

2013	Arbeiders	Bedienden	Totaal
Groep & Concessies	2	89	91
Bouw	1.286	927	2.213
Multitechnieken	523	344	867
Spoor- & Wegeninfra	555	170	725
Vastgoed	0	44	44
DEME	2.136	2.234	4.370
Totaal CFE *	4.502	3.808	8.310

* DEME voor 100%

MEDEWERKERS PER TYPE CONTRACT

	Contracten van onbepaalde duur	Contracten van bepaalde duur	Werk & studies	Totaal
2009	4.909	361	3	5.273
2010	4.829	389	6	5.224
2011	5.297	427	7	5.731
2012	5.313	452	8	5.773
2013	7.194	1.108	8	8.310

Passie voor
wat we doen

Sociale indicatoren

LEEFTIJDSPIRAMIDE

	2009	2010	2011	2012	2013
< 25	487	438	482	410	617
26-30	761	767	814	811	1.332
31-35	722	719	803	832	1.287
36-40	767	735	786	762	1.154
41-45	777	752	821	834	1.158
46-50	616	663	754	785	1.082
51-55	585	577	632	630	849
56-60	422	437	472	534	581
> 60	136	136	167	175	250

ANCIËNNITEIT

	2009	2010	2011	2012	2013
< 1	586	788	807	975	1.690
1-5	2.225	1.936	2.110	1.981	2.719
6-10	896	870	1.002	1.029	1.573
11-15	483	556	665	675	954
16-20	441	406	404	354	465
21-25	253	289	352	387	479
> 25	389	379	391	372	430

MANNEN / VROUWEN

	Bedienden	Werknemers	Arbeiders	Arbeidsters
2009	1.708	532	3.008	25
2010	1.761	549	2.898	16
2011	1.910	599	3.200	22
2012	1.976	635	3.133	29
2013	4.188	886	3.179	57

OPLEIDING

In aantal uren per soort opleiding	Totaal 2012	Totaal 2013	Mannen	Vrouwen
Technieken	34.441	50.070	45.969	4.101
Hygiëne en veiligheid	42.432	73.416	69.276	4.140
Omgeving	1.323	1.829	1.373	456
Management	5.931	7.028	6.070	958
Informatica	4.353	8.139	6.677	1.462
Adm/Boekh/Beheer/Jur.	3.474	8.104	5.873	2.231
Talen	3.148	2.821	2.118	703
Diversiteit	44	16	0	16
Andere	5.527	6.788	5.124	1.664
Totaal	100.673	158.211	142.480	15.731

ABSENTEÏSME

	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal dagen afwezigheid wegens ziekte	49.675	62.108	60.260	73.136	60.021
Aantal dagen afwezigheid wegens arbeidsongeval	7.585	7.923	7.594	6.300	7.233
Aantal dagen afwezigheid wegens ongeval op de weg naar/van het werk	340	611	667	386	250
Aantal dagen afwezigheid wegens beroepsziekte	0	0	0	0	0
Aantal gewerkte dagen	1.239.392	1.398.377	1.513.669	1.627.676	2.427.242
Absenteïsmepercentage	4,65%	5,05%	4,53%	4,90%	2,78%

ONZE VERSCHILLEN BRENGEN ONS TOT ELKAAR

Net als bij DEME wordt bij de overige filialen van CFE dagelijks gestreefd naar *diversiteit* en *multiculturalisme*. De groep moedigt *het gemengde karakter* van de ploegen aan, zowel m.b.t. het evenwicht tussen het aantal mannen en vrouwen inzake diverse nationaliteiten. Zoals in het charter van onze waarden is vermeld, *krijgt iedereen dezelfde kansen op het vlak van rekrutering, carrière en loon*.

Om die reden heeft CFE in 2013 haar samenwerking met Actiris voortgezet en een consolidatieplan opgesteld.

Deze toegenomen bewustmaking van de diversiteit heeft in 2013 geleid tot meerdere initiatieven:

- Bij aanwervingen of bij interne overplaatsingen werd en wordt meer

aandacht besteed aan ervaring en competenties dan aan diploma's.

- Dit onderwerp wordt aangesneden en besproken op de website van de groep CFE. Het kreeg zelfs een specifieke rubriek in het tijdschrift CFE Flash.
- De diensten aankoop en het secretariaat worden aangemoedigd om bepaalde taken (catering, briefwisseling, onderhoud van de groenvoorzieningen enz.) toe te vertrouwen aan leveranciers die actief zijn in de sociale economie, zoals beschutte werkplaatsen.

Om de vrouwelijke aanwezigheid in de operationele vakgebieden van de groep te versterken, richten de wervingsploegen tijdens de 'Campus recruitment'-campagnes zich vooral tot jonge vrouwelijke afgestudeerden. Zoals elk jaar werden deze contactdagen georganiseerd in februari, maart en april 2013 in de universiteiten

en hogescholen van ons land. Een daadkrachtig personeelsbeleid dat ingevoerd werd op het vlak van rekrutering, opleiding en interne promotie streeft ernaar om op alle niveaus van het bedrijf de diversiteit mannen/ vrouwen te verhogen en zal het mogelijk te maken daarin te slagen.

OPLOSSINGEN CREËREN OM AAN DE TOEKOMST TE BOUWEN

Tijdens de Conventie die plaats vond in Luxemburg in 2012, heeft een denktank van de onderneming zich over het DNA van de groep gebogen. Deze denkoefening werd in 2013 voortgezet en nog verfijnd om te komen tot een nieuwe identiteit, een nieuwe visie en nieuwe waarden. Deze werden intern via verscheidene communicatiekanalen meegedeeld.

8 waarden die het verschil maken en waarvoor elke medewerker gesensibiliseerd wordt vanaf zijn indiensttreding en op elk actieniveau:

- Veiligheid voorop
- Duurzaam winst creëren
- Passie voor wat we doen
- Respect voor onze engagementen
- Samen zijn we sterker
- Trots op onze verwezenlijkingen
- Aandacht voor diversiteit
- Open, transparant en integer

Naar 'nul ongevallen'

Veiligheid is een wezenlijke bekommernis binnen de groep. Zowel de werknemers als de buurtbewoners moeten beschermd worden tegen eventuele ongevallen. CFE kan zich trouwens verheugen op de goede cijfers van 2013: *het aantal ongevallen is aanzienlijk gedaald*. Maar elk ongeval blijft nog altijd een ongeval te veel. Dit jaar werd de nadruk gelegd op de *ingesteldheid* die men moet hebben ten opzichte van de veiligheidsmaatregelen. Naast de

individuele en collectieve technische beschermingsmiddelen is *een aangepast gedrag* inderdaad de beste manier om een catastrofe te vermijden.

CFE heeft daartoe in 2013 een opleiding georganiseerd over het thema veiligheidsbeheer.

Deze opleiding, die gegeven wordt door externe specialisten, is in hoofdzaak gebaseerd op het gedrag en de voorbeeldfunctie op veiligheidsgebied van de leiding. Eind 2014 zullen de 770 operationele medewerkers, van directeur tot conducteur, deze opleiding gevolgd hebben.

Daarnaast hebben net als in 2012 meerdere ondernemingen van de groep (Aannemingen Van Wellen, ENGEMA, VMA...) voor hun medewerkers een veiligheidsdag rond specifieke veiligheidsaspecten georganiseerd.

Veiligheid voorop

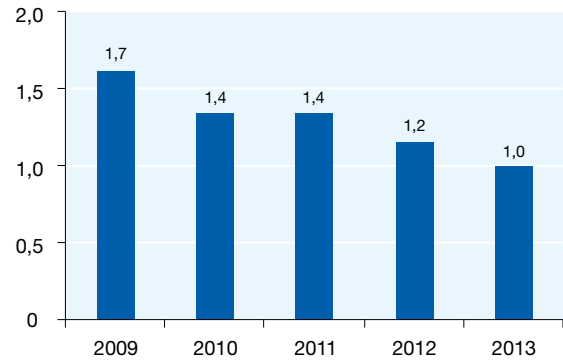
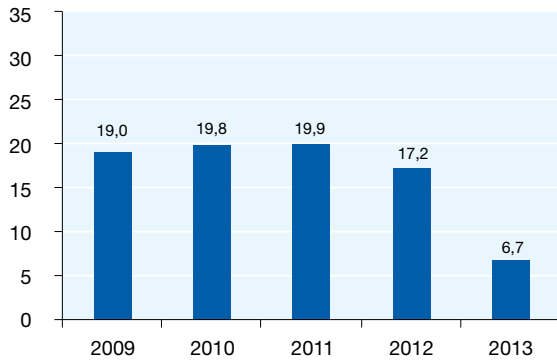
Veiligheid vormt de absolute prioriteit van DEME, net als bij alle andere entiteiten van de groep CFE. De resultaten die behaald werden in 2013 zijn verheugend. De frequentiepercentages en de ernstgraad waren nooit zo laag. Niettegenstaande een aanzienlijke toename van potentieel gevaarlijke situaties sinds meerdere jaren, is het aantal ongevallen in twee jaar tijd met meer dan 50% gedaald!

Meerdere factoren hebben ongetwijfeld tot deze goede resultaten bijgedragen. Een nieuw risicoanalyseplatform werd in dienst genomen. De software IMPACT – een referentie terzake – werd geoptima-

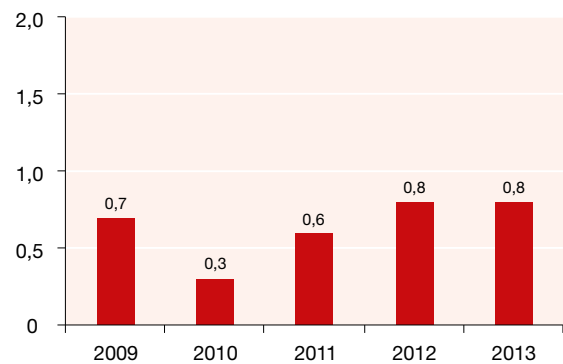
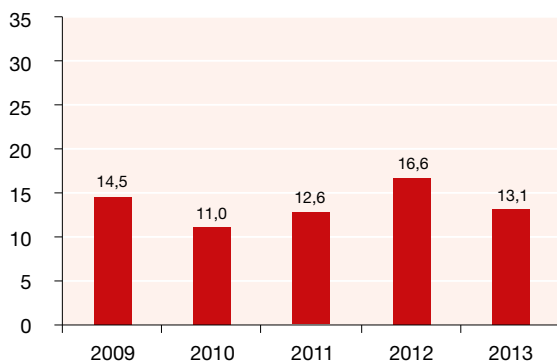
Frequentie- graad

Ernst- graad

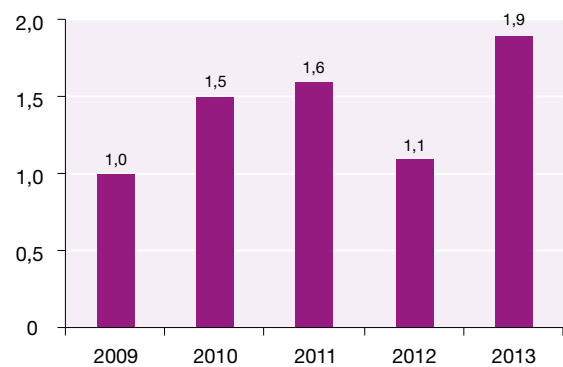
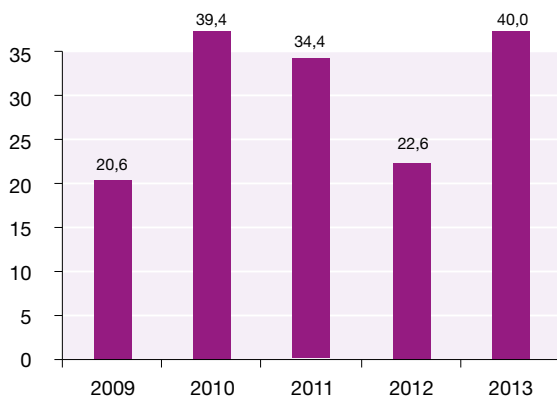
POOL BOUW

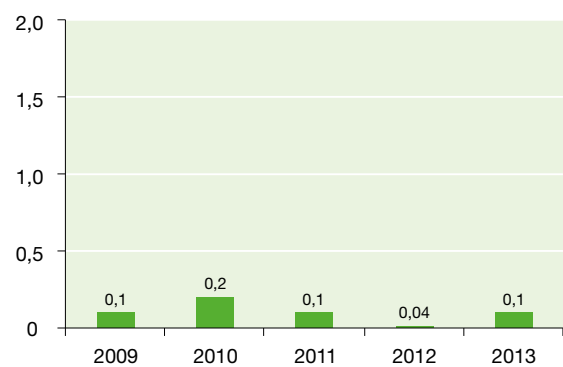
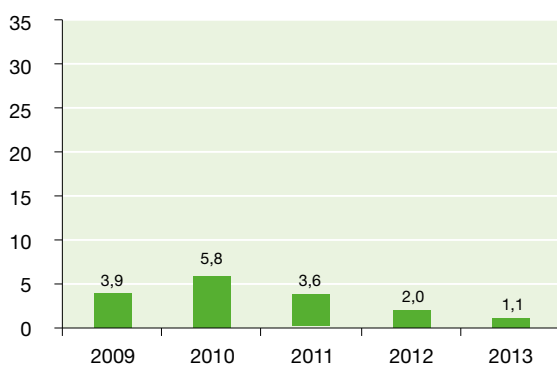
POOL MULTITECHNIKEN

POOL SPOOR- & WEGENINFRA

POOL BAGGERWERKEN EN MILIEU

liseerd om beter overeen te komen met de specifieke risico's die gepaard gaan met de activiteiten van de groep. Voortaan worden bv. de milieurisico's en de eventuele impact op de plaatselijke bevolking ook in de analysecriteria opgenomen.

Op 27 november heeft voor het 3^e opeenvolgende jaar de *DEME Safety Moment Day* alle medewerkers uit alle hoeken van de wereld actief bij een veiligheidsthema betrokken. Het thema van deze editie was het besturen van machines. Meerdere communicatiedragers ((elektronische) post, affiches, video's enz.) hebben de dag omkaderd en de bewustwording versterkt.

Klimaat & Milieu

Meerdere ondernemingen van de groep werden in 2013 voor hun veiligheidssysteem gecertificeerd volgens VCA of OHSAS 18001. Dit zijn onder andere BAGECI, BENELMAT, BPC, CFE Brabant, CFE EcoTech, CFE Nederland en CLE. Van de andere ondernemingen die deze certifi-

cering al bezaten, werd deze vernieuwd of uitgebreid. Op internationaal niveau heeft CFE Polska de certificeringen ISO 9001, ISO 14001 en OHSAS 18001 voor Kwaliteit, Veiligheid en Milieu behaald. Diezelfde certificaten van CFE International werden begin dit jaar uitgebreid door de CFE-vestiging in Sri Lanka.

In Nederland heeft DEME actief deelgenomen aan het programma CO₂ Performance Ladder, een initiatief opgezet door de overheid. Zodoende positioneert de onderneming zich als geloofwaardige partner bij de overheid op het vlak van overheidsopdrachten. Ze heeft het niveau 3 behaald voor de Lloyds Register Quality Assurance-certificering en stelt alles in het werk om het hoogste niveau (niveau 5) te bereiken.

CFE Nederland heeft overigens in 2012 het hoogste niveau bereikt voor de milieu-certificering ProRail. Na een opvolgingsaudit in 2013 werd dit certificaat van Niveau 5 vernieuwd.

Duurzame ontwikkeling

Veel meer dan een slogan

De geringste milieu-impact garanderen voor elk van de projecten, werven of realisaties, is wat ons elke dag weer drijft. Vandaag eisen 99% van de offerteaanvragen van de overheid passiefgebouwen. Dit is een gegeven waar we niet omheen kunnen. We mogen dus niet passief toekijken!

ERKENDE EN GECERTIFICEERDE MILIEUPRESTATIES

Naast de verplichte EPB-reglementering (Energieprestatie van de Gebouwen) en PHPP-software (Passive House Planning Package), kende een milieuevaluatiemethode voor gebouwen in 2013 een sterke opgang: de BREEAM-certificering (Building Research Establishment Environmental Assessment Method). Deze methode is Brits van oorsprong en evalueert niet alleen de energieaspecten, maar ook de criteria zoals het beheer van de werf en het afval, het comfort van de bewoners/gebruikers, de milieuverontreiniging, de mobiliteit, de innovatie en de milieu-invloeden.

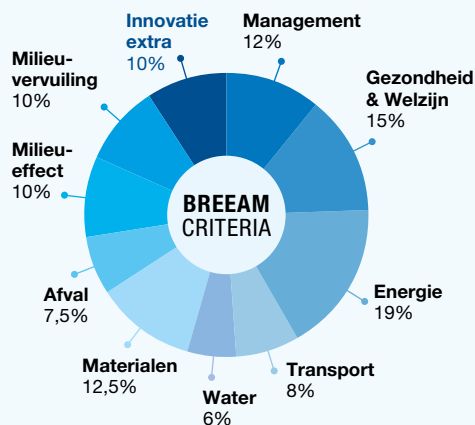
Deze geïntegreerde benadering van de milieuaspecten verleent deze certificering een grote geloofwaardigheid bij de klanten. Talrijke ondernemingen binnen de groep CFE vragen dus de hulp van de afdeling duurzame ontwikkeling om de BREEAM-certificering in het kader van hun projecten te verkrijgen. Om een maximaal aantal filialen te sensibiliseren, heeft de afdeling het voorbije jaar rond deze certificering een opleiding op touw gezet.

← Politiekantoor Charleroi

Onyx Berchem
↓

BREEAM, HOE WERKT DAT?

Verscheidene gewogen criteria worden onderzocht, bij het ontwerp of na de bouw van een gebouw. Deze analyse mondt uit op een bepaald aantal 'credits.' Hoe groter dit getal, hoe beter de certificering. De verschillende certificeringsniveaus zijn:

DE WINNENDE NIEUWIGHEDEN

Om de twee jaar mobiliseert de groep CFE zijn troepen en hersenen in het kader van de 'Prix de l'Innovation VINCI'. Voor de editie van 2013 werden niet minder dan 2.075 projecten uit de hele wereld ingediend. Projecten gericht op technologie, veiligheid, duurzame ontwikkeling of arbeidsomstandigheden, werden aan een regionale jury voorgelegd. De teams die afkomstig waren uit 'Noord-Europa' hebben zich niet onbetuigd gelaten: van de 99 voorgestelde projecten behaalden er 11 een prijs in de regionale finale. De winnaars van dit stadium konden daarna hun idee verdedigen tijdens de grote finale die georganiseerd werd op 21 november in Parijs.

DE NIEUWE RAPPORTERING IS AANGEKOMEN

Zoals gewoonlijk maakt de afdeling duurzame ontwikkeling de laatste jaren meteen na de zomervakantie de inventaris op van het verbruik van de groep en de lijst van de inspanningen die gedaan werden om zijn ecologische voetafdruk te verminderen. Deze rapportering houdt rekening met verscheidene belangrijke elementen:

- Het energie- en waterverbruik
- Het afvalbeheer
- De milieucertificeringen
- De opleidingen/sensibilisatie van het personeel voor het milieu
- De weerslag op het milieu

De methode bestaat uit het nauwkeurig opmeten van het verbruik van elke onderneming van de groep, het controleren en bundelen van de resultaten, deze vergelijken met de prestaties van de sector, en maatregelen nemen die bestemd zijn om de milieu-impact te verminderen.

Vooraleer gepubliceerd te worden, worden de resultaten ter kennis gebracht van het directiecomité en van de verantwoordelijken van elk filiaal. Zij beslissen volledig autonoom over de concrete gevolgen die gegeven moeten worden aan de rapportering.

LAUREAAT INNOVATIE
NOORD-EUROPA

EEN MACHINE DIE ER NOOIT GENOEG VAN KRIJGT

Een ploeg van DEME heeft een baggerschip uitgerust met enorme kaken om te vermijden dat grote rotsen het aanzuigsysteem versperren en de pomp stil doen vallen. Resultaat: minder technische onderbrekingen en een grotere rendabiliteit.

ENKELE REFERENTIES VAN MARKANTE STUDIES

- Renovatie, vernieuwing van het depot van de MIVB in Haren
- Victortoren, Zuidervijk in Brussel
- Administratieve zetel van Elia in Brussel
- Meerdere passiefscholen in Brussel: Les Trèfles, Van Oost, Les Capucins
- Geheel van 55 passiefwoningen in Vorst
- Silver Tower in Brussel

NIEUWE NORMEN: OP TE VOLGEN!

Andere belangrijke werven in 2013: de opvolging van de gewestnormen met betrekking tot bouwvergunningen en de bouw. Bijvoorbeeld wat de isolatie en de afdichting betreffen, werden de eisen in Wallonië, Vlaanderen en Brussel verder uitgewerkt. De afdeling duurzame ontwikkeling heeft dus de contacten met de instellingen vermeerderd en haar nieuwe knowhow intern gedeeld tijdens verschillende opleidingen.

DRIVE BIJ DEME

DRIVE is een beheersinstrument dat geïnspireerd is op de Lean Six Sigma-methode. Het beoogt:

- De prestaties van de ondernemingen binnen de groep te doen toenemen
- Beter te beantwoorden aan hun strategische doelstellingen
- Het verbeteren van de klanttevredenheid

Daartoe moedigt DRIVE maatregelen aan die de productiviteit verbeteren, zowel op het terrein als op administratief niveau. De initiatieven die de kosten verminderen, zijn een andere pijler van de benadering van DRIVE.

In 2013 hebben 98% van alle door DEME ondernomen projecten de DRIVE-benadering gevolgd. In de loop van het proces worden de te verbeteren punten van de procedure geïdentificeerd, de doelstellingen vastgelegd en worden regelmatig opvolgingsvergaderingen gehouden. Al het personeel is erbij betrokken. Verscheidene concrete projecten werden gelanceerd om het brandstofverbruik te verminderen. Samen hebben ze het

mogelijk gemaakt om de ambitieuze doelstellingen van de onderneming inzake de vermindering van CO₂-uitstoot te bereiken.

DRIVE maakt het ook mogelijk nieuwe en onuitgegeven ideeën te spuien. Innovatie stelt inderdaad vastgeroeste gewoonten in vraag en draagt sterk bij tot de verbetering van de prestaties. Een selectiecomité analyseert de voorstellen en selecteert de meest belovende. Uiteindelijk werden in 2013 zes ervan in de praktijk omgezet.

De DRIVE-benadering draagt ook vruchten op financieel vlak. Naast de inspanningen die geleverd worden op niveau van het brandstofverbruik, heeft de rationalisering van bepaalde diensten tussen ondernemingen onderling aanzienlijke besparingen door schaalvergroting mogelijk gemaakt, op dezelfde wijze als de optimalisatie van de voorwaarden ten opzichte van de leveranciers of de sterkere controle van het voorraadbeheer. We noteren ook de zeer goede prestaties van DEME 'Charterparties Desk', waarvan de activiteiten 'huur van maritieme uitrusting' in 2014 nog zal worden uitgebreid.

	Aardgas ↓	Diesel ↓	Elektriciteit ↓	CO ₂ -emissie per omzet ↓
POOL BOUW	kWh	litre	kWh	g eq CO ₂ /EUR *
2009	7.682.173	4.393.545	12.783.440	17,70
2010	9.555.497	4.168.104	10.458.566	18,70
2011	9.625.822	4.704.162	16.420.395	21,10
2012	9.485.044	4.998.281	16.911.124	21,52
2013	13.382.495	5.977.731	14.966.052	21,14
POOL MULTITECHNIEKEN	kWh	litre	kWh	g eq CO ₂ /EUR *
2009	863.764	715.128	787.238	20,00
2010	983.324	762.674	853.267	24,30
2011	918.981	732.096	892.022	18,90
2012	1.020.345	663.032	1.142.812	16,50
2013	1.744.446	1.554.399	1.120.527	19,53
POOL SPOOR- EN WEGENINFRA	kWh	litre	kWh	g eq CO ₂ /EUR *
2009	1.994.922	1.271.985	1.301.341	72,20
2010	3.252.631	1.319.122	882.421	85,40
2011	3.044.951	1.328.247	963.576	76,90
2012	2.527.684	1.453.714	1.012.235	76,60
2013	2.463.279	1.181.137	1.214.082	88,04
POOL VASTGOED-ONTWIKKELING EN -BEHEER	kWh	litre	kWh	g eq CO ₂ /EUR *
2009	1.050.898	35.690	1.303.246	31,44
2010	568.431	89.012	90.747	12,15
2011	344.878	130.572	246.797	30,02
2012	839.454	26.036	64.017	24,50
2013	2.193.929	26.587	758.619	28,23
POOL BAGGERWERKEN EN MILIEU	kWh	litre	kWh	g eq CO ₂ /EUR *
2009	0	9.370.741	5.853.492	758,55
2010	0	6.491.221	4.060.095	481,19
2011	0	1.069.320	4.213.356	476,30
2012	235.808	1.427.815	4.653.842	506,80
2013	228.701	1.851.902	2.407.726	479,37

POOL BAGGERWERKEN & MILIEU

Management team

Van links naar rechts :

Eric Tancré
Area Director North Europe

Lucas Bols
General Manager Tideway

Hugo Bouvy
General Manager Tideway

Martin Ockier
Area Director Benelux

Philip Hermans
*Area Director North America,
Oceania, Asia*
*General Manager Dredging
International*

Dirk Poppe
*Area Director Middle, Eastern
Europe and Russia*

Alain Bernard
Chief Executive Officer

Pierre Potvliege
Area Director Indian Subcontinent

Theo Van De Kerckhove
Chief Operating Officer

Els Verbraecken
Chief Financial Officer

Tom Lenaerts
Chief Legal Officer

Harry Mommens
Human Resources Manager

Luc Vandenbulcke
*Deputy Chief Operating Officer
and Managing Director GeoSea*

Pierre Catteau
*Area Director Mediterranean,
South and Middle Americas*

Lieven Durt
Area Director Africa

Bernard Paquot
Area Director Middle East

Baggerwerken

Actief op alle fronten

Zowel in de Benelux als elders in de wereld voerde de groep DEME in 2013 haar activiteiten op. Ondanks de scherpe concurrentie en een wat slabakkende conjunctuur in bepaalde markten kwamen tal van nieuwe projecten uit de startblokken.

BENELUX

2013 - een vruchtbaar jaar! Het hele jaar lang kon DEME uitpakken met zijn kennis en vaardigheden. Aan de R&D afdeling werden tal van vragen voorgelegd met als resultaat dat er heel wat nieuwe technologieën in de praktijk konden worden gebracht. Dat was onder meer het geval bij de bagger- en onderhoudswerken aan de Schelde, de toegangskanalen tot de sluizen van Antwerpen, evenals aan de Belgische kust en de jachthaven van Oostende, Zeebrugge en Blankenberge.

Binnen de context van hun werken aan de jachthavens voerden Dredging International (DI) en Baggerwerken Decloedt extra werken uit aan de vissershavens van Zeebrugge: baggeren van verontreinigd slib en behandelen van de baggerspecie. Aan het kanaal Gent-Terneuzen werden gelijkaardige werken uitgevoerd: het behandelen van verontreinigde baggerspecie werd uitgevoerd door DEME Environmental Contractors (DEC).

In Antwerpen zette DI de werken aan de North Sea terminal voort. In de haven van Antwerpen zetten DI en DEC met succes de uitbating van AMORAS, de grote slibontwateringsinstallatie binnen het kader van een vijftienjarig contract voort. In Kruike werd de bouw van dijken rond een van de grootste gecontroleerde overstromingsgebieden in Europa

afgerond, terwijl de bouw van de Sigma dijk in Fort Filip aan de Schelde, met inbegrip van de aanleg van de 'Prosperpolder', werd voortgezet.

DI startte overigens de bouw van verschillende dijken in verschillende zones op of rondde ze af en is klaar met de aanleg van het C-Power windmolenpark op de Thornton Bank.

In Nederland gaan de ondernemingen de Vries & van de Wiel en Dredging International Nederland voort met de landwinning voor de Botlek Tank Terminal in Rotterdam. Er werden voorts drie belangrijke contracten gesloten:

10 strandsuppletieopdrachten en wrakkenruiming langs de kust, de verdieping en verbreding van het Julianakanaal en het Waterdunen project. Dit laatste project omvat de versteviging van de huidige bescherming van de kustlijn, de aanleg van 40 ha nieuwe duinen en van 250 ha toegankelijk eb- en vloedgevoelig natuurgebied (wadden en schorren) en van een gedeelte natuurlijk recreatiegebied.

MIDDELLANDSE ZEE

Ondanks de moeilijke economische situatie en de politieke uitdagingen wist DEME geregeld haar aanwezigheid in het Middellandse Zeegebied veilig te stellen.

In Italië werd Societa Italiana di Dragaggi (SIDRA) aangesproken voor diverse maritieme projecten in de havens van Cagliari,

Trapani, Molfetta, Taranto en Livorno. In 2013 rondde SIDRA met behulp van de nieuwe snijkopzuiger 'Ambiorix' de baggerwerken aan 1.000.000 m³ rots in de haven van Civitavecchia af.

Tot slot werkte SIDRA samen met DEC in het kader van een dringende baggeropdracht in Pescara waarbij een landwinningszone diende te worden verdicht en het verontreinigde slib te worden verwerkt.

In Noord-Afrika werkte DI mee aan het opvullen van de caissons in de haven van Tanger in Marokko. DI voerde tevens onderhoudsbaggerwerken uit in de haven van Skikda in Algerije.

→
Baggerwerken
Koksijde

TWEE WOORDEN
**VLAAMSE
 BAAIEN**
 VAN EEN SMALLE,
 HARDE NAAR EEN BREDE,
 ZACHTE KUST

00 | Kustbeschermingsplan

01 | Kustbescherming door ophoging Vlaamse Banken

02 | Eilanden voor de Vlaamse Kust

03 | Haven van Zeebrugge

04 | Strand Knokke-Heist/Zwin

05 | Jachthaven Blankenberge

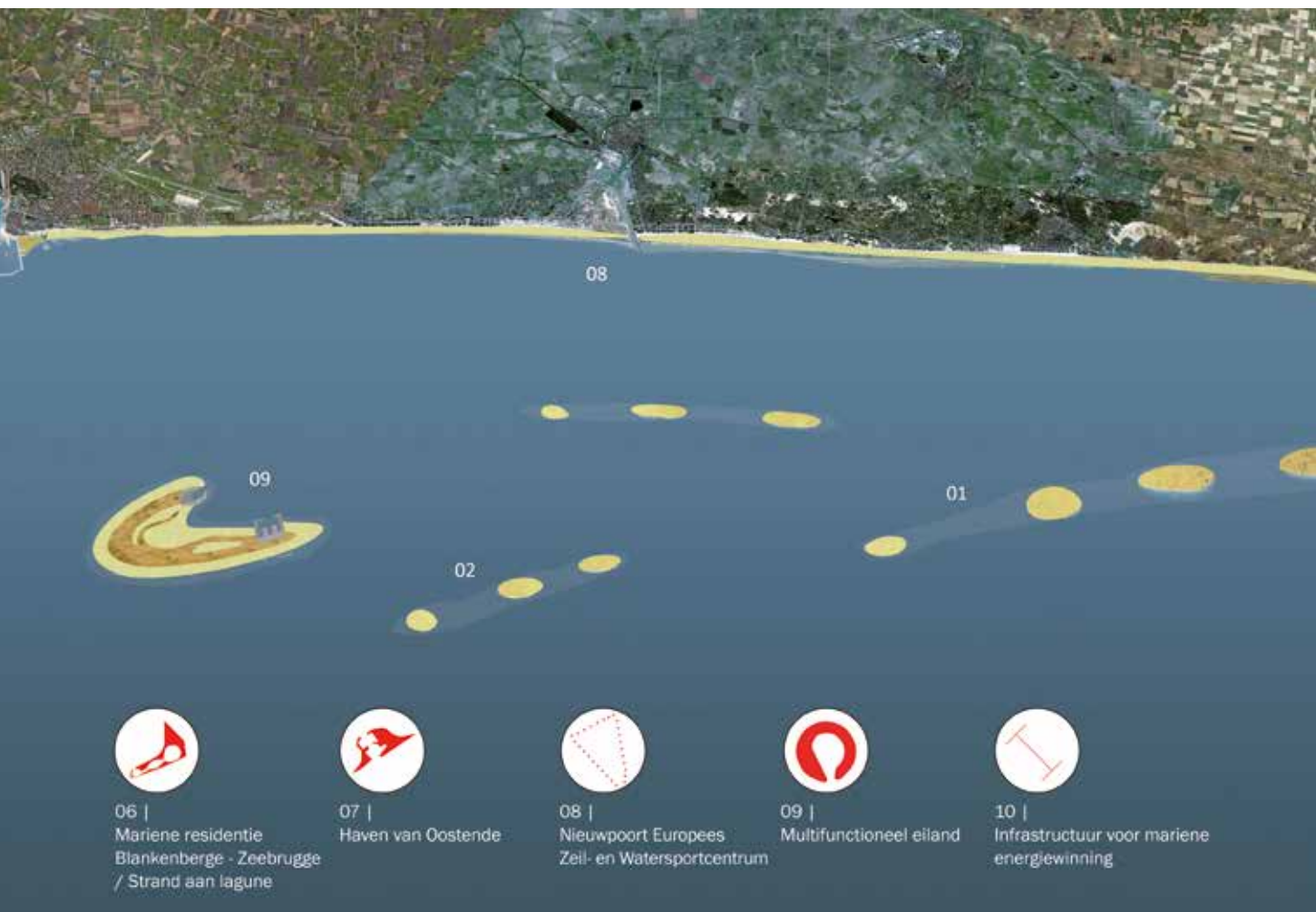
10

Het klimaat verandert en de zeespiegel stijgt. De Vlaamse kust en het achterland worden dan ook door de zee bedreigd. Er dienen nu stappen te worden gezet om de veiligheid van het land te vrijwaren. Door die maatregelen niet afzonderlijk en op korte termijn in overweging te nemen, maar door ze samen te bundelen met andere problemen aan de kust kan er een meerwaarde worden gecreëerd waarbij de veiligheid niet langer een probleem is, maar een opportuniteit wordt voor de uitbouw van een verbeterde en mooiere kustlijn.

Het startschot voor de eerste fase van de werken in het kader van dit project werd in oktober in Oostende gegeven. Het gaat hier om de strandsuppleties voor de stranden van Middelkerke, Knokke-Heist en Oostende waarvan de werken in 2014 moeten zijn afgerond.

06 |
Mariene residentie
Blankenberge - Zeebrugge
/ Strand aan lagune

07 |
Haven van Oostende

08 |
Nieuwpoort Europees
Zeil- en Watersportcentrum

09 |
Multifunctioneel eiland

10 |
Infrastructuur voor mariene
energiewinning

←
Megasleephopperzuiger Congo River
London Gateway (VK)

NOORD-EUROPA

De activiteit van de groep in Duitsland en Frankrijk bleef ongewijzigd waarbij zowel nieuwe projecten werden opgestart, als traditionele opdrachten werden voortgezet. In Duitsland voerde NORDSEE traditionele onderhoudsbaggerwerken uit op de Rijn, de Elbe en in de buurt van de raffinaderij van Wilhelmshaven waarbij tegelijk de leiderspositie op de markt voor baggeren met waterinjectie werd versterkt. In Frankrijk kon Société de Dragage International (SDI) uitpakken met haar expertise op het vlak van onderhoudsbaggeren in Bayonne, Gravelines en op de Gironde. In het kader van een joint venture met de dochteronderneming DEC werd een contract binnengehaald voor baggerwerken en de verdere behandeling via ontwatering van sedimenten in de haven van Duinkerken. In oktober werden een eerste reeks baggerwerken uitgevoerd. SDI wist een baggercontract in de wacht

te slepen voor de tweede fase van de uitdieping van de Seine waarvan de werken in de loop van het eerste semester van 2014 worden opgestart.

Ondanks de vele tot algemene tevredenheid van de klanten uitgevoerde werken in Tallinn en Palanga, blijft het moeilijk om vaste voet aan de grond te krijgen in de Baltische landen, Finland en Polen.

In 2013 was DEME het meest actief op de Britse markt. Naast de strandsuppletiewerken aan de stranden van Lincshore, vergde vooral het London Gateway project de inzet en toewijding van tal van teams. DEME rondde de verschillende werken in het kader van het London Gateway project af en werkte op die manier mee aan de overgang van één van de grootste bouwerven in het Verenigd Koninkrijk en in Europa naar een reusachtige operationele en bijzonder geavanceerde haven. De uitdaging was niet min: de werken aan deze reusachtige haven afronden zodat de eerste schepen in november konden aanmeren ... Een uitdaging die met succes werd bekroond.

EEN NAAM UILENSPIEGEL

AZIË

In 2013 werden tal van nieuwe projecten opgestart; vooral in Zuidoost-Azië. In het hele gebied werd echter de hete adem van de concurrentie gevoeld. Om die af te kunnen houden heeft Dredging International Asia Pacific (DIAP) het aantal partnerschappen opgevoerd.

Een strategie die loonde zoals mag blijken uit het omvangrijke Jurong Island Westward Extension project in Singapore dat eind vorig jaar in de wacht werd gesleept. Dit project, dat drie hoofdfasen omvat, loopt over een periode van vijf jaar. Het benadrukt nogmaals de bijzondere bijdrage van DIAP in het creëren van nieuw land voor de ontwikkeling van Singapore, een proces dat overigens al aan

het eind van de vorige eeuw werd ingezet. In Singapore liep op 30 november 2013 de garantieperiode voor het Jurong Island Fase 4 project en het Tuas View B Project af, met een positief resultaat voor DIAP. De werken in onderaanneming met betrekking tot de grondverdichting voor fasen 3 & 4 van de containerterminal Pasir Panjang schieten goed op, met positieve resultaten voor DIAP.

Over de grens heen in Maleisië heeft DIAP het afsluiten van het PMU project in Tg Bin tot een goed einde gebracht. De garantieperiode voor het PMIP project in Tg Bin liep af en het project is daarmee helemaal rond. Ook het zandvoorzieningsproject van Manjung werd in april 2013 tot een goed einde gebracht.

Met een dergelijke heldennaam staat de sleepopperzuiger garant voor absolute topprestaties in de vaargeul van Soai Rap in Vietnam. In april 2013 werd de tweede fase van de werken opgestart.

In Vietnam wordt het door de Wereldbank gefinancierde project voor het baggeren van het Dong Thap kanaal wellicht begin 2014 afgerond.

←
Wheatstone
Australië

OCEANIË

In dit deel van de wereld namen de activiteiten van de groep DEME in 2013 sterk toe. Momenteel zijn op de verschillende werf, waarvan het merendeel in Australië, niet minder dan 650 medewerkers aan de slag. Twee projecten springen daarbij in het oog:

- de ontwikkeling van het LNG westelijk bekken in Gladstone
Baggerwerken klaar voor de geplande einddatum wat Chevron toeliet de bouw van de LNG terminals verder te zetten.
- het LNG project van Wheatstone in Onslow
De baggerwerken worden gezien als de grootste die ooit in het land werden

opgezet. Het uitwerken van het havenproject en van de toegangseul (17 km lang) vergt de inzet van meer dan 15 zee-eenheden gedurende twee jaar waaronder de rotsnijkopzuiger 'Ambiorix', de sleepopperzuigers 'Brabo' en 'Breydel' en de zelfvarende slijtbakken 'Sloeber' en 'Pagadder'. De continue inspanningen op het vlak van het milieu en de bewaking van de waterkwaliteit die deel uitmaken van onze verantwoordelijkheid, hebben ertoe geleid dat in nauwe samenwerking met de projectontwikkelaar en de bevoegde overheden het project tot op heden met succes werd bekroond, mede dankzij het aangepaste beheer en de specifieke controle die voor dit project in het bijzonder werden uitgerold. De eerste kritische termijnen met het oog op de toegankelijkheid van de Material Offloading Facilities (MOF) werden eind 2013 gehaald waardoor de klant het zeetransport van bouwmaterialen en van zware modules, conform de planning, kon opstarten.

Gelijktijdig voert DEME milieubaggerwerken uit in Bige in Papoea-Nieuw-Guinea om de OTML mine tailings van het stroomgebied van de Fly te verwijderen en de baggerspecie duurzaam op te slaan.

AFRIKA

In Sub-Saharisch Afrika richtte het lange-termijnbeleid van DEME zich in 2013 op het uitdiepen van de activiteiten in dit deel van de wereld waar de concurrentie alsmaar scherper en moeilijker wordt, maar waar de markt tevens snel groeit. Dit jaar was DEME betrokken bij een significant aantal projecten waarbij een waaier van technieken diende te worden ingezet voor verschillende klanten uit zowel de overheids- als de privésector

op het vlak van de gas- en oliewinning. Opmerkelijke feiten waren onder meer het welslagen van de tweede fase van de grootste opdracht voor landwinningswerk ooit in Afrika: de ontwikkeling van het indrukwekkende EKO Atlantic City project in Lagos in Nigeria, waar 600 ha grond werd opgespoten. Het project werd dan ook lokaal het 'Manhattan van Afrika' gedoopt. Ook de werken voor twee aanpalende industriële ontwikkelingen op de sites van Sahara en Digisteel werden met succes opgestart.

Onder leiding van de Bonny Channel Company, een permanente joint venture met de nationale havenautoriteiten van Nigeria, werden de jaarlijkse onderhoudsbaggerwerken, een aantal maritieme diensten en het verwijderen van scheepswrakken aan en rond de toegang tot de LNG terminal van Bonny en Onne uitgevoerd. Onne is eigenaar van de grootste dienstverlenerhaven ter wereld voor de oliewinningsindustrie die wordt aangehouden en uitgebaat door INTEL. De cutterzuiger 'Rubens' van DI startte de werken van de fase IV-b van het ambitieuze uitbreidingsprogramma van de INTEL opslagruimte op. Het contract (3 fasen) voor het baggeren en opspuiten van de nieuwe kade werd eind 2013 ondertekend.

In volle zee, op 35 meter diepte, werd een 400 ton zware en 40 m lange gebroken stamper van het door ramspoed getroffen boorplatform Lewak Leader van de bodem van de zee opgehaald en veilig aan wal gebracht waarbij omvangrijke bergings- en lichtingswerken van brokstukken aan te pas kwamen.

In Ada, in Ghana, zijn de stranden ernstig aangetast door de klimaatverandering en de stijging van de zeespiegel. Een uitgekend design waarbij een tijdelijke dam wordt opgetrokken, leidde tot de bouw van een reeks van 7 om de ergst getroffen kuststreek over een lengte van 5 km te

Satah Al Razboot
Abu Dhabi
↓

beschermen. In het kader van een begeleidend natuurbeschermingsplan werden meer dan 15.000 schildpadden gevangen en opnieuw vrijgelaten in veiligere oorden. Er werd een belangrijke uitbreiding van het contract ondertekend voor de bescherming van een bijkomende strook van 10 km kust ten westen van de stad Ada.

In Lomé, in Togo, bracht DI de uitdiepingswerken van de haven en toegangs-

geul in het kader van het nieuwe uitbreidingsprogramma van de containerterminal van Bolloré tot een goed einde.

Voorts werden in Soyo onderhoudsbaggerwerken uitgevoerd. Op die manier kan de toegang tot de nieuwe LNG terminal in Angola worden gevrijwaard en kan de dringende nood aan extra aanmeercapaciteit worden gelenigd.

In de Democratische Republiek Congo

werd een derde onderhoudscampagne opgezet op de benedenloop van de Congo stroom om de toegang voor de reders die de haven van Boma en Matadi aandoen te vrijwaren.

GREEN ATTITUDE

Voor de New Port bouwplaats werden koralen, mangroves en zeegras verplaatst om ze te beschermen tegen de impact van de werken.

MIDDEN-OOSTEN

Het bouwen van twee kunstmatige energie-eilanden op 120 km vóór de kust van Abu Dhabi vormt een enorme uitdaging. De Middle East Dredging Company (MEDCO), de joint venture tussen DEME, UDC en Qatar Holding, ging die uitdaging met succes aan. Dit ambitieuze en meteen ook unieke project is zonet afgerond en

maakt de exploitatie mogelijk van het Satah Al Razboot offshore olieveld. Naast de engineering- en designontwikkelingen voor de bouw van de eilanden beheerde het projectteam diverse multidisciplinaire bouwactiviteiten waaronder het baggeren en ophogen, de grondverbetering door vibro-floatation en dynamische verdichting, de prefabricage van betonnen muurblokken voor de kade en de bouw

van minihavens, de aanleg van golfbrekers en steenstortingen, de prefabricage en de plaatsing van accropodes.

En nog een vermeldenswaardige groot project: het baggeren en opspuiten van The New Port ten zuiden van Doha in Qatar. De werken omvatten de bouw van de nieuwe marinebasis op een kunstmatig eiland nabij de kust en het baggeren van een 20 km lange toegangskanaal tot

New Port. De werken worden uitgevoerd voor rekening van de regering van Qatar via het New Port Steering Committee. Het project omvat het baggeren en droog ontgraven van meer dan 40 miljoen m³ rotsmateriaal hoofdzakelijk bestaande uit harde kalkafzettingen. De werken omvatten tevens de bouw van twee golfbrekers en de steenstortingen voor de bescherming rondom de marinebasis. Drie rotsclusterzuigers en een vloot van meer dan 300 graafmachines, bulldozers, dumptracks, trailers en sleufgravers werden voor dit project ingezet. Aan het project werken meer dan 1.600 mensen mee.

LATIJS-AMERIKA

De activiteiten hielden het hele jaar door aan. Na het beëindigen van de uitdiepingswerken aan de kant van de Stille Oceaan ter hoogte van de ingang van het Panama-kanaal startte DI met het baggeren van 12,5 miljoen m³ in de nieuwe havendam van Santa Marta in Colombia voor de uitvoer van steenkool. De werken schieten op volgens plan en de in het bestek opgelegde erg krappe deadline wordt nageleefd.

Na twee jaar afwezigheid is DI opnieuw aan de slag in Venezuela. DI voerde er baggerwerken en landwinning uit in de haven van La Guaira. TIDEWAY wist er overigens twee contracten in de wacht te slepen voor de bouw van aanlandingen (Cardon en Dragon).

INDIA

Kenmerkend voor 2013 waren de verschillende onderhoudsbaggerwerken voor zowel de overheids- als de privé-sector door International Seaport Dredging (ISD) in India en Sri Lanka.

In Sri Lanka waren de sleephopperzuigers bijzonder nuttig bij de zandwinning op zee en de zandaanvullingen op de stranden.

→
Baggerwerken
Santa Marta
(Colombia)

Baggerwerken - Lazaro Cardenas (Mexico)

Respect voor onze engagements

Dredging-Plus

Activiteiten op het vlak van offshore energie en voor de olie-, gas- en mijnbouwsector

→
Bouw van
aanlandingen
Venezuela

Thorton Bank
Noordzee
↓

ENGINEERING & BOUW

TIDEWAY

De valpijpschepen van TIDEWAY waren in 2013 uitermate bedrijvig op het vlak van de bescherming van pijpleidingen en kabels, evenals bij het uitvoeren van stabilisatiewerken voor rekening van grote bedrijven actief in de aardolie- en aardgassector, evenals in hernieuwbare energie.

Aardolie & Gas

Voor het Total / Laggan Tormor project werden twee grote steenstortingscontracten voor rekening van Subsea7 en Allseas tot een goed einde gebracht. Die werken omvatten de bescherming van de uitvoerpijpleiding, de voedingsleiding en de productielijn tijdens een twee jaar durende campagne. De werken werden in oktober 2013 afgerond. In totaal werd bij de pre- en postplaatsingsactiviteiten op een diepte van 600 meter onder de zeespiegel niet minder dan 3.000.000 ton rotsen aangebracht. Om de werken te laten opschieten, werden daarbij meerdere valpijpschepen ingezet.

De rotsen werden met bulkschepen van de steengroeve vervoerd en overgeladen op de valpijpschepen in een beschermde omgeving in de buurt van de site.

In het kader van de werken voor het nieuwe LNG Wheatstone project voor Chevron in het westen van Australië kreeg TIDEWAY de werken voor het nivelleren van de zeebodem en het uitwerken van erosiebestrijdingsmaatregelen toegewezen. Die werken worden uitgevoerd in de loop van het eerste semester van 2014. Bovendien werd nog een in 2014 uit te voeren contract met betrekking tot het trekken van pijpen voor de aanlanding van Wheatstone door Allseas toegekend.

Een ander contract werd toegewezen voor het aanbrengen van een fundatiebed (met uiterste precisie), evenals ballast- en beschermingsmateriaal tegen het wegspoelen rondom het SGS platform van het Wheatstone project in Australië. Die werken worden in 2014 uitgevoerd.

Energie

In Venezuela werden twee omvangrijke projecten voor de bouw van aanlandingen aan TIDEWAY toevertrouwd.

In het noordwesten van Venezuela, nabij Punto Fijo, startte TIDEWAY de bouw op van een aanlanding voor een pijpleiding voor Saipem. Op die plek ontwikkelt Cardon IV een gasveld op 90 km van de kust. De werken omvatten het baggeren van een sleuf van 6,5 km in zee en de installatie van een aanlanding. De werken moeten begin 2014 klaar zijn.

TIDEWAY wist tevens een contract in de wacht te slepen voor het petroleumbedrijf PDVSA waarvan de Venezolaanse staat eigenaar is. TIDEWAY bouwt er voor rekening van Saipem een aanlanding aan de noordzijde van het schiereiland voor het gasveld Dragon. De werken omvatten het baggeren van een sleuf, de bouw van een stenen platform en de verankering van dat platform aan een rotswand. De werken worden afgerond in de lente van 2014.

Rond de monopiles van het offshore windmolenpark Northwind en het offshore windmolenpark Gwynt Y Mor werden erosiebeschermingswerken uitgevoerd. In 2013 startte TIDEWAY tevens met de aanleg van de filterlaag voor het offshore windmolenpark Borkum Riffgrund. In het offshore windmolenpark Northwind bracht TIDEWAY 72 infield

voedingskabels aan. TIDEWAY stond ook in voor het graven van de sleuven en de ingraving van de leidingen.

In Nederland werd een voedingskabel van 30 km lang getrokken tussen het strand van Scheveningen en het offshore platform Q3 in het Nederlandse deel van de Noordzee. Die werken werden uitgevoerd voor rekening van Gaz de France.

GEOSEA

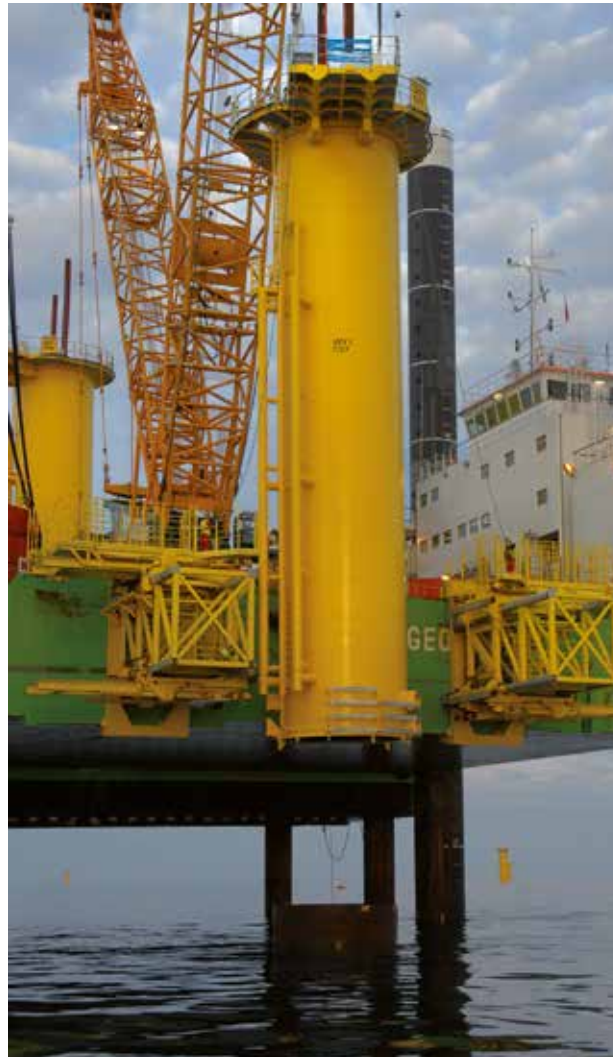
GEOSEA kende een opvallend groeiproces zowel wat betreft de omzet als het aantal medewerkers. GEOSEA wist zijn voordeel te doen met de groeiende interesse voor offshore windenergie en de offshore energiereleerde infrastructuur. De onderneming wist dan ook dankzij permanente innovatie en kant-en-klare oplossingen voor haar klanten een voor-aanstaande plaats op de wereldmarkt te veroveren.

Offshore hernieuwbare energie

Op 17 september 2013 opende eerste minister Elio Di Rupo officieel het offshore windmolenpark C-Power met een vermogen van 325 MW op 30 km vóór de Belgische kust. In de loop van het eerste semester van 2013 plaatste het hefvaartuig 'Goliath' van GEOSEA de laatste 18 windturbines en liep daarmee voor op de planning.

Voor het windmolenpark Northwind treedt GEOSEA op als EPCI (Engineering, Procurement, Construction, Installation) leverancier en was de onderneming belast met het ontwerp, de levering en de installatie van 73 monopiles en overgangskomponenten met inbegrip van de infield kabels. De installatie van de

73 monopiles en van de overgangskomponenten met inbegrip van de injecties werd uitgevoerd met behulp van het hefvaartuig 'Neptune'. GEOSEA stelt het schip ook ter beschikking voor de effectieve plaatsing van de windturbines.

→
Trekken van
een voedingskabel
Noordzee

↑ Hefvaartuig Innovation - Westermost Rough (VK)

GEOSEA rondde, voor rekening van EnBW Erneuerbare Energien GmbH, de werken af aan het offshore windmolenpark Baltic 2 op ongeveer 32 km ten noorden van het Duitse eiland Rügen.

Bovendien wist GEOSEA diverse nieuwe contracten in de wacht te slepen in de sector van de Europese offshore wind-energieontwikkeling. Zo werd in het Verenigd Koninkrijk een nieuw contract ondertekend voor het Westermost Rough project voor rekening van de Deense onderneming DONG Energy, wereldwijd de grootste operator van offshore windmolenparken. GEOSEA heit 35 grote funderingspalen in het offshore park waar de nieuwe 6 MW Siemens turbine zal worden geïnstalleerd. DONG Energy wees GEOSEA overigens een ander contract toe voor Borkum Riffgrund 1 in Duitsland, waar 77

funderingen worden aangebracht met bescherming tegen wegspoeling.

Eind 2013 tekende GEOSEA een nieuwe EPCI overeenkomst voor het ontwerp, de levering en de installatie van de funderingen voor 15 windturbines, evenals een contract voor de installatie van de turbines zelf in het kader van de uitbreiding van het offshore windmolenpark Kentish Flats van Vattenfall, een van de belangrijkste operators van offshore windmolenparken. Bovendien kende DONG Energy, wereldwijd de grootste operator van offshore windmolenparken, een contract toe aan GEOSEA voor het transport en de installatie van de funderingen voor het offshore windmolenpark Gode Wind. De Gode Wind windmolenparken liggen in de Duitse bocht, 45 km vóór de kust. Het contract omvat de installatie van de

'monopile'-funderingen en het transport van die funderingen van bij de fabrikant naar de basis in Eemshaven.

In februari 2013 zette GEOSEA het hefvaartuig 'Neptune' in voor de pre-piling-activiteiten voor Alstom Haliade 150 (6 MW) waarbij 4 palen werden geheid in een vierkante cluster van 20 bij 20 m met uiterst kleine toleranties. GEOSEA leverde tevens engineeringdiensten aan Alstom Wind tijdens de voorbereiding en de productie van de stalen enveloppe en de installatie van de turbines.

Midden 2013 tekende GEOSEA een contract voor de installatie van een 100 meter hoge weermast op een monopile in de Ierse zee vóór de kust van Barrow-in-Furness. Die weermast meet de windkracht, de neerslaghoeveelheid en de zonnestraling aan de kust.

Dredging-Plus

OFFSHORE BOUWPROJECTEN

Wat betreft het bouwen van havenhoofden zette GEOSEA de boor-, hei- en installatiewerken in Hay Point in het westen van Australië voort. In totaal werden vijf hefeilanden, waaronder de 'Zeebouwer' en de 'Buzzard', ingezet bij dit complexe en ambitieuze project dat de bouw omvat van een 2 km lang havenhoofd en een aanlegplaats voor de levering van cokeskool. De algemene aannemer is BECHTEL die samen met MACCONNELL-DOWELL en GEOSEA het maritiem team vormt.

Het project, voor rekening van BHP-Mitsubishi Alliance (BMA), schoot goed op en begint op spectaculaire wijze vaste vorm te krijgen.

GEOTECHNISCHE STUDIE

Midden 2013 voerde GEOSEA geotechnische en geofysische studies uit van de site voor het Round 2 Le Tréport project in Frankrijk voor rekening van EDF Energies Nouvelles. De geofysische werken werden uitgevoerd vanaf een DP1 onderzoeksschip. De geotechnische werken werden uitgevoerd

vanaf een bijzonder krachtig DP11 geotechnisch boorschip onder moeilijke geotechnische en omgevingsomstandigheden.

AARDOLIE & GAS

In 2013 kreeg GEOSEA het FEED onderzoek toegewezen voor de bouw van een miniplatform voor de gasproductie van het Nederlandse Oranje Nassau Energy (ONE) olie- en gasbedrijf. Het FEED onderzoek omvat het ontwerp van een mankrachtvrij productieplatform voor gas op zonne- en windenergie, evenals de engineering

EEN INNOVATIE HIGH WIND

High Wind is de naam van een revolutionair project dat wordt gedragen door GEOSEA en diverse openbare en privépartners. De idee? Technieken ontwikkelen die het mogelijk maken dat installatieschepen heuse drijvende fabrieken worden die onder alle weersomstandigheden kunnen blijven draaien. Die technologie houdt een aanzienlijk economisch en operationeel voordeel in. Het basisconcept was klaar in 2013. Volgende stappen: gedetailleerde engineering en concretisering, gepland in 2014.

↑
Hay Point
Australië

←
Hefvaartuig
Neptune

voor het ontmantelen van het platform. Het miniplatform voor gasproductie moet tegen eind 2014, begin 2015 zijn opgeleverd. De levensduur van dergelijke kleine velden schommelt van een paar jaar tot zeven jaar en ONE wilde absoluut een intelligente oplossing waarbij het platform opnieuw zou kunnen worden gebruikt.

HGO INFRASEA SOLUTIONS

Dankzij de grote vraag naar hefvaartuigen met grote tonnenmaat kon HGO InfraSea Solutions, een 50/50 vennootschap van

GEOSEA en Hochtief Solutions, haar rol blijven vervullen van ontwerper van schepen en beheerder van heavy-lift hefvaartuigen voor de bouw en het onderhoud van offshore windmolenparken voor onder meer de windmolenparken en platformen voor de gas- en olieindustrie. Het hefvaartuig 'Innovation' bevestigde nogmaals het profiel van DEMA als hoogwaardig leverancier van totaaloplossingen gericht op het laden, transporteren en installeren van offshore structuren als een all-in-one oplossing.

Dredging-Plus

SCALDIS

SCALDIS (Scaldis Salvage & Marine Contractors), waarvan de groep DEME 55% van de aandelen aanhoudt, is wereldwijd gespecialiseerd in zwaar hijswerk op zee in het kader van civieltechnische werken, projecten voor gas- en oliebedrijven, hernieuwbare energie en milieuwerken, ontmanteling en montage, evenals bergen en lichten van wrakken.

In 2013 werkte SCALDIS mee aan het hijsen en installeren van het Borkum Riffgrund substation in Duitsland, de installatie van het West of Duddon Sand onderstation in het Verenigd Koninkrijk,

het hijsen van een ketel en een STG module op een FPSO schip in Duitsland, het transport van enveloppe voor Nord See Ost in Duitsland, de installatie van de bovenbouw van het offshore windmolenpark Northwind vóór de Belgische kust en de installatie van enveloppes voor het IKA-1Z platform in Kroatië. Alle werken werden uitgevoerd met het kraanschip 'RAMBIZ 3000' met een hijsvermogen van 3.000 ton.

Momenteel ligt een tweede kraanschip, de 'RAMBIZ 4000', ter studie op de teken-tafel. Bedoeling is om het schip in 2016 in de vaart te brengen.

ONDERHOUDSWERKEN VOOR AARDOLIE- EN GASBEDRIJVEN, OFFSHORE ENERGIE

OWA

Dankzij de uitgebreide onderhoudsactiviteiten was 2013 voor Offshore & Wind Assistance (OWA) een succesvol jaar. De start van het onderhoudscontract op lange termijn voor de installaties van het C-Power offshore windmolenpark is hier niet vreemd aan. Dit contract slaat niet alleen op de logistiek, de inspecties en de controles, maar evenzeer op de reparaties van de installaties.

↳ Terranova Solar
Gent

MET ONDERSCHIEDING BEST PRACTICE IN PROCESS 2013

Met het oog op het alsmaar verbeteren van het offshore wind-energiepotentieel ontwikkelde FLiDAR nv, een joint venture van OWA en zijn partner 3E, het LiDAR project waarvan de offshore versie vorig jaar in mei tijdens de uitreiking van de Industrie Awards in Antwerpen met een prijs werd bekroond. Met de LiDAR kan de kracht en de richting van de wind op zee met uiterste precisie worden berekend. De drijvende versie is stormbestendig en werkt volledig energieautonoom. Dankzij de drijvende LiDAR kunnen offshore windmolenparken duurzamer en goedkoper draaien. Na vele maanden testen, bestelde DONG Energy de nieuwste versie van de FLiDAR drijvende windmeetapparatuur. Met die bestelling is voor dit vernieuwende toestel meteen ook een mooie commerciële toekomst weggelegd.

MILIEUACTIVITEITEN

ECOTERRES HOLDING

De verschillende ondernemingen (DEC, de Vries & van de Wiel, Ecoterres en Extract-Ecoterres), die samen de milieu-groep van DEME vormen, waren het hele jaar door bijzonder actief.

In 2013 werden in België, zowel in het noorden als het zuiden van het land, grote werken verdergezet of aangevat:

- DEC tekende een contract voor de sanering en valorisatie van zes verontreinigde sites voor rekening van de gas- en elektriciteitsdistributie-

netbeheerder EANDIS.

- DEC bracht het tweede volledige exploitatiejaar van de 'AMORAS' installatie in de haven van Antwerpen tot een goed einde. Dit project, gericht op het ontwerp, de bouw en de exploitatie van een installatie voor de verwerking en de opslag van sedimenten in de haven van Antwerpen, loopt over een periode van 15 jaar.
- het beheer van 'grond en sedimenten' recyclingcentra op meerdere plekken in Vlaanderen door DEC en in Wallonië door Ecoterres.
- het afgraven en verwerken van de

sterk verontreinigde gronden en het zuiveren van de ondergrondse waterlagen van de Terranova site nabij Gent. Eind van het jaar ruimde de site baan voor Terranova Solar, een van de grootste zonneparken van Europa met 20 hectare zonnepanelen en een injectievermogen van 15 MW; voldoende om 4.000 gezinnen te voorzien van groene stroom.

Ook in het buitenland werden tal van projecten in de steigers of voortgezet:

- in het Verenigd Koninkrijk werken diverse teams voort aan het Avenue

Coking project in Chesterfield. Het gaat hier om het grootste erosieproject van oliehoudende steenbestorting van het land, waarvan het eind van de werken is gepland voor 2015.

- in Zweden worden de saneringswerken in de Valdemarsvik fjord voortgezet. In 2013 hadden de werken meer bepaald betrekking op milieubagger- en stabilisatiewerken van ongeveer 250.000 ton met chroom verontreinigd sediment. De saneringswerken zouden eind 2014 klaar moeten zijn.
- in Italië werden de bodemsaneringswerken in Ravenna tot een goed einde gebracht. DEC wist tevens een ander contract voor het zuiveren van sedimenten in Taranto in de wacht te slepen waarvan de werken in 2014 moeten worden uitgevoerd.
- in Nederland tekende de Vries & van de Wiel voor een aantal bodem- en sedimentsaneringsprojecten. In maart 2013 werd het startschot gegeven voor de baggerwerken aan de Ringvaart van

de Haarlemmermeerpolder. In Den Helder wordt het Milieupark Oost niet alleen gebruikt voor de verwerking van grond en baggerspecie, maar wordt er ook aan natuurontwikkeling gedaan met de creatie van een nestgebied op vijf meter hoogte over een oppervlak van ongeveer 20.000 m². In 2010 startten de Vries & van de Wiel met onderhoudsbaggerwerken aan de vaargeulen en havens in de Waddenzee; een project dat is gespreid over een periode van 48 maanden. Daar het baggerslib en -zand zuiver zijn, kan het worden gestort in de voorziene opslagzones.

- in Frankrijk ziet Extract-Ecoterres zijn omzet opnieuw toenemen en blijft de onderneming marktleider in het vlak van milieubaggeren, het verwerken van verontreinigd sediment en het reinigen van zuiveringsinstallaties voor huishoudelijk en industrieel afvalwater. Nog in 2013 verwerkte Extract-Ecoterres het verontreinigd

sediment van de haven van Parijs en verzorgde de onderneming grond- en grondwaterbehandelingsprojecten, milieubaggerprojecten en reinigingsprojecten voor sites in Achères, Narbonne, Besançon, Evry en Montreaux. De onderneming baat het slibrecyclingcentrum 'Trasable' in de haven van Gennevilliers uit en een ander centrum in Bonneuil-sur-Marne. Voorts werden milieubaggerwerken uitgevoerd in Achères, Chelles, Orly en Genève (Zwitserland).

PURAZUR

DEC's dochter PURAZUR spitst zich toe op de hoogtechnologische verwerking van industrieel afvalwater. Het team van PURAZUR tekende voor het station voor de fysische/chemische behandeling van het industrieel afvalwater van SRC Ruisbroek in de vorm van een Design & Build project.

PURAZUR zette de analyse voort van de procesgegevens van het station voor de behandeling van afvalwater op de site van Amoras in Antwerpen. De onderneming tekende eveneens voor de bouw van het station voor biologische behandeling van Verbist in Izegem en het centrum voor fysische/chemische behandeling in het kader van de sanering van de Valdemarsvik fjord in Zweden.

MARIENE AGGREGATEN

DBM

DEME Building Materials (DBM) wist een stevige reputatie op te bouwen op het vlak van het winnen, verwerken en verkopen van mariene aggregaten voor de bouwsector, afkomstig uit verschillende zand- en grindconcessies op zee.

In 2013 sloot de onderneming diverse raamovereenkomsten op lange termijn in zowel België als Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Duitsland. De onderneming telt twee grindbagger-schepen die tot de meest performante in de sector worden gerekend: de 'Victor Horta' en de 'Charlemagne'. Deze grindbagger-schepen werden actief ingezet in het London Gateway project. Met het baggerproject werden miljoenen ton granulaat gewonnen die voor een toegevoegde waarde zorgden in de bouwsector in zowel het Verenigd Koninkrijk als op het continent. In het kader van een opdracht in Frankrijk werd voor de allereerste keer een diepzee baggerinstallatie (60 meter onder de zeespiegel) in combinatie met een aanzuigleiding met succes ingezet.

Northwind
Noordzee
←

Valdemarsvik
Zweden
↓

Thorton Bank
Noordzee
↓

OCEANFLORE

OceanfLORE is het resultaat van een 50/50 samenwerking tussen DEME en IHC Merwede en is gespecialiseerd in de optimalisatie van offshore ontginningsoplossingen. De innoverende technieken van de onderneming richten zich in het bijzonder op het drukken van de kosten en van de impact op het milieu. Het hele jaar door kon OceanfLORE via verschillende projecten zijn meerwaarde ten toon spreiden:

- identificatie van zeldzame materialen en mineralen

- de ontwikkeling van synergieën op het vlak van de winning van ijzerhoudend zand, diamanten, afzetting van massieve sulfiden, mangaanknollen en andere zeldzame aardmineralen.
- afgraven van afzettingen, verticaal transport, transformatieprocessen aan boord en elektriciteitsvoorziening

SERVICES AAN TERMINALS

CTOW

Combined Marine Terminal Operations Worldwide (CTOW) reikt haar klanten een

compleet gamma ondersteunende diensten aan voor het uitbaten van maritieme diensten en terminals.

CTOW is een participatiemaatschappij die op touw werd gezet in samenwerking met Herbosch-Kiere en Multtraship, gespecialiseerd in het uitvoeren van voorstudies en een geïntegreerde benadering om tegemoet te komen aan de vereisten van de klanten op het vlak van rendabiliteit en met een kant-en-klare aanpak voor de ontwikkeling, het beheer en de exploitatie van terminals en havens.

In 2013 bracht de onderneming twee omvangrijke contracten in Angola tot een

Duurzaam winst creëren

goed einde en tast ze momenteel nieuwe mogelijkheden af in zowel Afrika als in de andere continenten.

DEME CONCESSIONS

EEN STRUCTUUR DIE BEANTWOORDT AAN DE VERWACHTINGEN VAN DE MARKT

Om optimaal aan te sluiten bij wat er in de sector leeft en de effectieve en potentiële klanten nog beter tegemoet te komen, zette DEME in april 2013 de nv DEME Concessions in de steigers.

BAGGEREN EN OPHOPEN

COENTUNNEL COMPANY

Coentunnel Company, een gedeelde dochter van Dredging International, CFE en hun partners, opende op 16 mei 2013 officieel zijn tweede 'Coentunnel' in Nederland. De werken liepen over een periode van vijf jaar en werden uitgevoerd door Coentunnel Construction vof, een samenwerking bestaande uit onder meer CFE, Dredging International en VINCI Construction Grands Projets. Bedoeling van de tunnel, met een lengte van 750

meter en zes rijstroken onder de haven van Amsterdam en een tiental kilometer aangrenzende snelwegen, is de capaciteit van de bestaande tunnel te verdubbelen en het momenteel verzadigde verkeer op de westelijke ring van Amsterdam en naar het noorden van het land weer vlot te laten lopen.

OFFSHORE WINDENERGIE

C-POWER / POWER@SEA / OTARY

In het domein van de offshore windenergie rolt DEME in diverse Europese landen

initiatieven uit via Power@Sea, de specialist in offshore concessies. Power@Sea is gespecialiseerd in het aanleveren van ondersteunende diensten op het vlak van milieuvergunningen, aankoopprocedures, begeleiding in regelgeving, openbare aanbestedingen, bouw, distributie, winning en onderhoud van levenscycli en wordt graag van bij het prille begin bij offshore energieprojecten betrokken in Frankrijk en Duitsland, maar ook in andere landen van de EU zoals Polen en Denemarken.

Op 17 september 2013 opende Elio Di Rupo, eerste minister van België, het

offshore windmolenpark C-Power op de Thornton Bank. Het offshore windmolenpark met een vermogen van 325 MW is het grootste vóór de Belgische kust en voorziet 300.000 gezinnen van groene stroom. In 2013 werd de participatie van +/- 12% van DEME in C-POWER overgedragen aan de nv DEME Concessions. Samen met de andere aandeelhouders van OTARY houdt Power@Sea concessies aan voor het uitbouwen van drie Belgische offshore windmolenparkprojecten: Rentel, SeaStar en Mermaid. Samen zijn die windmolenparkprojecten goed voor een vermogen van 900 MW.

In Polen diende Power@Sea een aanvraag in voor de ontwikkeling, de bouw en de installatie van twee offshore windmolenparken — C-Wind en B-Wind — in de Poolse territoriale wateren van de Baltische zee waarvoor ze uiteindelijk ook de rechten verkreeg. De twee windmolenparken bevinden zich vóór de kust van Gdansk en hebben een geïnstalleerd vermogen van minimaal 400 MW.

GOLFSLAG- EN GETIJDENERGIE

DEME BLUE ENERGY FLANSEA

In 2013 werd een belangrijke stap gezet in de ontwikkeling van het ambitieuze FlanSea (Flanders Electricity from the Sea) project dat wordt geleid door de universiteit van Gent en waaraan DEME Blue Energy (DBE) en 4 andere industriële partners hun medewerking verlenen. Na de onderzoeksfase in een laboratorium werd de Wave Pioneer, een uniek apparaat dat op golfslagenergie werkt, ontwikkeld. Wave Pioneer werd in april vóór de kust in Oostende te water gelaten waar het wordt blootgesteld aan een matige golfslag. Bedoeling is om op langere termijn golfenergieconvertoren te ontwikkelen binnen de bestaande offshore windmolenparken. Op die manier kan de ruimte op zee optimaal worden benut, de elektriciteitsproductie van de windmolenparken worden opgevoerd en de bestaande infrastructuur voor het aan land brengen van de energie maximaal worden gerentabiliseerd.

In de sector van de getijdenenergie heeft DBE twee belangrijke projecten lopen in Schotland en in Noord-Ierland. Daartoe werd BluePower nv in de steigers gezet (50% DBE, 50% Nuhma), waarlangs DBE samenwerkt met zijn Ierse partner DPME (DP Marine Energy) voor de gunningsfase.

DBE is tevens een van de partners van Rebo (Renewable Energy Base Oostende), een onderneming met een specifiek doel

Pool Baggerwerken en milieu

Orderboek
op 31 december

2013 3.049,0

2012 3.317,0

Omzet (100%)

2013 2.531,6

2012 1.915,0

(in miljoen EUR) aan 100%

belast met de ontwikkeling van logistieke diensten voor offshore hernieuwbare energieprojecten. REBO heeft een concessie in handen in de buitenhaven van Oostende.

OFFSHORE DELFSTOFFEN

In 2013 zette DEME, in synergie met DBM, haar investeringen voort in zand- en grindwinningsconcessies langs de kust tot op een diepte van 100 meter in Europa en in Noord-Afrika. De groep tast, samen met OceanFLORE, de mogelijkheden af om andere concessies voor de winning van mineralen in de diepzee, zoals ijzerhoudend zand, fosfaten, nodules en zeldzame aardmineralen, in de wacht te slepen.

Politiekantoor - Charleroi

Samen zijn we sterker

Steering Committee

Van links naar rechts :

Fabien De Jonge
*Financieel en administratief directeur
van de groep CFE*

Diane Zygas
*Directeur generaal van de pool
PPS-Concessies en van de
internationale activiteiten Gebouwen*

Gabriel Marijsse
*Directeur Human Resources
van de groep CFE*

Renaud Bentégeat
*Gedelegeerd bestuurder van de
groep CFE en bestuurder van DEME*

Frédéric Claes
*Directeur generaal Gebouwen Brabant
Wallonië verantwoordelijk voor
CFE Brabant, BPC Brabant, BPC Wallonië,
Amart en LELOUP ENTREPRISE GENERALE*

Yves Weyts

*Directeur generaal van de pool
Multitechnieken en Spoor- & Wegeninfra,
gedelegeerd bestuurder van Aannemingen
Van Wellen*

Patrick Verswijvel

*Algemeen directeur van MBG en directeur
generaal Burgerlijke bouwkunde van
de groep verantwoordelijk voor MBG
BAGECI, CFE Nederland, GEKA Bouw en
voor de ontwikkeling van de internationale
activiteiten Burgerlijke bouwkunde*

Jacques Lefèvre

*Directeur generaal van de pool
Vastgoedontwikkeling en -beheer*

POOL BOUW

Benelux

Gebouwen, industriële constructies en renovaties

ORDERBOEK IN STIJGENDE LIJN

Het activiteitsniveau van de pool Bouw is in 2013 behouden gebleven. In cijfers vertaalt zich dat in een groei van het orderboek met 11,7% in een jaar tijd. De bouwsector deed het gevoelig beter dan de burgerlijke bouwkunde sector, die meer onder druk stond.

De technische directie van de pool Bouw bundelt de competenties van de studieafdeling en de onderneming BENELMAT (logistiek en materieel) met diensten op het vlak van kwaliteit en veiligheid.

Studieafdeling bijzonder veelgevraagd

In 2013 hebben de verschillende ondernemingen van de groep opnieuw zeer vaak een beroep gedaan op de studieafdeling. De medewerkers van de afdeling hebben zich in de loop van het jaar dan ook ingezet voor een honderdtal verschillende projecten. 60% daarvan waren gericht op burgerlijke bouwkunde projecten, 40% op gebouwenprojecten.

Belangrijke opdrachten in dat kader waren het zuiveringsstation Brussel-Zuid, de DBFM-projecten voor een tramlijn in Luik en de aanleg van de 2de fase van de Leien te Antwerpen, de verschillende projecten in Nigeria en de Fehmarnbelt-tunnel in Denemarken. Daarnaast zijn zowel voor de medische, de industriële als de overheidssector diverse studies uitgevoerd en waren er interventies bij diverse buitenlandse opdrachten, in landen als Nederland, Sri Lanka, Nigeria en Tsjaad.

BENELMAT, meer dan ooit in dienst van de ondernemingen van de pool Bouw

Globaal genomen lag het activiteitsniveau op hetzelfde niveau als in 2012, en dat ondanks het zeer slechte weer begin 2013. BENELMAT heeft zijn materieelaanbod in 2013 uitgebreid en versterkte op het einde van het jaar ook zijn technische dienstverlening voor de activiteiten van CFE International.

Kwaliteitsprestaties dankzij een kwaliteitsonderneming

Prestaties leveren van topkwaliteit is één van de absolute prioriteiten van de groep. Hiertoe beantwoorden de ondernemingen van de pool aan de vereisten van de certificeringsinstanties en nemen ze concrete

maatregelen. Zo behaalde CFE Polska de certificaten ISO 9001, ISO 14001 en OHSAS 18001, en werden de certificaten ISO 9001, ISO 14001 en OHSAS 18001 van CFE International in het begin van het jaar uitgebreid naar CFE Sri Lanka, bevestigden interne en externe audits de goede werking van diverse entiteiten en is kwaliteit keer op keer een centraal thema tijdens de opleidingsdagen en seminars.

In Brussel en Brabant

CFE GEBOUWEN BRABANT WALLONIË

Om de structuren in Brabant en Wallonië te vereenvoudigen wordt een overkoepelende entiteit gecreëerd. Deze groepeert vier business units, onder leiding van Frédéric Claes als gedelegeerd bestuurder: CFE Brabant, LELOUP ENTREPRISE GENERALE, BPC Brabant en BPC Wallonie. Deze laatste business unit omvat twee vestigingen: BPC Hainaut in Gosselies en BPC Liège in Bierset. Tot slot behoort ook de onderneming Amart tot de bedrijven van de groep CFE in Brabant.

CFE BRABANT

Zich aanpassen om te evolueren

De activiteiten van CFE Brabant focussen op overheidsopdrachten en hebben zich verplaatst van de bouw van kantoren naar de verwezenlijking van gebouwen van openbaar nut: scholen, musea, ziekenhuizen, crèches, tramstelplaatsen, politiekantoren, metrostations, residentiële complexen (studentenverblijven, rusthuizen, appartementen). De onderneming past zich aan de vraag aan en zou hier de komende jaren de vruchten van moeten plukken.

Stabiliteit en anticiperen

Hoewel het orderboek lager is dan vorig jaar, zijn er zeker redenen tot optimisme: diverse in 2013 afgesloten contracten

BELANGRIJKSTE REALISATIES

- Hoofdkantoor van de politiezone Ukkel-Oudergem-Bosvoorde
- Pole Star-gebouw in Brussel
- Hoofdkantoor van Groep S in Brussel
- Politiekantoor van Charleroi
- Kantoorgebouw aan de De Meeûsquare in Brussel

CFE BRABANT

→
Belview
Brussel

gaan in 2014 van start en zullen doorlopen in 2015. CFE Brabant mikt dan ook op een stabilisering van de activiteiten in 2014, gevolgd door een nieuwe groei. Om zich hierop voor te bereiden wil de onderneming de human resources optimaal afstemmen op de komende uitdagingen. Er zijn ook meerdere concrete maatregelen genomen: een groot aantal aanwervingen om het technisch kader te versterken, een vereenvoudiging van de procedures en een optimalisering van de beheertools, meer empowerment en delegering,

SLEUTEL-PROJECTEN

Grote privéprojecten die zullen worden opgeleverd in 2014: Les jardins de la Source, Parklane, Up-Site, Belview en het Eastman-museum.

Lopende projecten voor oplevering in 2015 en 2016: Gulden Vlies, winkelcentrum Docks Brussel, Chambon, les Papeteries de Genval, renovatie van het voormalige hoofdkantoor van Solvay.

BPC BRABANT

en een toename van de gemiddelde grootte van de uitgevoerde projecten.

BPC BRABANT

De juiste koers houden

BPC Brabant heeft het jaar afgesloten met een stabiel resultaat, wat door de malaise in de sector op zich al een succes mag worden genoemd. Gedelegeerd bestuurder Frédéric Claes ziet hier redenen in om de toekomst positief tegemoet te zien: *'Dankzij de belangrijke komende projecten en het verhogen van onze inspannin-*

gen om onze concurrentiekracht te behouden, hebben we alle redenen om optimistisch te zijn.'

Laten we ons richten op onze core business

De vermindering van de vastgoedactiviteiten die in 2013 werd vastgesteld, leidt tot een focus op grootschalige projecten, waarbij de toegevoegde waarde het verschil maakt. Daarom heeft BPC Brabant dit jaar al zijn structuur aangepast om zo doeltreffend mogelijk te kunnen inspelen

op deze strategische oriëntatie. Er is zeer gericht aangeworven, BPC Brabant voert steeds meer opdrachten uit in partnerschap met de andere ondernemingen van de groep, de certificatie ISO 14001 werd behaald enz. Al deze elementen moeten een optimale voorbereiding mogelijk maken op een verdere groei van de activiteiten.

AMART

Vernieuwing van het orderboek

Het hele jaar 2013 en in het bijzonder in het succesvolle tweede semester heeft Amart grote inspanningen geleverd om zijn orderboek te vernieuwen. Deze inzet werd ook beloond: op een jaar tijd zijn de activiteiten opmerkelijk gegroeid. Hierdoor zien de activiteiten er voor 2014 en een gedeelte van 2015 meer dan positief uit.

Sterke opstoot van de activiteiten

De teams werden ingezet voor meer dan vijftien belangrijke opdrachten verspreid over Brabant. De ervaring opgedaan in 2013 nodigt ertoe uit deze strategie voort te zetten en te focussen op projecten van middelgrote omvang als motor voor de ontwikkeling. In deze optiek heeft Amart ervoor gekozen zijn organisatie te versterken, voornamelijk het technisch kader.

KERNCIJFER: 40

In 2013 vierde Amart haar 40 jaar bestaan. Wat een weg heeft de onderneming afgelegd sinds haar oprichting in 1973, door Ado Bleton en Romain Verschooris. Bovendien zal Amart in 2014 wellicht een omzet draaien van 40 miljoen en telt het bedrijf binnenkort ook 40 werknemers.

LELOUP ENTREPRISE GENERALE

LELOUP ENTREPRISE GENERALE is gespecialiseerd in kleinschalige opdrachten en heeft een mooi 2013 achter de rug. Ook 2014 werd goed voorbereid dankzij een groot aantal bestellingen en een versterking van de structuur.

In Wallonië

BPC HAINAUT, LIÈGE ET NAMUR Groeibende activiteiten

Hoewel de toename van de activiteiten beperkt is, zijn de drie Waalse entiteiten opgetogen dat ze het jaar 2013 konden afsluiten met een orderboek dat even groot is als het voorgaande jaar.

Van Mont Godinne naar Eupen via Charleroi

BPC heeft dit jaar zijn regionale verankering versterkt door mee te werken aan opdrachten in alle uithoeken van Wallonië. Het is de intentie om deze lijn in 2014 door te trekken, in het bijzonder in Bergen, Charleroi, Namen, Seraing, Luik en Verviers. De filialen BPC Liège en BPC Hainaut

zijn ondertussen volop actief. Dit zijn de belangrijkste opgeleverde of lopende opdrachten: het politiekantoor van Charleroi, het 'Maison Provinciale de la Formation' en de administratieve en technische zetel van CMI in Seraing, de 'Port du Bon Dieu' in Namen, het CHU van Mont Godinne, de datacenters van BNP Paribas Fortis in Bastogne en Vaux-sur-Sûre, en natuurlijk ook de belangrijke studie voor het tramproject in Luik.

→
Glaszwaan
Gent

EEN DOELSTELLING: CONSOLIDATIE

- Consolidatie van de structuur door een versterking van de omkadering op de bouwplaats
- Consolidatie van het orderboek om de overgang te verzekeren na de voltooiing van het politiekantoor van Charleroi en de scholen in Eupen.

In Vlaanderen

GROEP TERRYN

Inspelen op de marktbehoeften

Groep Terryyn heeft de nodige maatregelen genomen om in 2014 opnieuw aan te knopen met de groei. Hiertoe werd in 2013 gefocust op drie prioriteiten: reductie van de kosten, deelname aan minder risicovolle projecten en het vergroten van de productiviteit.

Naast deze prioriteiten wil de onderneming ook nieuwe marktsegmenten aanboren en nieuwe producten ontwikkelen. In het kader van het toenemende gebruik van hout in de bouwsector heeft Groep Terryyn een CLT-techniek (cross-laminated timber) ontwikkeld die thermisch en akoestisch uiterst sterk presteert, zeer brandbestendig is en een grote structurele weerstand biedt. Een mooie manier om respect voor het leefmilieu te koppelen aan innovatiecapaciteit. In 2013 werd ook al een eerste project opgeleverd met deze nieuwe techniek, voor het OCMW van Brussel.

AANNEMINGEN VAN WELLEN

Doordachte groei

De afdeling bouw heeft in 2013 het ingezette traject verdergezet. Verschillende projecten werden opgeleverd zoals Onyx, een nieuw BREEAM gecertificeerd kantoorgebouw in Berchem, een sporthal voor de gemeente Zandhoven, de St Martinus basisschool in Burcht, het residentieel complex 'Clos du Miroir' in Jette ...

Sporthal
'Het Veld'
Zandhoven
↘

VIER LETTERS DBFM

Toerisme Vlaanderen heeft in november Aannemingen Van Wellen geselecteerd om een project voor een jongerendagverblijf integraal te beheren. Een echte première!

REALISATIES IN 2013 DE TOP 5

- Vlerick Management School in Brussel
- kantoor- en woongebouw Elimo in Brussel
- woon- en handelscomplex Glaszwaan in Gent
- handels- en woongebouw Kriss in Brussel
- renovatie van een kasteel voor Swift in Terhulpen

AMART

Het orderboek is goed gediversifieerd naar product: residentieel (Lichttoren met haar 148 appartementen op Park Spoor Noord, residentie Henri in Antwerpen centrum, Baelskaai 12 te Oostende...), rust- en verzorginginstellingen (Onze-Lieve-Vrouw in Antwerpen, residentie Zonnehove in Sint-Denijs-Westrem...), administratieve gebouwen (Rode Kruis Vlaanderen en de nieuwe zetel en depot van het spoorbedrijf ENGEMA te Mechelen), winkelcentra (The Sting op de Antwerpse Meir). In juli 2013 werd de bouwafdeling geselecteerd door Scholen van Morgen voor de pool van aannemers voor de realisatie van 160 scholen in Vlaanderen. Dit leidde inmiddels tot de ondertekening van contracten voor een school in Lennik en Bocholt.

EEN REFERENTIE PROJECT CANAL VIEW GENT

Duurzaam woonproject met
88 appartementen sleutel-op-de-deur

In Vlaanderen

MBG

Eendracht maakt macht

In 2013 is andermaal gebleken dat de combinatie van de twee gespecialiseerde afdelingen de kracht is van MBG die zorgt voor een evenwicht op het vlak van rendabiliteit en omzet. Het recordniveau van het orderboek bij de afdeling Gebouwen en industriële constructies heeft gedeeltelijk de daling gecompenseerd van de activiteiten bij de afdeling Burgerlijke bouwkunde na het opleveren van de twee grootschalige infrastructuurprojecten, Diabolo te Zaventem en Liefkenshoekspoortunnel te Antwerpen, die de voorbije vier jaar werden uitgevoerd.

Gebouwen en industriële constructies

In 2013 heeft MBG opnieuw zijn gedegen reputatie bevestigd als aannemer van residentiële en nutsprojecten in Vlaanderen, met een hele reeks nieuwe belangrijke opdrachten. Een bijkomende troef zijn de verschillende bestellingen van bestaande klanten, die op die manier hun vertrouwen bevestigen. Ook de Antwerpse industrie blijft een vaste waarde voor MBG, die een mooie continuïteit kan voorleggen in de bouwprojecten voor petrochemische ondernemingen.

Residentiële opdrachten:

- Kattendijkdok-Westkaai, Antwerpen: bouw sleutel-op-de-deur van 4 woontorens van 16 verdiepingen
- Oude Kaars, Wijnegem: bouw sleutel-op-de-deur van 133 appartementen in 3 bouwvolumes
- Baelskaai, Oostende: bouwstart van een woonproject met 49 appartementen

EVENWICHT

De uitdaging voor 2014 bestaat erin het bestaande evenwicht tussen de twee afdelingen te bewaken. MBG Burgerlijke bouwkunde zal met nieuwe belangrijke infrastructuurprojecten het orderboek moeten versterken en de afdeling Gebouwen en industriële constructies zal verder haar huidige positie uitbouwen.

Opdrachten van openbaar nut:

- AZ Sint-Maarten, Mechelen: bouw en volledige projectcoördinatie van een nieuw ziekenhuiscomplex
- AZ Alma, Eeklo: bouw van een ziekenhuiscomplex van 85.000 m²
- Data Center, Universiteit Gent: nieuwbouw van een Tech Transfer en datacenter (THV)
- Passiefschool GTI Londerzeel (Scholen van Morgen)
- Woonzorgcentrum Mayerhof, Mortsel

In het Groothertogdom Luxemburg

KERNWOORD: VERSTERKING

Dankzij een mooi gevuld orderboek voor 2014 kan CLE zich versterken en nieuwe teams aanwerven voor de studies en de productie.

CLE

Start van nieuwe projecten

Voor de onderneming in het Groothertogdom Luxemburg betekende 2013 een geleidelijke heropleving van de activiteiten. Diverse grootschalige projecten werden verwezenlijkt, zoals het Europees Parlement of de uitbreiding van de Banque Générale du Luxembourg. De projecten rond het 'Maison du Nombre' en de 'Hall des Ingénieurs' kennen een normaal verloop. De parking van Belval werd opgeleverd voor spoorwegmaatschappij CFL, dat CLE ook het 'Centre de Remisage et de Maintenance' heeft toevertrouwd. In de private sector worden op dit moment de woonprojecten Green Hill, Aire en Lavandier verwezenlijkt. In Bettembourg is bovendien de bouw van start gegaan van residentie Eden Green.

Benelux

Burgerlijke bouwkunde

In Vlaanderen

MBG

Na de oplevering van de twee grote infrastructuurprojecten (Diabolo Zaventem en Liefkenshoekspoortunnel Antwerpen) is de daling van de activiteiten gedeeltelijk gecompenseerd door een aantal middelgrote opdrachten tijdens de tweede helft van 2013.

Diverse werken van burgerlijke bouwkunde zijn in uitvoering, onder meer de ruwbouwwerken aan de stationsparking te Mechelen, het toegangscomplex tot de parking van het ziekenhuis Gasthuisberg in Leuven, de werken voor de opslag van vloeibaar gas in Antwerpen, de bovenste fase van de tweede losinstallatie voor Fluxys in Zeebrugge en de watersilo in Beersel.

Hieraan mocht op het einde van het jaar de ondertekening worden toegevoegd van een contract voor de aanpassing van het zuiveringsstation van Brussel-Zuid.

In Wallonië

BAGECI

Vertragende activiteiten

Ondanks een krimpende markt behoudt BAGECI het vertrouwen dankzij een zelfde omzet als in 2012. De onderneming met haar expertise en zin voor innovatie wordt zowel door klanten als door professionals gewaardeerd.

Gespecialiseerd in waterzuivering en bekleding met spuitbeton

Waterzuiverings- en pompstations maakten een belangrijk deel uit van de activiteiten van BAGECI in 2013. Naast het zuiveringsstation van Moeskroen, dat ondertussen operationeel is, wordt gewerkt aan nog zes andere opdrachten, verspreid over Wallonië. Deze worden allemaal opgeleverd in de loop van 2014-2015.

Bovendien wordt in de nabije toekomst hoogstwaarschijnlijk een volgende reeks opdrachten bevestigd. Een andere zeer andere belangrijke activiteit vorig jaar betrof de renovatie van tunnels en rioleeringen door middel van bekleding met spuitbeton. Verder heeft de maatschappij diverse opdrachten uitgevoerd in het domein bruggen en viaducten en de plaatsing van collectoren. In het buitenland tot slot is BAGECI betrokken bij het

grote project rond het viaduct van Pulvermühle, in het Groothertogdom Luxemburg.

In Nederland

CFE NEDERLAND

Zoals heel wat andere ondernemingen werd ook CFE Nederland geconfronteerd met een markt voor Design & Build-offertes in volle verandering. Naast de financiële aspecten hechten de klanten ook steeds meer aandacht aan de organisatorische en de milieuaspecten. Het hele jaar door heeft de onderneming zich dan ook op die manier geprofileerd. De belangrijkste activiteitensectoren werden zorgvuldig bepaald:

- Openbare infrastructures (gemeentebesturen, havenautoriteiten, ProRail enz.)
- Industriële/petrochemische burgerlijke bouwkunde

DE 3 BELANGRIJKSTE REALISATIES

- Coentunnel in Amsterdam
- De brug over het Amsterdam-Rijnkanaal – Brug2007/ Uyllanderbrug
- De spoortunnel in Delft

CFE NEDERLAND

CFE Nederland heeft bovendien zijn acties voortgezet wat betreft personeelsopleiding en het vergroten van de veiligheid op de bouwterreinen. In januari verkreeg de onderneming de certificering ISO 14001. Ook onderzoek en ontwikkeling nemen een steeds belangrijkere plaats in op de agenda: het bedrijf werd bekroond met een VINCI Innovation Award in het kader van de opdracht Brug2007/ Uyllanderbrug.

GEKA BOUW

Na een matig eerste semester van 2013 wist GEKA Bouw de curve om te buigen en slaagde de onderneming erin om op het einde van het jaar de vooropgestelde doelstellingen te verwezenlijken. Dit resultaat doet het beste vermoeden voor 2014.

De aanvulling van het orderboek vormt de belangrijkste prioriteit voor 2014 en GEKA Bouw heeft dan ook zijn administratieve structuur speciaal hiervoor versterkt.

←
LNG-terminal
Duinkerke

↑
Spoortunnel
Delft

De tweede doelstelling in de strategie bestaat erin de synergieën met de andere entiteiten van de groep uit te diepen, met name op het vlak van aanlegsteigers, aanmeerconstructies en dijken, o.a. in het kader van projecten in Nigeria.

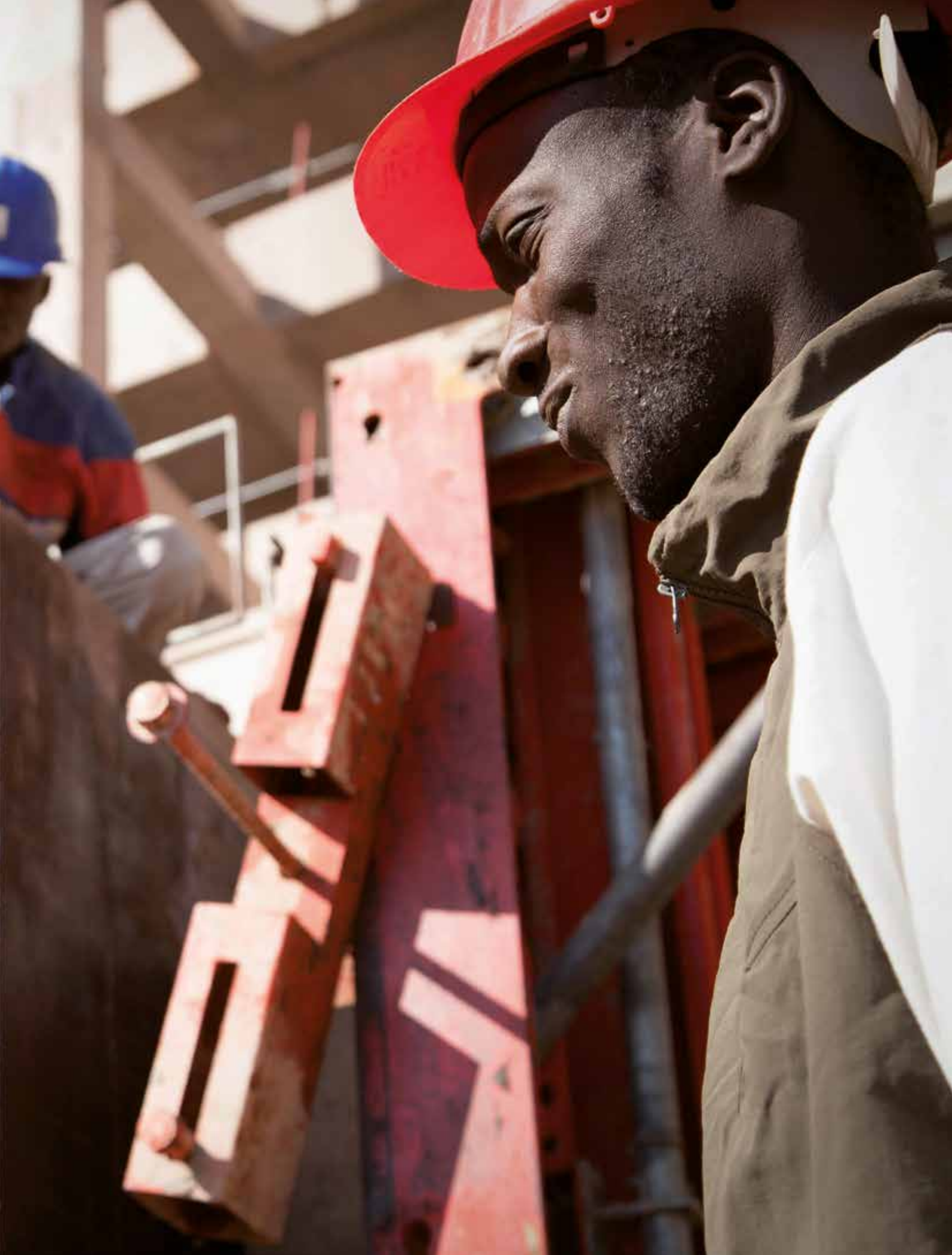
Het leeuwendeel van de activiteiten van GEKA Bouw vond plaats op de thuismarkt. Op vraag van de havenautoriteiten van Amsterdam en Rotterdam, en in opdracht van ondernemingen die hier actief zijn, werden diverse belangrijke projecten uitgevoerd. Buiten de havengebieden heeft het bedrijf onder meer de dijken vernieuwd aan het Amsterdam-Rijnkanaal.

In het buitenland was GEKA Bouw hoofdzakelijk actief in Duinkerke, waar wordt gewerkt aan de bouw van de havenhoofden voor de nieuwe LNG-terminal.

Aandacht voor diversiteit

Ministerie van financiën - N'Djamena (Tsjaad)

Internationaal

Gebouwen, industriële constructies en renovaties

KERNPERCENTAGE

+25%

Dit percentage stemt overeen met de toename van de omzet in vergelijking met het voorgaande jaar.

ONZE HORIZONTEN VERRUIMEN

De belangrijkste les die we moeten trekken uit 2013 is heel duidelijk: de internationale activiteiten verdienen meer dan ooit onze aandacht. Terwijl bepaalde markten afzwakken, zijn andere volop in ontwikkeling. Het is dan ook de taak van CFE om aanwezig te zijn op de juiste plaats, opportuniteiten aan te grijpen en deze om te zetten in successen. Om deze doelstellingen te verwezenlijken is in het begin van het jaar een nieuwe organisatiestructuur uitgewerkt. Voortaan oefent Diane Zygas, naast haar andere functies binnen de groep, ook de functie uit van algemeen directeur van de divisie Gebouwen internationaal van de pool Bouw.

GROTE GROEIMARGE

De internationale activiteiten hebben met een goed gevuld orderboek een hoge vlucht genomen in 2013. Betalingsachterstanden van klanten en aanwervingsmoeilijkheden rechtvaardigen een aantal beslissingen die werden genomen in aanloop naar 2014: versterking van de struc-

tuur van het hoofdkantoor (exploitatie, beheerscontrole, studies), creatie van de directie exploitatie en aanhoudende inspanningen op het vlak van aanwervingen.

In Centraal-Europa

CFE POLSKA

Als we één woord moeten kiezen om het boekjaar 2013 samen te vatten van CFE Polska, dan zou dat soliditeit zijn. Ondanks een krimpende bouwmarkt is de onderneming erin geslaagd belangrijke projecten binnen te halen en zijn omzet gevoelig te vergroten. Deze positieve trend is het resultaat van belangrijke beslissingen die genomen zijn in 2012 (herstructurering, optimalisering van de procedures). In 2013 heeft CFE Polska het hele jaar door zijn marktaandeel geconsolideerd en de basis gelegd voor een 2014 in overeenstemming met de ambitieuze doelstellingen van de directie: de ontwikkeling voortzetten en een steeds professionelere dienstverlening bieden.

De projecten waaraan de onderneming meewerkt, behelzen alle facetten van de

TWEE BEKRONINGEN :

- FAIR PLAY COMPANY
- SOLID EMPLOYER OF THE YEAR

CFE Polska is er trots op in 2013 deze awards gekregen te hebben van de professionals uit de sector.

bouwsector: residentiële of industriële gebouwen, kantoorcomplexen en winkelcentra. Een overzicht van de belangrijkste realisaties: het kantoorgebouw Greenwings in Warschau, het winkelcentrum Galeria Copernicus in Torun, het kantoorgebouw Orange Park in Krakau, de woontoren Ocean's Four in Gdansk en de appartementen Wola Tarasy in Warschau.

SRI LANKA

In dit Zuid-Aziatische land bouwt CFE International in synergie met Nizet Entreprise een infrastructuurproject dat de bouw omvat van twee drinkwater- en distributieinstallaties in Kolonna en Balangoda. De veiligheidsmaatregelen op deze werven zijn maximaal, en dat hoeft ook niet te verwonderen: de onderneming beschikt namelijk over de certificering OHSAS 18001.

←
Luxe hotel
N'Djamena
(Tsjaad)

van een specifiek filiaal voor dit segment: de Compagnie Tunisienne d'Entreprise (CTE). Samen leveren CFE Tunisie en CTE grote inspanningen en stellen ze mooie perspectieven in het vooruitzicht voor activiteiten. In het kader van het project rond de jachthaven van Bizerte staat CFE Tunisie in voor de bouw van de Nautilus, een residentieel complex met uitzicht over de haven.

CFE HUNGARY/CFE ROMANIA

Ondanks de nog duidelijk aanwezige economische crisis in Hongarije en Roemenië is de groep er bezig met meerdere bouwprojecten.

Zo legt CFE Hungary op dit moment de laatste hand aan het kantoorgebouw Vacı Greens voor Atenor. Het gaat om de eerste fase van een ontwikkeling van 85.000 m². Het gebouw kan bovendien bogen op de BREEAM-certificatie 'excellent'. Het project voor de renovatie en verbouwing van de Amerikaanse ambassade in Boedapest loopt nog tot het tweede kwartaal van 2014.

CFE Romania is begonnen aan de bouw van het kinderziekenhuis Victor Gomoiu voor de stad Boekarest. Het complex zal 274 bedden en tien operatiezalen tellen.

In Tunisië

CFE TUNESIE

In een economisch en politiek onzeker klimaat heeft CFE Tunisie een overgangsjaar beleefd. De prospectie op de privémarkt werd versterkt dankzij de creatie

Elders in Afrika

CFE is begonnen aan verschillende groot-schalige opdrachten in Nigeria, Algerije en Tsjaad.

In Nigeria werden de werken voortgezet aan het Eko Tower-project. Deze ambitieuze opdracht wordt uitgevoerd voor petroleumgroep Total in samenwerking met een lokale partner. Concreet wordt een toren opgetrokken van 27 verdiepingen, met onder meer een zaken-centrum, een medisch centrum, een vrijetijdscentrum en parkings.

Nog in Nigeria heeft CFE International het contract binnengehaald voor de uitvoering van het project Eko Energy Estate. Deze opdracht betreft de bouw (Design & Build) van drie woontorens van negentien verdiepingen en vormt de eerste fase in de ontwikkeling van een terrein van 45 ha voor rekening van de klant (voor wie DEME overigens 9.000 ha land heeft gewonnen). Andere projecten moeten de ontwikkeling verzekeren van CFE International in Nigeria op lange termijn en de verdere benutting van de synergieën binnen de groep CFE.

In Tsjaad legde CFE haar focus op de bouw van een groot luxe hotel met 200 kamers langs de Chari-rivier en een zeer groot kantoorcomplex voor het ministerie van financiën in N'Djamena. Deze werken worden normaal tijdens het eerste kwartaal van 2015 afgerond. Bovendien heeft CFE ook een eerste contract ondertekend op het vlak van hernieuwbare energie, meer bepaald voor een fotovoltaïsch veld, eveneens in N'Djamena.

In Algerije tot slot heeft CFE vooral gefocust op de opportuniteiten op de private markt. CFE richt zich met name op zakelijke constructies voor investeerders in hotelprojecten en in kantoorprojecten voor internationale banken. Hiervoor wordt samengewerkt met internationaal vermaarde exploitanten. Daarnaast houdt de groep ook de vinger aan de pols wat betreft de behoeften van buitenlandse industriële spelers. Op dat vlak profiteert CFE van de zichtbaarheid die wordt gecreëerd door de bouw van het hoofdkantoor van BNP PARIBAS nabij de luchthaven van Algiers, een project dat opgeleverd wordt halfweg 2014.

Internationaal

Burgerlijke bouwkunde

OP NAAR DE VEROVERING VAN DE WERELD

In een context met steeds scherpere concurrentie en een wereldmarkt met grote contrasten is zich aanpassen de boodschap. Daarom heeft CFE zijn structuur gewijzigd. De groep heeft een afdeling gecreëerd die zich volledig focust op internationale burgerlijke bouwkunde opdrachten en onder leiding staat van Patrick Verswijvel, die deze functie combineert met zijn andere verantwoordelijkheden.

SYNERGIEËN ACTIVEREN

De doelstelling van de afdeling is eenvoudig: de vele competenties en uiteenlopende expertise binnen de groep bundelen en structureren om zo overal ter wereld zorgvuldig geselecteerde projecten binnen te halen. Op korte termijn wordt hierbij de kaart getrokken van de afgezonken tunnels. In dat kader zijn een groot aantal medewerkers van de groep al sinds september 2013 intensief betrokken bij een internationale offerte voor een grootschalig project in Noord-Europa (Fehmarnbelt-tunnel).

Pool bouw

Orderboek
op 31 December

2013 1.077,4

2012 964,2

Activiteit

2013 711,0

2012 645,2

(in miljoen EUR)

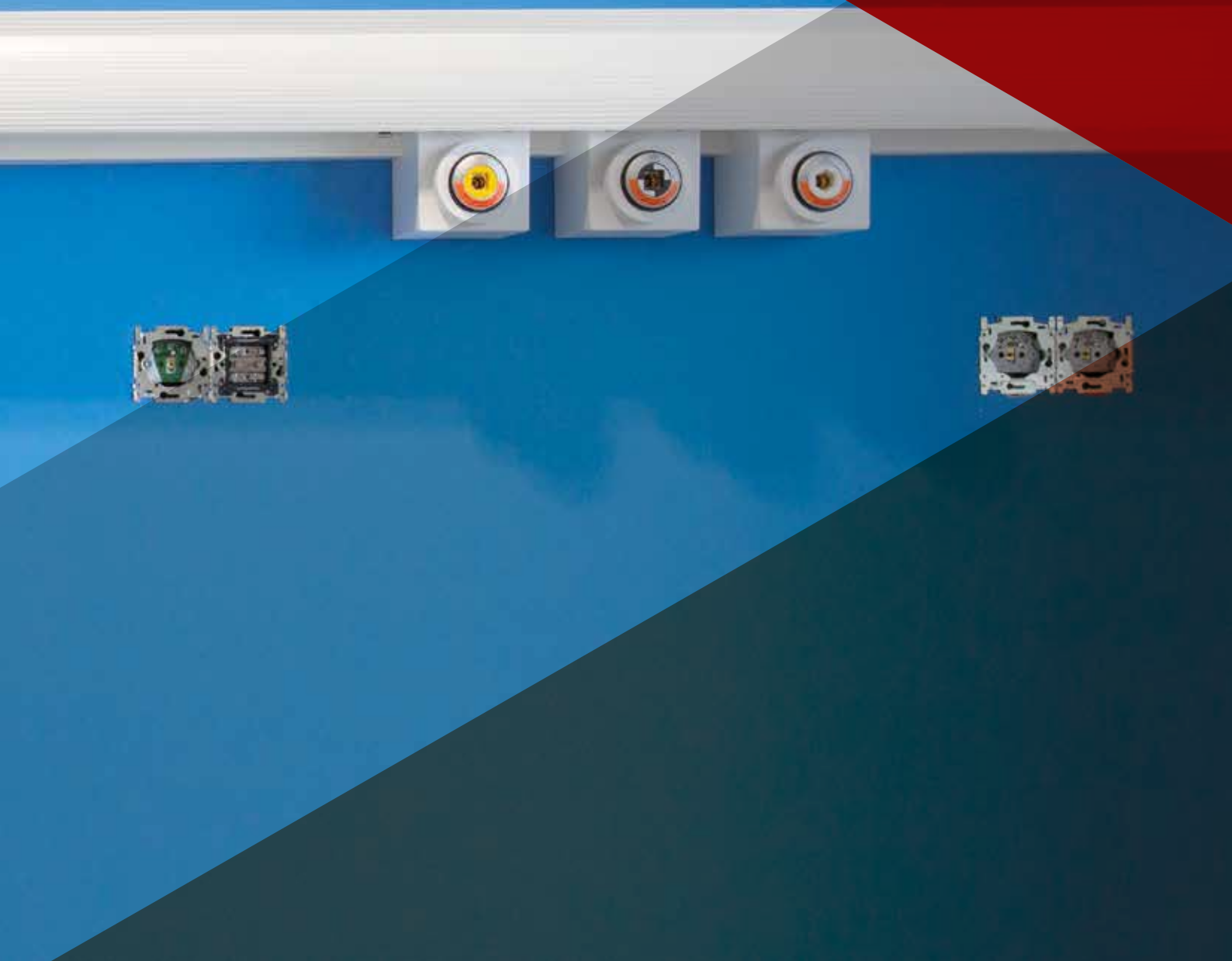
→
Vaci Greens
Boedapest (Hongarije)

POOL MULTITECHNIEKEN

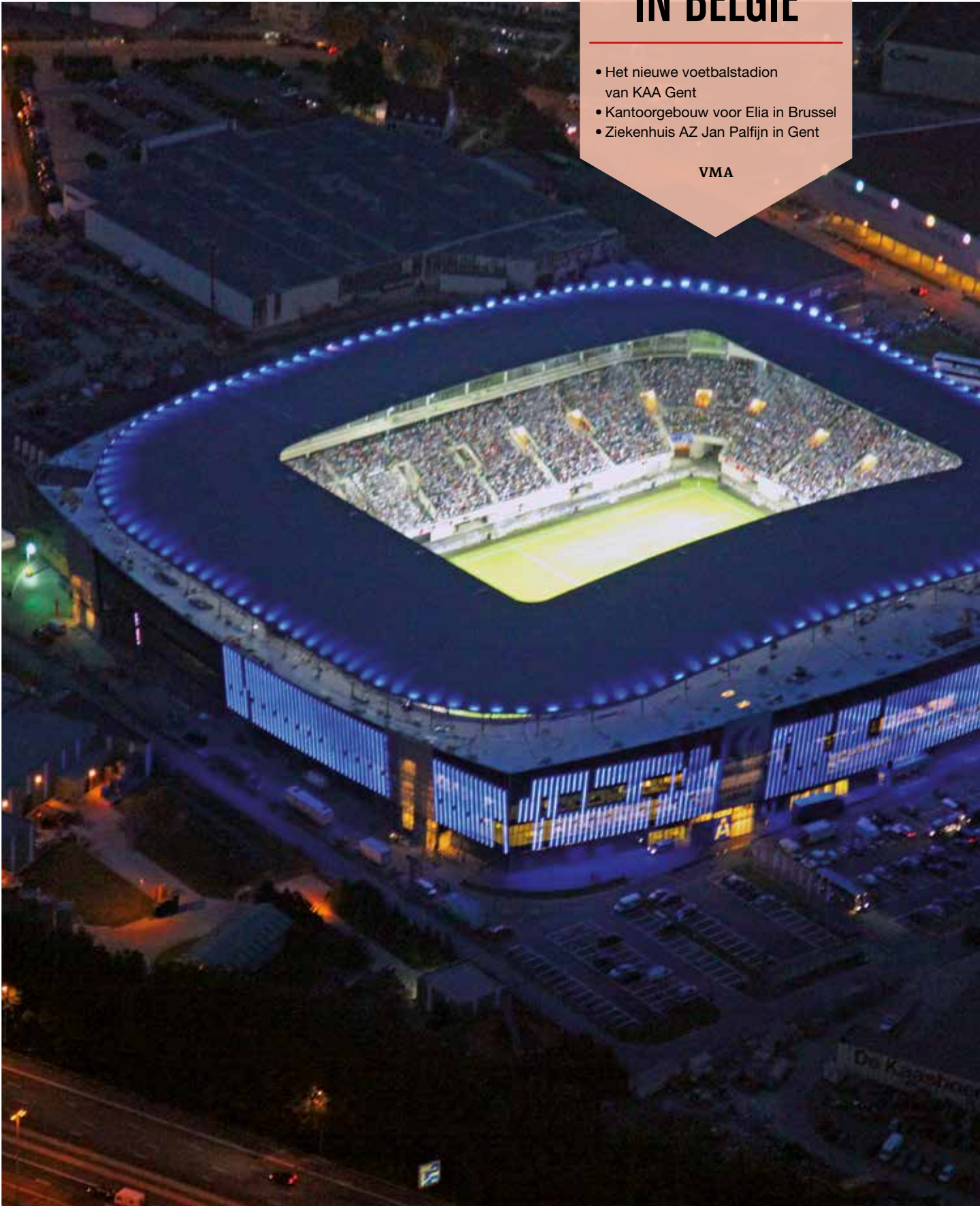

De omzet van de pool Multitechnieken steeg met 8,8% in vergelijking met het vorige jaar. Deze groei werd vastgesteld in bijna alle filialen van de pool. Hoewel het een moeilijk jaar was, heeft het orderboek van de pool Multitechnieken standgehouden.

BELANGRIJKSTE REALISATIES IN BELGIË

- Het nieuwe voetbalstadion van KAA Gent
- Kantoorgebouw voor Elia in Brussel
- Ziekenhuis AZ Jan Palfijn in Gent

VMA

Sinds de tweede helft van 2013 staat de pool Multitechnieken onder leiding van Yves Weyts, die ook verantwoordelijk is voor de pool Spoor- & Wegeninfra. *'Doordat deze ondernemingen heel wat gemeenschappelijke aspecten hebben die tot op heden nog onvoldoende werden benut, zullen in 2014 verschillende 'clusters' worden gecreëerd om de synergie verder te optimaliseren.'* Een eerste cluster is gevormd rond VMA met de bedrijven Ariadne, Vanderhoydoncks en Van De Maele Multi-Techniek, dat omgevormd werd tot VMA West. Een tweede cluster is die van ENGEMA en ETEC, en tot slot is er ook de cluster met Aannemingen Van Wellen (Wegen) en REMACOM.

VIER LETTERS: VICS

Een van de doelstellingen voor 2014 bestaat erin om op de markt het gebruik te vergroten van het eigen gecentraliseerd systeem voor technisch beheer VICS (VMA Information Control System). Dit systeem wordt onder meer toegepast in de nieuwe kantoren van Elia in Brussel, een referentie op het vlak van intelligent en duurzaam beheer die nieuwe contracten moet kunnen bewerkstelligen.

ALGEMENE EN INDUSTRIËLE ELEKTRICITEIT & AUTOMATISERING

VMA

Twaalf succesvolle maanden

Zowel in België als in het buitenland kan VMA terugblikken op een geslaagd 2013. VMA was betrokken bij een groot aantal opdrachten, maar vooral de uitstraling en de zichtbaarheid van deze projecten waren treffend in 2013.

Van lokaal tot internationaal

De activiteiten van VMA in België werden gekenmerkt door een grote aanwezigheid in de zorgsector en de kantoormarkt, met ook een belangrijke uitschieter op sportgebied: de realisatie van de Ghelamco Arena. Dit ultramoderne stadion beantwoordt aan de meest recente vereisten van de UEFA en de FIFA en werd in recordtempo opgeleverd. Zowel voor dit project als voor de opdrachten in de andere

KERNPERCENTAGE

26%

In 2013 steeg de omzet van Vanderhoydoncks met 26% in vergelijking met het voorgaande boekjaar.

sectoren stond VMA in voor alle technische installaties.

Buiten de landsgrenzen was VMA actief in Nederland, met onder meer de opdracht voor de spoortunnel van Delft, waar het bedrijf tekent voor de energiedistributie, de verlichting, de kabelgoten en -ondersteuning, de drainagesystemen, de branddetectie, de camerabewaking, de ventilatie enz. In Centraal-Europa heeft VMA zijn activiteiten voortgezet voor de automatisering van de assemblagelijnen in de fabrieken van Audi in Hongarije en Slowakije en van Ford in Turkije.

De ontwikkeling van deze internationale activiteiten wordt een van de prioriteiten voor 2014.

VMA WEST

Voor Van de Maele Multi-Techniek was 2013 een rampzalig jaar. De groep heeft zijn structuur gereorganiseerd en behield hierbij uitsluitend zijn elektroactiviteiten, de core business. De herstructureerde onderneming kreeg de naam VMA West en vond onderdak in de nieuwe kantoren te Roeselare. Onder leiding van een nieuwe directie en met behulp van VMA heeft deze antenne nu alle troeven in handen voor een nieuwe start.

VANDERHOYDONCKS

Een echt referentiejaar

Vanderhoydoncks Elektrotechnieken slaagde in 2013 met vlag en wimpel. Verschillende projecten volgden de ene maand op na de andere en mag het orderboek van 2014 met vertrouwen

EEN PERCENTAGE
80%

Eind december 2013 vertegenwoordigde het orderboek voor 2014 van Nizet Entreprise al 80% van de omzet gerealiseerd tijdens het vorige boekjaar.

tegemoet worden gezien. Meer dan ooit positioneert de onderneming zich op basis van haar ervaring en knowhow als echte specialist op elektriciteitsvlak. Middenspanningsinstallaties, verlichting, toegangscontrole, branddetectie, alarmsystemen... Voor het erkende professionalisme van de Vanderhoydoncks-teams is geen enkel domein onbekend terrein. Voor 2014 zijn drie prioritaire doelstellingen afgebakend: een blijvende nadruk op veiligheid, inspelen op de vragen van klanten en net als in 2013 de rendabiliteit vergroten.

ARIADNE

Terugkeer naar winstgevendheid

Terwijl de integratie binnen de groep CFE wordt voortgezet, heeft Ariadne ook het pad naar de groei teruggevonden. Na het

verdwijnen van belangrijke projecten voor Ford Genk was dit geen eenvoudige opgave, maar de onderneming is de uitdaging aangegaan en de vooruitzichten zijn bemoedigend.

Expertise die zijn waarde heeft bewezen

In België werden diverse projecten uitgevoerd betreffende elektrische installaties en industriële automatisering in de automobielsector, de massaconsumptiesector, de bouwmaterialensector en de papierindustrie.

In het buitenland heeft de onderneming samengewerkt met Volvo Cars voor de plaatsing van automatiseringssystemen in de Zweedse vestiging van Torslanda. Daarnaast heeft het bedrijf deelgenomen aan het project Dranko Plant (installatie van een systeem voor

industriële fermentering) en is het ook aan de slag voor Nedcar in Nederland.

NIZET + CFE ECOTECH

Een overgangsjaar

Als we één woord moeten kiezen om 2013 samen te vatten, dan zou dat zeker 'overgang' zijn. De verschillende afdelingen zagen het aantal opdrachten in België en in het buitenland toenemen, en bij Nizet Entreprise vonden intern verschillende veranderingen plaats. Het lijkt dan ook geen twijfel dat 2014 het jaar van de consolidatie zal zijn.

KERNWOORD VOOR 2014 ENTHOUSIASME

Eind 2013 was het orderboek van Ariadne goed voor 75% van de voorziene omzet voor 2014, een cijfer dat alvast vertrouwen schenkt.

Een intense activiteit

De twee business units van de tertiaire afdeling (Building en Hôpitaux) hebben meegewerkt aan een groot aantal belangrijke projecten in Wallonië en Brussel: het politiekantoor van Charleroi, de scholen voor SHAPE in Bergen, de scholen in Eupen, het Motel One-hotel in Brussel, het St. Nikolaus-ziekenhuis in Eupen, het Erasmus- en Sint-Jan-ziekenhuis in Brussel en het Ste-Elisabeth-ziekenhuis in Namen.

Het enige minpunt in het verhaal zijn de scholen in Eupen. Verder is een zware investering goedgekeurd voor de voorbereiding en becijfering van grote PPS-projecten zoals de gevangenis van Haren of de tram van Luik. Deze grote inzet van personeel en financiële middelen heeft een niet te onderschatten impact

gehad op het resultaat van de afdeling. Doordat projecten voor fotovoltaïsche installaties vrijwel volledig weggefallen zijn, werden de hierin gespecialiseerde teams afgebouwd of ingezet voor andere opdrachten, in afwachting van een heropleving van deze activiteiten.

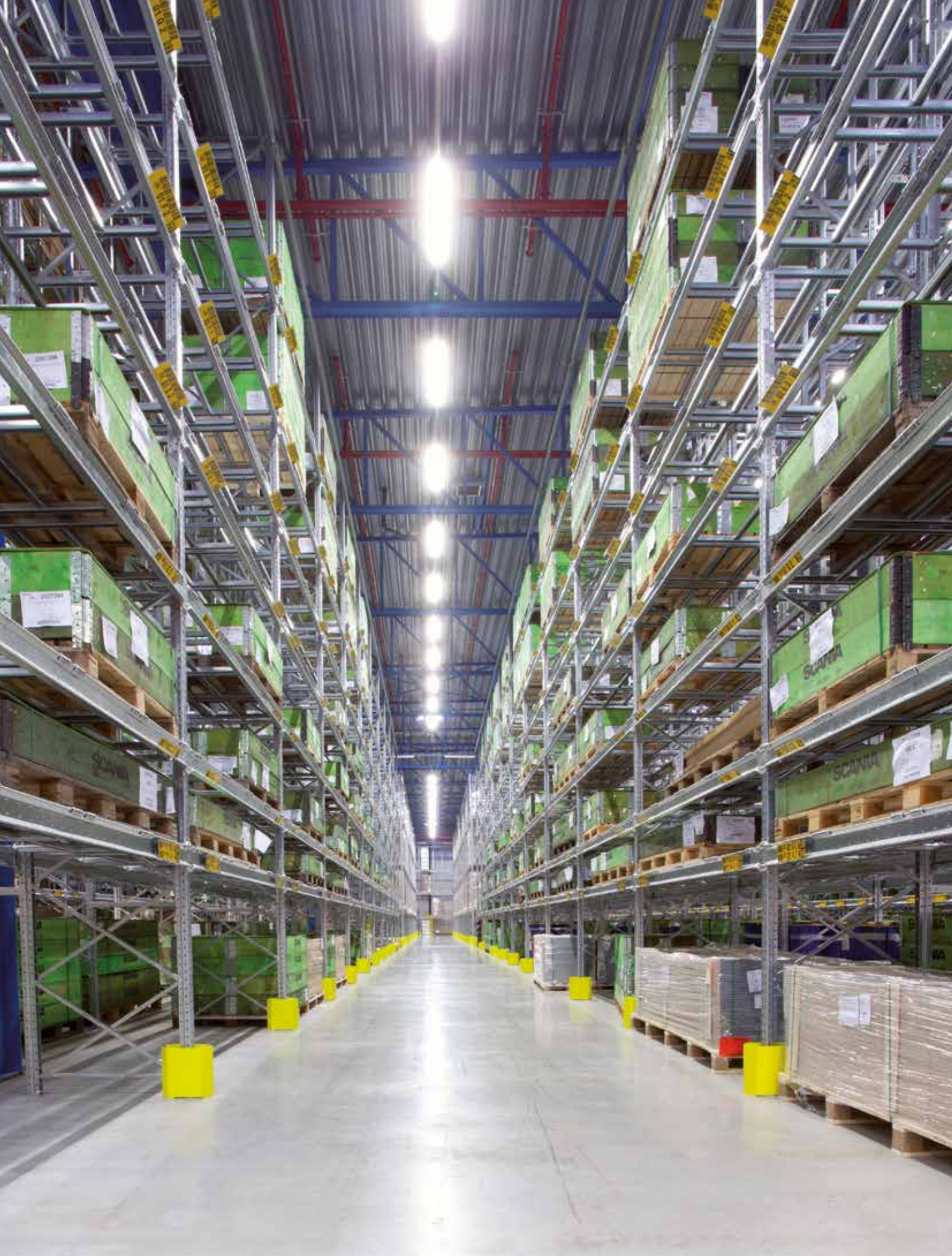
De afdeling 'ateliers' kan terugblikken op een recordjaar, dankzij zowel interne als externe opdrachten. Er werden heel wat middenspanningscabines in gebruik genomen en de teams konden hun expertise toepassen op diverse belangrijke projecten: het Valdor-ziekenhuis in Luik en het ziekenhuis Ste-Anne St-Remi in Brussel.

Voor de afdeling 'infrastructures' stond 2013 in het teken van de integratie. CFE EcoTech heeft het bedrijf geïntegreerd tijdens het tweede kwartaal, wat meteen

ook de aanleiding was om de strategie te heroriënteren. Er werd afgezien van een aantal projecten ten voordele van andere, minder risicovolle opdrachten. Daarnaast werd ook gefocust op de internationale ontplooiing. Enkele verwezenlijkte of lopende projecten zijn het zuiveringsstation van de Hain-vallei in Kasteelbrakel, het zuiveringsstation van Sclessin in Luik en het drinkwatercomplex van Kolonna/Balangoda in Sri Lanka.

Een commerciële en operationele uitdaging

De tertiaire afdeling is bijzonder actief op prospectievak. Het is immers de bedoeling om het orderboek tegen 2015 te vergroten. Deze commerciële uitdaging vergt veel inzet van de teams en wordt een van de sleutels voor het succes van 2014. Voor de

afdeling 'infrastructures' ligt de uitdaging vooral op operationeel vlak. De integratie van CFE EcoTech dient verder voltooid te worden en de structurele wijzigingen die hieruit zijn voortgevloeid, verder geoptimaliseerd. Op die manier kan Nizet Entreprise op de best mogelijke manier de belangrijke lopende projecten beheren in België of in het buitenland (in het bijzonder in Azië en in Afrika).

HVAC, SANITAIR EN DOMOTICA

BRANTEGEM

Een nieuwe uitdaging

De onderneming Brantegem kan bogen op meer dan honderd jaar ervaring. Patrick Verhoest, de nieuwe gedelegeerd bestuurder, staat voor de uitdaging om als eerste niet-familie lid het bedrijf te leiden. Voor 2014 zal Brantegem zich concentreren op de optimalisering van de structuur en op de aanwervingen na een moeilijk jaar.

Zich aanpassen: een cruciaal gegeven

De ontwikkeling van de activiteiten vormt de gelegenheid om de organisatorische strategie aan te passen en te verfijnen. Met zijn al goed gevuld orderboek voor 2014 zal Brantegem zijn energie in de eerste plaats in de optimalisering van de interne werking stoppen: de functies stroomlijnen met de medewerkers, de werving verzorgen, werken aan de motivering en de trots om tot de groep CFE te behoren... Al deze aspecten bieden de beste garantie

om in 2014 prima resultaten te boeken.

DRUART

Redelijkheid en ambitie

In 2013 vertoonde de omzet gegenereerd door het orderboek een substantiële vooruitgang. De HVAC- (heating, ventilation & air conditioning) en sanitaire opdrachten waren het hele jaar lang goed voor het leeuwendeel van de activiteiten. Enkele belangrijke projecten waren het politiekantoor van Charleroi, rusthuis Les Aubépines in St-Vaast of het Centre Hospitalier Universitaire van Lodelinsart. Een aantal tegenslagen op andere grote projecten, zoals dat van de gevangenis van Marche-en-Famenne, hebben de winstmarge jammer genoeg gereduceerd.

Het kernwoord voor 2014 is heropbouw. Hoewel grote opdrachten eerder zeldzaam zijn in België, beoogt Druart een omzet in de lijn van die van de voorgaande jaren.

PROCOOL

Alle hens aan dek

Tijdens het boekjaar 2013 hebben de prospectie- en diversifiëringsinspanningen vruchten afgeworpen. De opdrachten volgden elkaar in snel tempo op, hoofdzakelijk in het zuiden van het land. Enkele van de meest opvallende projecten waren de klimaatregeling en het luchtvochtigheidssysteem van het Musée des Beaux-arts in Bergen (met het oog op de Van Gogh-tentoonstelling), de configuratie van gevalideerde koudekamers voor

Pool Multitechnieken

Orderboek
op 31 december

2013 152,6

2012 165,6

Omzet

2013 170,1

2012 156,3

(in miljoen EUR)

GlaxoSmithKline in Rixensart en de klimaatregeling van een consultatieverdieping in het Grand Hôpital van Charleroi. In samenwerking met het bedrijf Brantegem was Procool bovendien actief betrokken bij diverse projecten in Vlaanderen en Nederland.

De activiteit 'dépannage & entretien' heeft zich mooi ontwikkeld dankzij het trouwe klantenbestand en de verwerving van nieuwe opdrachtgevers.

be.MAINTENANCE

Onze groei behouden

2013 was een echt overgangsjaar. Er werden belangrijke contracten afgesloten en de structuur van de onderneming is aangepast aan de behoeften van de klanten. Hierdoor zet be.Maintenance 2014 in op een serene en ambitieuze manier.

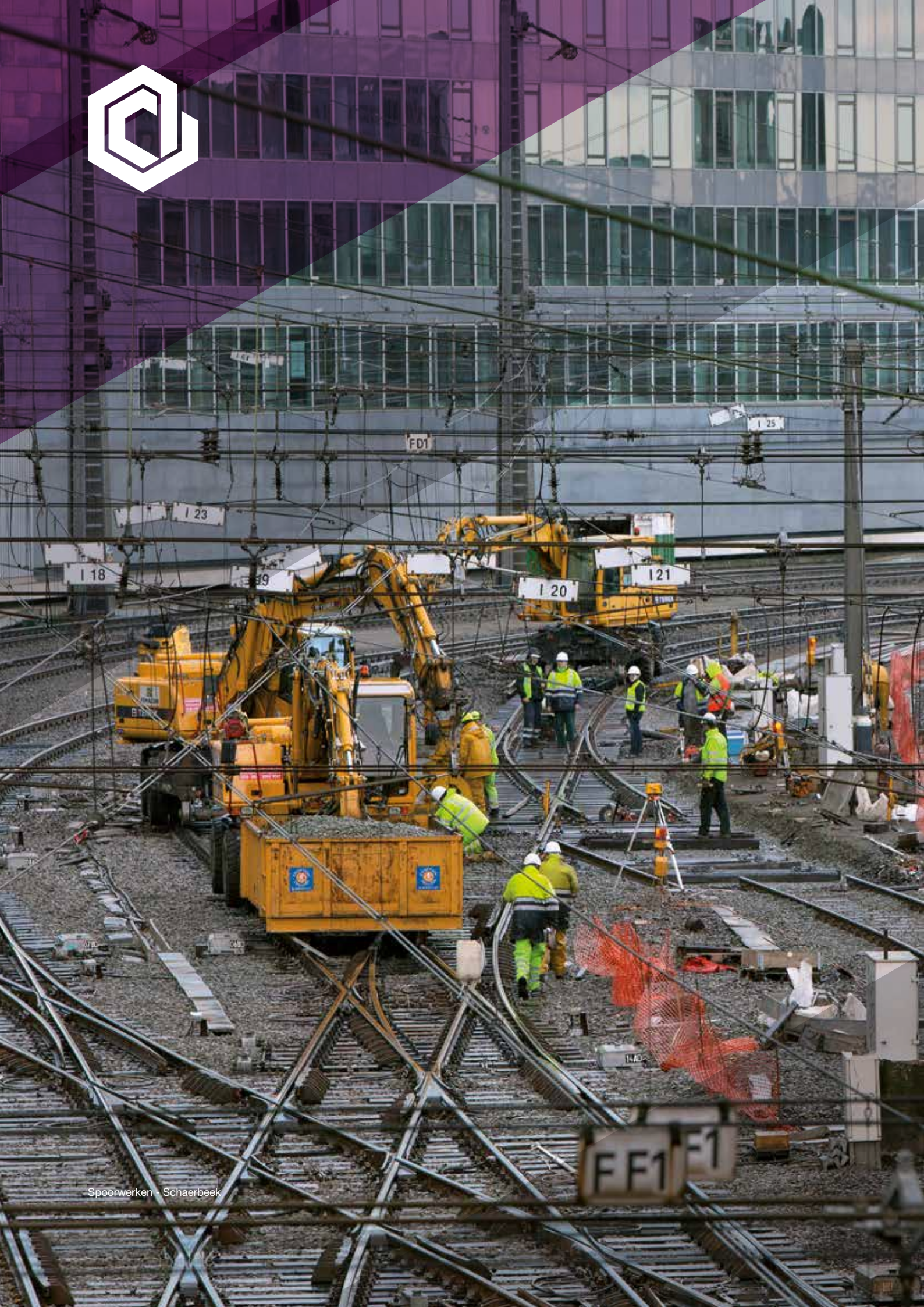
Referenties op het vlak van kwantiteit en kwaliteit

be.Maintenance is ondertussen drie jaar bezig met de ontwikkeling van zijn activiteiten op het vlak van het beheer en onderhoud van de technische installaties van gebouwen. In 2013 mocht de onderneming enkele mooie referenties toevoegen, met onder meer het onderhoudscontract voor vijf jaar van de HVAC- installaties voor het St. Jan-ziekenhuis in Brussel, het onderhoudscontract voor tien jaar van de tot wooncomplex omgevormde postsite van Aalst, het technische onderhoudscontract van een kantoorgebouw (25.000 m²) en diverse diensten en permanentie voor DEME in Antwerpen.

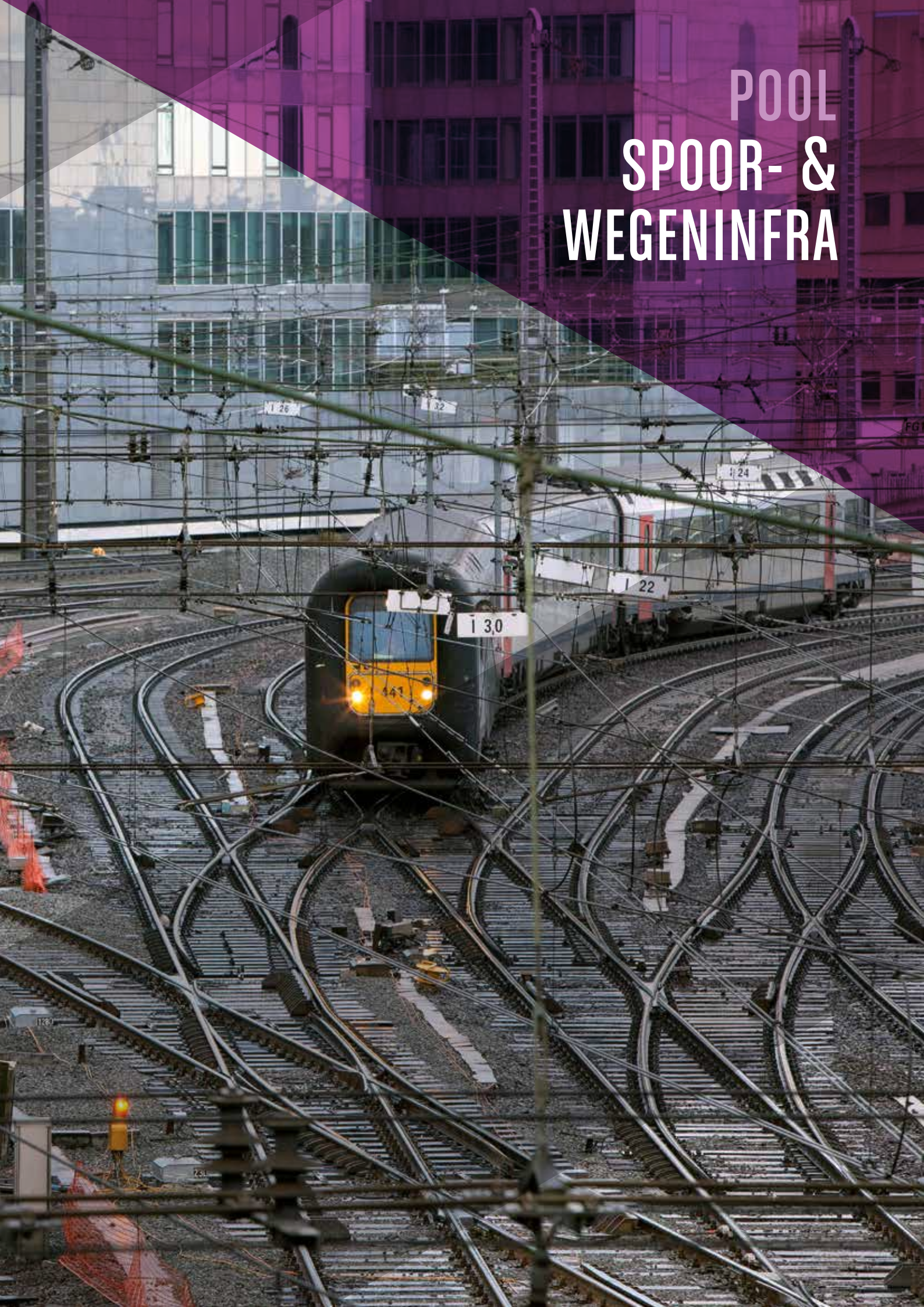
VOLTIS

Tevredenheid en vooruitgang

Ondanks de moeilijke conjunctuur in zijn activiteitensector is Voltis geslaagd om het boekjaar 2013 af te sluiten met een gestegen omzet. Op basis van dit succes mag Voltis optimistisch zijn en kan het zijn ontwikkeling voortzetten in 2014.

POOL SPOOR- & WEGENINFRA

↑
Aanpassingswerken
bovenleiding
Brugge

In een zeer moeilijke context wist de pool Spoor- & Wegeninfrac toch meer dan goed te presteren. Op een jaar tijd werd een toename vastgesteld van het orderboek met 22%. De vooruitzichten voor de pool Spoor- & Wegeninfrac blijven gunstig, en er lopen aanzienlijke aanbestedingen voor de spoorweg-activiteiten.

ENGEMA

Positief over de hele lijn

Ondanks een moeilijk jaarbegin door het slechte weer hadden de verschillende afdelingen het zeer druk. ENGEMA heeft diverse maatregelen genomen om zijn expertise en concurrentievermogen te versterken, en op basis van de verwachtingen mag 2014 met vertrouwen tegemoet worden gezien.

Opdrachten verspreid over het hele land

In het kader van een overeenkomst tussen Siemens en Infrabel heeft ENGEMA Rail Seinrichting recent de plaatsing voltooid

van het ETCS-seinsysteem niveau 1 over het volledige net. De definitieve oplevering van deze belangrijke opdracht vond plaats begin 2014. Op dit moment lopen nog andere projecten in de Oost-Vlaamse gemeentes Schellebelle en Dendermonde.

ENGEMA Rail Bovenleiding heeft de optimaliseringswerken voortgezet aan de 3kV-bovenleidingen in Dudzele en heeft nieuwe bovenleidingen geplaatst tussen Herentals en Mol. Een ander lopend project betreft de elektrificatie van het Liefkenshoekspoortunnel in Antwerpen. Daarnaast heeft ENGEMA Rail Bovenleiding zich vorig jaar ook onderscheiden

ENKELE REALISATIES IN 2013

- Voor ORES: Place d'Arenberg en Rue Maréchal Foch in Chatelineau, verkaveling Bella Vita in Waterloo, plaatsing van aardgasleidingen in de provincie Waals-Brabant
- Voor Belgacom: administratief gebouw in Nijvel
- Voor de provincie Henegouwen: Warocquet-school in Morlanwez

met zijn interventie in Wetteren tijdens de maand mei.

ENGEMA Montage heeft in 2013 nieuwe activiteiten ontwikkeld. Zo voerde de afdeling werken uit aan de spoorweg-signalisatie voor Infrabel in het zuiden van het land en onderhoudsactiviteiten voor Fluxys.

De afdeling ENGEMA Lignes is gespecialiseerd in de bovengrondse en ondergrondse plaatsing van midden-spanningskabels en voerde een groot

aantal opdrachten uit voor zijn traditionele klanten Ores en Belgacom, hoofdzakelijk in de provincie Luxemburg.

Toenadering tussen ENGEMA en ETEC

Het boekjaar 2013 verliep niet zonder slag of stoot voor ETEC. De algemene daling van de activiteiten had een impact op de omzet, hoewel er ook verschillende nieuwe contracten zijn ondertekend. De onderneming maakt momenteel een overgangsfase door. Er zijn diverse maatregelen genomen om weer winstgevend te worden, zoals een beperking van de algemene kosten en de implementatie van coaching door ENGEMA. Ondanks de moeilijke context heeft het bedrijf zijn inspanningen voortgezet en toegespitst op het vlak van opleidingen, veiligheid en respect voor het leefmilieu.

LOUIS STEVENS & Co

Alle signalen staan op groen

Vooralsnog heeft Louis Stevens & Co weinig hinder ondervonden van de crisis en is het orderboek veelbelovend. De onderneming hoopt hiervan gebruik te maken om zijn activiteiten te diversifiëren. Camerabewaking, de installatie van netwerken en optische vezeltoepassingen zijn activiteiten die Stevens verder zal ontwikkelen in 2014.

Een intens jaar achter de rug

Het ontbrak Louis Stevens & Co niet aan opdrachten in 2013. Enkele voorbeelden:

- **Het systeem ERTMS/ETCS – niveau 1:** dit ambitieuze (en noodzakelijke) Europese programma voor de

modernisering van de spoorweg-signalisatie loopt momenteel over het volledige Belgische spoornet. Het is een opdracht waarmee de teams tot 2015 bezig zullen zijn.

- **Het systeem TBL1+:** sinds eind 2013 is de volledige eigen vloot van de NMBS uitgerust met het automatisch remsysteem TBL1+.
- **Signalisatiewerkzaamheden**
Louis Stevens & Co heeft meegewerkt aan verschillende projecten in het kader van de concentratie van het aantal signalisatiecabines, en heeft daarnaast ook de signalisatie op verschillende locaties in het land vernieuwd.
- **Telecom and Security**
In 2013 werden verschillende kaderovereenkomsten gesloten. Deze betreffen de installatie van video-bewakingssystemen, branddetectoren en optische vezelkabels.

EEN CIJFER

04

Eind 2013 heeft de afdeling Telecom diverse contracten binnengehaald voor ICTRA, MIVB ... die de komende vier jaar een mooie zichtbaarheid garanderen in de sector.

REMACOM

Een positieve balans

Opdrachten die elkaar opvolgen, nieuwe projecten in aantocht, een nieuwe interne organisatie die vorm krijgt... het was een goed jaar en de vooruitzichten voor 2014 zijn geruststellend.

365 dagen vol knowhow

Van Brugge naar Louvain-la-Neuve via Schaarbeek en Sint-Niklaas: de opdrachten waren zeer talrijk en gediversifieerd. De teams van REMACOM stonden in voor de installatie, aanpassing of vervanging van rails en spoorwegen, konden verschillende aannemers bijstaan met behulp van spoorcranes en herstelden beschadigde installaties.

Aanleg
spoorwegsignalisatie
Hamont-Neerpelt

EEN CIJFER

06

REMACOM heeft in 2013 stappen ondernomen om te evolueren van een erkenning Klasse 5 naar een erkenning Klasse 6. Op die manier zal de onderneming kunnen deelnemen aan grootschaligere projecten.

↑ Vernieuwing van de perronsporen
Schaerbeek

→ Heraanleg
van de Belgiëlei
Antwerpen

AANNEMINGEN VAN WELLEN

Een bewogen jaar 2013

2013 was voor de afdeling wegebouw een bewogen jaar: een lange winterstop, een openbare markt die weinig potentieel biedt, de oplossing van een oud juridisch dossier met de gemeente Nijlen en een leveringsprobleem bij een klant dat geleid heeft tot een juridische expertise. Ondanks al deze zorgen heeft de afdeling er operationeel een druk jaar opzitten met diverse grote en kleine werken zoals de Bredabaan in Merksem, de Singelfietspaden langs de Antwerpse ring, de heraanleg van de N49 tussen Linkeroever en Zwijndrecht, de aanleg van de Boortmalt terminal, ... De geografische diversificatie en de uitbreiding van haar cliënteel hebben ervoor gezorgd dat de wegebouw het jaar alsnog positief heeft kunnen afsluiten. Als geprekwalificeerde partner van het consortium 'Tram voor A' dat als doel heeft de 2de fase van de Leien te Antwerpen

te realiseren, hebben de aanbestedings-teams van de wegebouw zich toegelegd op het uitwerken van een uitgebreid DBFM-dossier dat begin 2014 is ingediend.

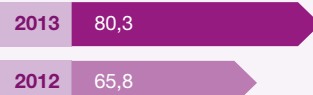
De meest in het oog springende opdrachten dit jaar waren de Liefkenshoekspoortunnel in Antwerpen, de vernieuwing van de spoorinrichting tussen Brussel-Centraal en Brussel-Noord, de aanpassing van sporen L51 en L51B in Brugge, de vervanging van de rails in het district Noord-West (Gent) en de herprofilering van de sporen in Eigenbrakel.

Een continu aanpassingsproces

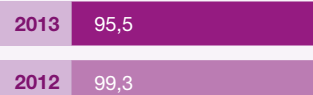
Om zo doeltreffend mogelijk in te spelen op de behoeften van de markt heeft REMACOM een nieuwe activiteit ontwikkeld op het vlak van aluminothermische lassen.

Pool Spoor- en Wegeninfra

Orderboek
op 31 december

Omzet

(in miljoen EUR)

Veiligheid eerst

Residentieel project Bataves 15-21 - Brussel

POOL
VASTGOEDONTWIKKELING
EN -BEHEER

Benelux

BEVORDERING VAN SYNERGIEËN EN COMPETENTIETRANSFERS

'Ik ga voor continuïteit en tracht gelijktijdig de activiteiten inzake vastgoedontwikkeling in de drie landen op een gelijk niveau te houden', verklaarde Jacques Lefèvre, die al instaat voor de promotie het beheer van de vastgoedactiviteiten van de groep in België en Polen. Sinds enkele maanden heeft hij ook de ontwikkelingsactiviteiten overgenomen van CLi en van de onderneming Sogesmaint in België en het Groothertogdom Luxemburg. De pool Vastgoedontwikkeling en -beheer is minder actief op de kantorenmarkt, maar vooral op de residentiële vastgoedmarkt

in drie landen: België, het Groothertogdom Luxemburg en Polen. De activiteiten op het vlak van vastgoedbeheer werden gekenmerkt door de scheiding tussen CBRE en Sogesmaint, waarbij deze laatste onderneming, een 100%-dochter van CFE, aanwezig blijft op de Belgische en Luxemburgse markt.

BPI

Anticiperen op de behoeften van de markt Jaar na jaar wordt de vastgoedmarkt complexer. Ook in 2013 werd deze regel bevestigd: de sector vereist steeds specifiekere middelen en competenties. Om antwoorden te kunnen bieden op de uitdagingen van vandaag en morgen stelt BPI zichzelf voortdurend ter discussie.

Sereniteit

Het activiteitsniveau tijdens het boekjaar 2013 bleef behouden. Er werden nieuwe projecten binnengehaald, terwijl andere konden worden opgeleverd. Voor 2014 doet het orderboek een sereen en hoogwaardig jaar vermoeden, met een aantal opmerkelijke opdrachten. Het enthousiasme is bovendien extra groot nu de structuur van de pool Vastgoedontwikkeling in zijn geheel gereorganiseerd is. BPI voelt hier nu al de voordelen van dankzij de centralisering van de competenties.

Belangrijkste projecten

Tijdens 2013 werden verschillende residentiële projecten afgewerkt en opgeleverd: Gouden Boom in Brugge, Résidence du

EEN MOOIE REFERENTIE

GREEN BUILDING

Duurzame ontwikkeling is een waarde die de groep en BPI nauw aan het hart ligt. Heel wat uitgevoerde projecten kunnen bogen op uitstekende milieuprestaties, wat zich vertaalt in het verkrijgen van certificaties. Het Serenity-gebouw is het eerste dat kan uitpakken met de certificatie HQE (Haute Qualité Environnementale) in Luxemburg.

Parc in Schaarbeek en Résidence Camélia in Ukkel. Een ander grootschalig project wordt op dit moment uitgevoerd: de Lichttoren in Antwerpen.

BPI toonde zich tevens actief op de kantorenmarkt en de markt voor gemengde projecten. De onderneming verleent haar medewerking aan het schitterende project Belview, een complex met hoogwaardige handelszaken, appartementen en kantoren, in het hart van de Europese wijk in Brussel.

Enkele andere projecten waarvoor in 2013 vergunningen werden verkregen:

- de omvorming tot appartementen van de historische Solvay-site, langs de Louizalaan – project Ernest

- het gemengde residentiële project Erasmus Garden in Anderlecht
- de bouw van een parking, appartementen en huizen in Antwerpen – project Leopold

SOGESMAINT

Een nieuwe start

Sogesmaint heeft sinds juni 2013 een nieuw gelaat, met nieuwe aandeelhouders maar dezelfde prioriteiten: uitgroeien tot een vooraanstaande speler op het vlak van Sustainable Property en Asset Management, projecten opleveren volgens de milieunormen van morgen en de vinger aan de pols houden bij klanten en prospecten.

Green Hill
Dommeldange (Luxemburg)

Een hoogwaardige portefeuille

In 2013 werden verschillende contracten overgenomen van het type Property, Facility en Project Management, en dat zowel in België als in het Groothertogdom Luxemburg. We noemen er enkele, met name op het vlak van Facility Management: het kantoorgebouw aan de Herrmann Debrouxlaan 40/42 voor rekening van CFE, gebouwen en bankagentschappen voor BNP Paribas Fortis en de 'Tour Vazon' in Luxemburg voor het Europees Parlement. Op het vlak van gebouwenbeheer: het gezamenlijk verhuurde gebouw aan de Herrmann Debrouxlaan 40/42 voor Axa Real Estate. Als syndicus: het residentieel complex Green Hill in Dommeldange en de serviceresidentie Edengreen in Bettembourg in het Groothertogdom Luxemburg.

Topprioriteit

Doelstelling van Sogesmaint voor 2014 is eenvoudig: nieuwe contracten binnenhalen, in het bijzonder in het Groothertogdom Luxemburg. Voor de commerciële benadering zal gefocust worden op een strikte selectie van potentiële klanten met het oog op een maximale rendabiliteit. In dat opzicht vormt de complementariteit van de diensten een grote troef, die Sogesmaint zeker moet benutten.

CLI

In de lijn van het voorgaande jaar

Het mooie activiteitsniveau van 2012 werd voortgezet in 2013, dat een consolidatiejaar is geworden om vol enthousiasme en ambitie te kunnen beginnen aan het volgende boekjaar. Wat het KONS-project betreft, was 2013 gewijd aan de studies voor dit belangrijke gemengde project midden in het centrum van de stad Luxemburg. De uitreiking van de vergunningen en de start van de werken worden verwacht tijdens het eerste semester van 2014.

Tijdens de maand november werden ook de vergunningen geleverd voor de bouw van nieuwe kantoren en werkplaatsen voor G4S in Gasperich. Deze werken zullen beginnen in maart 2014. De oplevering van gebouwen voor het residentiële complex Green Hill in Dommeldange verloopt zoals gepland. In Bettembourg is begonnen aan de bouw van de 72 units tellende serviceresidentie 'Eden Green'. De commercialisering ervan mag alvast op heel wat belangstelling rekenen.

BPI POLSKA

Versterking van de positie op de Poolse markt

Het jaar 2013 werd gekenmerkt door twee belangrijke promotie- en verkoopoperaties. Het prima verloop van beide projecten (in Warschau en Gdansk) heeft de positie van de onderneming op de lokale markt versterkt. BPI Polska stond voor een flinke uitdaging, want het werd geconfronteerd met een nieuwe werkelijkheid: de vraag naar appartementen met een kleinere oppervlakte. De verkoopfrequentie haalde een goed niveau en biedt mooie perspectieven voor de toekomst.

De doelstellingen voor 2014 zijn divers:

- commercialisering van de laatste appartementen in het project Gdansk I
- voortzetting en oplevering van de projecten Gdansk II en Obozowa I
- start van de commercialisering van Obozowa II
- haalbaarheidsstudie voor het project Gdansk III en IV

Daarnaast zet het commerciële team ook zijn prospectie-inspanningen voort in alle belangrijke steden.

EEN VISIE OPENHEID

BPI streeft ernaar het stedelijk landschap een nieuwe invulling te geven en werk- en woonruimtes te creëren die open zijn naar de stad en harmonieus worden geïntegreerd in de omgeving.

Open,
transparant
en integer

POOL PPS-CONCESSIES

Benelux

CONSOLIDATIE EN UITBREIDING

'Voor al onze activiteitensectoren (Ontwikkeling, Bouwheerschap, Asset Management), hebben we een goed gevuld jaar achter de rug', bevestigt Diane Zygas, directeur generaal van PPS-Concessies. 'Enerzijds waren en zijn onze teams volop bezig met een aantal opdrachten met grote uitstraling. En anderzijds bereiden we de toekomst voor met de resolute intentie om nieuwe contracten binnen te halen. En daarvoor beschikken we over heel wat troeven!'

Made in Belgium

De activiteiten op het Belgische grondgebied werden gekenmerkt door drie grootschalige opdrachten waaraan op dit moment wordt voortgewerkt:

- **De Liefkenshoekspoortunnel in Antwerpen**

Voor dit project met dubbelspoorverbinding onder de Schelde hebben de afdelingen Bouwheerschap en Asset Management alle krachten gebundeld. De burgerlijke bouwkunde werken werden afgerond in januari 2013, in overeenstemming met de initiële planning. Daarna werd de fakkel doorgegeven aan de teams die instaan voor het onderhoud van de infrastructuur.

- **Het politiekantoor van Charleroi**

De bouw van dit voorbeeldig en vooruitstrevend project verloopt zoals gepland. Parallel aan dit onderdeel van het project wordt ook het onderhoudsprogramma verder uitgewerkt. Het gaat vervolgens eind 2014 in, na de definitieve oplevering van het gebouw. In de buurt van het nieuwe politiekantoor beheert CFE de uitbreidingswerken van choreograficentrum Charleroi Danses. Dit project van meer dan 2.300 m² zal eind 2014 worden opgeleverd.

- **De scholen van de Duitstalige Gemeenschap in Eupen**

Voor deze belangrijke opdracht blijft de medewerking vereist van de afdelingen Bouwheerschap en Asset Management. Nu de werkzaamheden hun einde naderen wordt het Onderhoudsgedeelte geleidelijk aan geïmplementeerd.

Activiteiten in het buitenland

Op 16 mei 2013 heeft de Nederlandse minister voor Infrastructuur en milieu Melanie Schultz van Haegen met veel luister de tweede Coentunnel in Amsterdam ingehuldigd. De bouw van deze afgezonken tunnel met zes rijstroken heeft vijf jaar geduurd en vergde het volledige voorbije jaar grote inspanningen van de medewerkers. Nu het onderhoudsprogramma voor de tunnel van start is gegaan, werken de teams Design-Build aan de renovatie van de ernaast gelegen

eerste Coentunnel, die in 2014 zal worden opgeleverd.

Motiverende vooruitzichten

De ontwikkelingsdoelstellingen zijn duidelijk: elk jaar een nieuw infrastructuur- of bouwproject binnenhalen in België of in Nederland. Momenteel worden voor meerdere projecten offertes voorbereid: de tram van Luik (infrastructuur en rollend materieel), Brabo 2 (tram- en weginfrastructuur) in Antwerpen en de renovatie/constructie van gebouwen in het Nederlandse Den Haag.

MAXIMALE VEILIGHEID

Dit thema is niet enkel van belang voor de medewerkers op het terrein. Het is belangrijk dat dezelfde teamgeest wordt gedeeld in om het even welke functie. Daarom hebben de kaderleden van de pool PPS-Concessies deelgenomen aan het seminar 'Beheer van de veiligheid' georganiseerd door de afdeling human resources van de groep CFE. En uiteraard wordt de theorie in de praktijk omgezet. Zo werden er voor de opdracht van de Liefkenshoekspoortunnel concrete maatregelen genomen. Lang vóór de eerste trein door de tunnel zal rijden, zullen alle onderaannemers opleidingssessies gevolgd hebben op het vlak van spoorveiligheid.

Rent-A-Port

Terwijl de activiteiten in Vietnam en Oman zijn toegenomen, was er een heroriëntatie van de projecten in Nigeria.

Het havengebied Dinh Vu in de Vietnamese stad Hai Phong wist in 2013 heel wat voornamelijk Europese en Japanse industriële klanten aan te trekken. Om in te spelen op de vraag werden niet minder dan zes uitbreidingsprojecten ondertekend. Deze bieden de onderneming mooie vooruitzichten op het vlak van rendabiliteit doordat de verschillende fases van de werken gespreid zijn over een termijn van twintig jaar.

RENT-A-PORT

Het havengebied Dinh Vu in de Vietnamese stad Hai Phong wist in 2013 heel wat voornamelijk Europese en Japanse industriële klanten aan te trekken.

In het sultanaat Oman worden de werken voortgezet in de haven van Duqm. Op dezelfde site is in de loop van het jaar begonnen aan drie andere opdrachten, waaronder de bouw van verschillende havenhoofden bedoeld voor de toekomstige raffinaderij. Daarnaast werd ook een aantal overeenkomsten gesloten met nieuwe klanten voor projecten in de buurt van de haven van Duqm.

De engineering en toezichtactiviteiten in Qatar hebben tijdens de zomermaanden geleid tot het binnenhalen van een belangrijk project voor het lossen en opslaan op grote schaal van grind. Bovendien blijft een tweede team van Rent-A-Port tot 2015 bezig met een andere opdracht van het type Design Review en

Supervision. In dat geval gaat het om het lossen en de opslag van cement.

In Nigeria werd een belangrijk deel van het project OK Free Trade Zone verkocht aan een Nigeriaanse ondernemer. Op dit moment kan echter niet worden gezegd of de samenwerking zal worden voortgezet. Deze situatie verhindert Rent-A-Port echter gelukkig niet om voort te werken aan zijn eigen projecten.

Elders in de wereld worden diverse greenfieldprojecten bestudeerd, onder meer in Tanzania, Guinee, Ivoorkust en Tunesië.

Rent-A-Port Energy

De raad van bestuur, het managementteam, de ingenieurs: in 2013 werd de

structuur van Rent-A-Port Energy diepgaand versterkt.

Wat de activiteiten betreft, was de onderneming betrokken bij het project Belgian Offshore Grind, ook 'Stopcontact op zee' genoemd, in samenwerking met Elia. Daarnaast heeft Rent-A-Port Energy een substantieel aandeel in drie offshore windenergieprojecten vóór de Belgische kust, goed in totaal voor 900 megawatt.

KERNWOORD SYNERGIE

Door optimaal gebruik te maken van de competenties waarover CFE als groep beschikt, komen we sterker voor de dag. Zo heeft be.Maintenance, dat tot de pool multitechnieken behoort, de handen in elkaar geslagen met de teams van PPS-Concessies voor het onderhoud van de Antwerpse Liefkenshoekspoortunnel, de scholen in Eupen, alsook het politiekantoor van Charleroi.

Coentunnel
Amsterdam

